

บทที่ ๔

ประชากรและการเปลี่ยนแปลงระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๕๑๔

การแบ่งเขตการปกครอง (ดูตารางที่ ๔.๑, ๔.๒ และแผนที่ ๔.๑ ประกอบ)

การแบ่งเขตการปกครองหรือขอบเขตพื้นที่นับได้ว่าเป็นมิติที่สำคัญประการหนึ่งในการวางแผนพัฒนาภาค ขนาดของพื้นที่นั้นมิได้มีความสำคัญแต่เพียงในแง่ของปริมาณด้านเดียว หากเมื่อนำไปพิจารณาสัมพันธ์กับองค์ประกอบบนพื้นที่แล้ว สามารถทำให้ผู้วางแผนมีความเข้าใจต่อพื้นที่ในแง่มุมต่างๆ อันสามารถกำหนดวิธีการวางแผนพัฒนาพื้นที่อย่างสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๒๒,๔๔๘.๗ ตารางกิโลเมตร^๑ การแบ่งเขตการปกครองนั้นได้ยึดถือเอาหลักฐานทางธรรมชาติเป็นเส้นแบ่งเขต เช่น ลันเขา ร่องแม่น้ำ ลำคลอง อันจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากเส้นแบ่งเขตการปกครองในระดับอำเภอ ส่วนการแบ่งเขตการปกครองในระดับที่เล็กลงมาอันได้แก่ เขตการปกครองในระดับตำบลและหมู่บ้านนั้น ยังไม่อาจกระทำได้อย่างชัดเจนเนื่องจากพื้นที่มีขนาดเล็ก และขาดสิ่งซึ่งสามารถสังเกตได้ตามธรรมชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จังหวัดเชียงใหม่มีเขตการปกครองในระดับอำเภอรวมทั้งสิ้น ๑๘ อำเภอและ ๑ กิ่งอำเภอ ขนาดพื้นที่โดยเฉลี่ยประมาณ ๑,๑๘๒.๑ ตารางกิโลเมตร อำเภอที่เล็กที่สุด คือ อำเภอสารภี มีพื้นที่ ๑๑๓.๖ ตารางกิโลเมตร อำเภอที่ใหญ่ที่สุดมีพื้นที่ ๓,๒๗๖.๒ ตารางกิโลเมตร ใหญ่กว่าอำเภอที่มีพื้นที่เล็กที่สุด ๒๘.๔ เท่าตัว และใหญ่กว่าค่าเฉลี่ย ๒๑.๗ เท่า อำเภอส่วนใหญ่มีขนาดเล็กไม่เกิน ๘๕๐.๐ ตารางกิโลเมตร ส่วนเขตการปกครองซึ่งแบ่งย่อยออกเป็นระดับตำบลนั้น มีรวมทั้งสิ้น ๑๖๓ ตำบลและระดับหมู่บ้าน ๑,๓๑๗ หมู่บ้าน ประชากรโดยเฉลี่ยหมู่บ้านละ ๘๓๒ คน พิสัยโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่างหมู่บ้านละ ๒๔๑-๒,๗๑๑ คน

^๑คำนวณโดยเครื่องจัดแผนที่ HAFF Model no. 315 จากแผนที่แบ่งเขตการปกครองในระดับตำบลมาตราส่วน ๑:๒๕๐,๐๐๐ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑

กลุ่มอำเภอที่มีการแบ่งซอยเขตการปกครองลงเป็นระดับตำบลและหมู่บ้านมากมักเป็นอำเภอขนาดเล็ก พื้นที่ไม่เกิน ๔๕๐ ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นอำเภอซึ่งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นมาก ได้แก่ กลุ่มอำเภอเมือง สารภี ทางตง สันทราย แม่ริม คอยสะเก็ด สันกำแพงและสันป่าตอง

กลุ่มอำเภอที่มีการแบ่งซอยเขตการปกครองมากรองลงมาได้แก่ กลุ่มอำเภอที่มีพื้นที่ขนาดกลาง ๑,๐๐๐.๐-๒,๐๐๐.๐ ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ต่อเนื่องกับอำเภอในกลุ่มแรก สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขาหรือที่ราบระหว่างหุบเขา อยู่ในระดับสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน ๕๐๐ เมตร มีประชากรอยู่อาศัยหนาแน่นรองลงมา ได้แก่ อำเภอจอมทอง แม่แตง เชียงดาว พร้าวและฝาง

กลุ่มที่มีการแบ่งซอยเขตการปกครองน้อยนั้น เป็นอำเภอที่มีพื้นที่ขนาดปานกลางจนถึงใหญ่ คือ ตั้งแต่ ๑,๐๐๐.๐ ตารางกิโลเมตร จนถึงมากกว่า ๓,๐๐๐.๐ ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า ๕๐๐ เมตร เป็นภูเขาและที่ราบสูง มีประชากรอาศัยอย่างเบาบาง ทำให้ตำบลหนึ่งๆ มีพื้นที่รับผิดชอบกว้างขวางมาก อาทิเช่น ตำบลแม่ณาจระ อำเภอแม่แจ่มเพียงตำบลเดียว มีพื้นที่ถึง ๓,๒๐๘.๗ ตารางกิโลเมตร มากกว่าอำเภอเมืองซึ่งมีพื้นที่เพียง ๑๓๘.๔ ตารางกิโลเมตร

บริเวณที่เป็นชุมชนหนาแน่น ซึ่งจัดให้มีการปกครองในรูปเทศบาลและสุขาภิบาลนั้น จังหวัดเชียงใหม่มีเทศบาลระดับเทศบาลนครเพียงแห่งเดียวและสุขาภิบาล ๒๑ แห่ง รวมเป็นพื้นที่ชุมชน ๒๑๔.๑๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๕ ของพื้นที่รวมทั้งหมด

๑. เขตเทศบาล พื้นที่ในเขตเทศบาลของจังหวัดเชียงใหม่มีเพียงแห่งเดียวคือ เทศบาลนครเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ มีพื้นที่รวม ๒๐.๖ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔ ของพื้นที่รวมทั้งจังหวัด และร้อยละ ๙.๖ ของพื้นที่ชุมชนรวม ความหนาแน่นประชากร ๔,๘๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร

๒. เขตสุขาภิบาล เป็นที่ตั้งของชุมชนที่มีความสำคัญรองจากเขตเทศบาล พื้นที่ซึ่งจะสามารถจัดการปกครองในรูปของสุขาภิบาลนั้น จะต้องเป็นชุมชนที่เป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอหรือเป็นชุมชนที่มีประชากรไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ คน และมีพื้นที่ ๑-๔ ตารางกิโลเมตร หรือเป็นชุมชนซึ่ง

มีร้านค้าไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ห้อง^๑ ในจังหวัดเชียงใหม่มีเขตสุขาภิบาลรวมทั้งสิ้น ๒๑ แห่ง มีตำบล และหมู่บ้านซึ่งอยู่ในเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมดรวม ๒๔ ตำบลและ ๑๒๗ หมู่บ้าน พื้นที่รวม ๑๙๓.๕๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๖ ของพื้นที่รวมทั้งจังหวัด และร้อยละ ๙๐.๔ ของพื้นที่ชุมชนรวม ขนาดโดยเฉลี่ย ๙.๒ ตารางกิโลเมตร ศึกษายู่ระหว่าง ๒.๗๑-๔๖.๐ ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่น ๑,๑๙๗ คนต่อตารางกิโลเมตร สุขาภิบาลที่มีเขตการปกครองในระดับหมู่บ้านมากได้แก่ สุขาภิบาลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง มี ๒๐ หมู่บ้าน สกขาภิบาลหนองตองพัฒนา อำเภอหางดง ๑๐ หมู่บ้าน สุขาภิบาลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง ๑๐ หมู่บ้าน สุขาภิบาลที่มีเขตการปกครองในระดับหมู่บ้านมากปานกลางได้แก่ สุขาภิบาลข้างเฟือก ๘ หมู่บ้าน สุขาภิบาลสันมหาพน อำเภอเชียงดาว ๗ หมู่บ้าน สุขาภิบาลยู่หว้า อำเภอสันป่าตอง ๗ หมู่บ้าน สุขาภิบาลหางดง ๗ หมู่บ้าน และสุขาภิบาลยางเนิ้ง อำเภอสารภี ๗ หมู่บ้าน นอกนั้นเป็นสุขาภิบาลที่มีเขตการปกครองในระดับหมู่บ้านไม่เกิน ๕ หมู่บ้าน สุขาภิบาลที่มีจำนวนหมู่บ้านมาก มักจะเป็นสุขาภิบาลในกลุ่มอำเภอที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก มีการแบ่งซอยพื้นที่ในระดับตำบลและหมู่บ้านมากอยู่แล้ว และอยู่ห่างจากชุมชนเทศบาลนครเชียงใหม่น้อยกว่าสุขาภิบาลอื่นๆ ลักษณะพิเศษที่น่าสนใจคือ การเกาะกลุ่มของสุขาภิบาลข้างเฟือกและเทศบาลนครเชียงใหม่ ทั้งสองเขตมีพื้นที่ติดต่อกัน สุขาภิบาลข้างเฟือกซึ่งครอบคลุมตำบลสุเทพและตำบลข้างเฟือกนั้น มีลักษณะเป็นชุมชนชานเมือง เนื่องจากการขยายตัวของประชากรในเขตเทศบาล ทำให้เขตเทศบาลเดิมซึ่งได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๘^๒ โดยที่ได้ได้มีการประกาศขยายเขตเพิ่มเติม จนทำให้พื้นที่ชุมชนขยายตัวเข้าไปในตำบลข้างเคียง จึงได้ประกาศเขตสุขาภิบาลข้างเฟือกขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๑๒^๓ อีกกลุ่มหนึ่งก็คือ สุขาภิบาลยู่หว้าและสุขาภิบาลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง ตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของสองเขตสุขาภิบาลมีเขตตำบลต่อเนื่องกัน

^๑นิพนธ์ บุญพักโฮ "เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่น" กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาผังเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐. (อัครสำเนา)

^๒สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, การปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย ข้อมูลทางสถิติของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๒, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๕), หน้า ๑.

^๓กรมการปกครอง, กองราชการส่วนท้องถิ่น, ทำเนียบสุขาภิบาลทั่วราชอาณาจักร ประจำปี ๒๕๒๓ (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., ๒๕๒๓), หน้า ๑๘.

๓. พื้นที่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ได้แก่ พื้นที่ชนบทส่วนใหญ่ประกอบด้วยเขตการปกครองในระดับตำบล ๑๖๒ ตำบล ๑,๑๕๐ หมู่บ้าน พื้นที่รวมทั้งสิ้น ๒๒,๒๔๕.๕๒ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๕ ของพื้นที่รวมทั้งจังหวัด ความหนาแน่นประชากร ๓๓ คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งนับว่าเขาบางมาก เป็นพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตรและป่าไม้

เมื่อพิจารณาการแบ่งเขตการปกครองประกอบกับการแบ่งพื้นที่ตามลักษณะทางกายภาพแล้ว จะเห็นชัดว่าในบริเวณซึ่งเป็นที่ราบและที่ราบเชิงเขานั้น ครอบคลุมพื้นที่การปกครอง ๑๑ อำเภอและ ๑ กิ่งอำเภอคือ อำเภอเมือง แม่ริม แม่แตง สันทราย ดอยสะเก็ด สันกำแพง สารภี หางดง สันป่าตอง จอมทอง ฮอด และกิ่งอำเภอดอยเต่า ซึ่งเป็นอำเภอที่อยู่ในกลุ่มที่มีพื้นที่เล็กถึงปานกลาง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓๐ ตำบลและ ๙๙๑ หมู่บ้าน ขนาดพื้นที่ประมาณ ๙,๖๔๐.๖ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙๙ ของพื้นที่รวมทั้งจังหวัด มีพื้นที่ในเขตเทศบาล ๑ แห่งและสุขาภิบาล ๑๕ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๒๒ ตำบล แสดงให้เห็นถึงระดับการพัฒนาพื้นที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่นของจังหวัด

ส่วนบริเวณที่เป็นภูเขาและเทือกเขาสูงนั้น ครอบคลุมพื้นที่การปกครอง ๗ อำเภอคือ แม่ฮ่าย ผาง พัว้ว เชียงดาว อมก๋อย แม่แจ่มและสะเมิง ซึ่งเป็นอำเภอที่อยู่ในกลุ่มที่มีพื้นที่ปานกลางถึงมาก แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๓๓ ตำบลและ ๓๒๖ หมู่บ้าน ขนาดพื้นที่ประมาณ ๑๒,๘๑๙.๑ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐๔ ของพื้นที่รวมทั้งจังหวัด มีพื้นที่ในเขตสุขาภิบาล ๖ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่เพียง ๗ ตำบล แม้ว่าจะมีพื้นที่มากกว่าบริเวณแรก แต่การที่มีพื้นที่ในเขตชุมชนน้อย และมีการแบ่งซอยพื้นที่ลงเป็นระดับตำบลและหมู่บ้านน้อย เป็นสิ่งซึ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะความเป็นชนบทสูงกว่าบริเวณแรก

ประชากรและการกระจายตัว

การจำแนกตำบลตามจำนวนประชากร (ดูตารางที่ ๕.๓, ๕.๔ และรูปที่ ๕.๑ ประกอบ)

การจำแนกตำบลตามจำนวนประชากร พิจารณาจากขนาดของจำนวนประชากรในพื้นที่ซึ่งเล็กที่สุด โดยการสังเกตลักษณะของการแจกแจงลำดับ จากสถิติจำนวนประชากรในระดับตำบลอัน เป็นพื้นที่เล็กที่สุดที่มีการบันทึกข้อมูล ซึ่งจะนำมาใช้วิเคราะห์ได้ มาสร้างภาพการแจกแจงโดยให้แกนนตั้งเป็นขนาดของจำนวนประชากรและแกนนอน เป็นลำดับของตำบลตามขนาดของประชากรจากมากไปน้อย

จากรูปแสดงการเปลี่ยนแปลงขนาดและการแจกแจงลำดับของตำบลตามขนาดของประชากร ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีจำนวนตำบลทั้งสิ้น ๑๕๕ ตำบล ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ มีการแบ่งเขตตำบลเพิ่มขึ้น รวมเป็น ๑๕๘ ตำบล และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ มี ๑๖๓ ตำบล ทั้งนี้บรรวมเขตเทศบาลเป็นหนึ่งตำบล เนื่องจากเทศบาลมีหน้าที่จัดทำทะเบียนราษฎรภายในเขตของตนเอง การจำแนกกลุ่มตำบลตามขนาดของจำนวนประชากรทั้ง ๓ ปี ยังคงมีแนวโน้มของการแจกแจงลำดับคงเดิม เพียงแต่มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เส้นแนวโน้มเลื่อนขึ้นไปขนานกับแกนตั้งพอจะสรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ เป็นตำบลที่มีประชากรมากกว่า ๕๐,๐๐๐ คนขึ้นไป มีเพียงตำบลเดียวคือ เทศบาลนครเชียงใหม่ และเป็นตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรมากที่สุด จากปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีประชากรเพียง ๒๗,๘๖๔ คน ต่อมาได้เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็น ๗๔,๖๔๔ คน และ พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็น ๑๐๐,๘๓๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๔.๐, ๘.๔ และ ๘.๒ ตามลำดับ

กลุ่มที่ ๒ เป็นตำบลที่มีประชากรระหว่าง ๑๕,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ คน แต่เดิมในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีเพียงตำบลเดียวคือ ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง มีประชากร ๑๖,๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ๒ ตำบลคือ ตำบลปงต่า อำเภอฝาง, ตำบลบ้านหลวงและตำบลสองแคว อำเภอจอมทอง มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๑๐๒,๔๒๕ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ ภายหลังตำบลบ้านหลวงได้แบ่งออกเป็น ๒ ตำบลทำให้มีขนาดประชากรเล็กกลงตามลำดับไป และตำบลสองแควก็ได้มีจำนวนประชากรลดลง ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงมีตำบลซึ่งมีประชากรในกลุ่มนี้คือ ตำบลปงต่าและตำบลเวียงฝาง ซึ่งขึ้นมาอยู่ในลำดับที่ ๓ จากลำดับที่ ๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๔๒,๔๕๒ คนคิดเป็นร้อยละ ๓.๔

กลุ่มที่ ๓ เป็นตำบลที่มีประชากรระหว่าง ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีเพียง ๓ ตำบลมีประชากรรวม ๓๕,๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒ จำนวนตำบลได้เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็น ๑๒ ตำบล มีประชากรรวม ๑๓๐,๕๐๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔ เป็นตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมด ๖ ตำบล และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ มี ๑๘ ตำบล ประชากรรวม ๒๓๐,๒๗๐ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔ เป็นตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมด ๘ ตำบล

กลุ่มที่ ๔ เป็นตำบลที่มีประชากรระหว่าง ๗,๕๐๐-๑๐,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีเพียง ๑๐ ตำบล ประชากรรวม ๘๕,๖๘๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล

บางส่วนหรือทั้งหมด ๖ ตำบล และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ มี ๒๖ ตำบล ประชากรรวม ๒๗๔,๗๗๐ คนคิด
เป็นร้อยละ ๒๕.๐ เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมด ๑๐ ตำบล

กลุ่มที่ ๕ เป็นตำบลที่มีประชากรระหว่าง ๕,๑๐๐-๗,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มี
๒๔ ตำบล ประชากรรวม ๑๔๕,๐๒๔ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วน
หรือทั้งหมด ๑๒ ตำบล จำนวนตำบลได้เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็น ๔๓ ตำบล ประชากรรวม
๑๒๑,๘๕๐ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙ เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมดเพียง ๗ ตำบล
และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ มี ๔๐ ตำบล ประชากรรวม ๑๙๔,๘๖๐ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗ เป็นที่ตั้ง
ของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมดเพียง ๕ ตำบล

กลุ่มที่ ๖ เป็นตำบลที่มีประชากรระหว่าง ๒,๕๐๐-๕,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มี
๗๐ ตำบล ประชากรรวม ๑๙๐,๘๕๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔ เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วน
หรือทั้งหมด ๑๑ ตำบล ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ จำนวนตำบลทั้งหมดลดลงเหลือ ๖๔ ตำบล ประชากร
รวม ๒๔๐,๐๐๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔ เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมดเพียง ๗
ตำบล และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ลดลงเหลือ ๕๕ ตำบล ประชากรรวม ๒๒๓,๖๙๓ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๒๐.๓ และเป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมดเพียง ๕ ตำบล

กลุ่มที่ ๗ เป็นตำบลที่มีประชากรต่ำกว่า ๒,๕๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มี ๔๒ ตำบล
ประชากรรวม ๗๘,๘๕๓ คนคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓ เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมด
๑๑ ตำบล ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ จำนวนตำบลทั้งหมดลดลงเหลือ ๒๐ ตำบล ประชากรรวม ๓๙,๑๘๔
คนคิดเป็นร้อยละ ๔.๒ ไม่มีตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลบางส่วนหรือทั้งหมดเหลืออยู่เลย
และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวนตำบลทั้งหมดได้ลดลงเหลือเพียง ๑๕ ตำบล ประชากรรวม ๓๐,๘๘๐
คนคิดเป็นร้อยละ ๒.๘

การกระจายตัวของประชากรในเขตการปกครอง (ดูแผนที่ ๕.๒ ประกอบ)

ขนาดของจำนวนประชากรในตำบลต่างๆ ซึ่งจำแนกออกเป็น ๗ กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น
ได้นำมาแปลตัวเลขแสดงในรูปของแผนที่ เพื่อแสดงการกระจายตัวของจำนวนประชากรในพื้นที่
การปกครองระดับตำบล โดยคำนึงถึงตำแหน่งที่ตั้งชุมชนสำคัญอันจะสังเกตได้จากท้องที่ของแต่ละ
ตำบลเป็นหลัก จุดที่แสดงขนาดแทนจำนวนประชากรในแผนที่ ๕.๒ จึงจะพอเห็นเป็นภาพร่างที่จะ
ช่วยให้เข้าใจถึงลักษณะการกระจายตัวของประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกระจายตัวอยู่บนที่
ราบริมสองฝั่งแม่น้ำ โดยเหตุที่ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงสลับกับที่ราบแคบๆ ระหว่าง

เทือกเขา ซึ่งมีแม่น้ำไหลผ่าน ตำบลที่มีประชากรมากจะรวมตัวกันอยู่บนแอ่งที่ราบใหญ่ของจังหวัด ถึง ๒๑ บริเวณคือ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงติดต่อกันเป็นแนวยาวตั้งแต่อำเภอเชียงดาว แม่แตง แม่ริม สันทราย คอยสะแกก สันกำแพง เมือง สารภี หางดง สันป่าตองและจอมทอง และบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กก ซึ่งไหลผ่านอำเภอฝางและแม่อาย และบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขาในอำเภอพร้าว ซึ่งมีแม่น้ำก้ออันเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำปิง บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง เป็นบริเวณที่มีประชากรรวมตัวอยู่หนาแน่นมากที่สุด เนื่องจากเป็นที่ราบบริเวณเดียวที่มีขนาดและความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด พื้นที่ซึ่งมีการชลประทานส่วนใหญ่ก็อยู่บริเวณนี้ ขนาดของประชากรรายตำบลมีตั้งแต่ ๕,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ คน โดยทั่วไปจะมีขนาดไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ คน เทศบาลนครเชียงใหม่เป็นตำบลเดียวที่มีประชากรมากถึง ๑๔๐,๐๐๐ คน เนื่องจากเป็นศูนย์กลางในระดับภาค จึงมีกิจกรรมซึ่งสามารถรองรับประชากรได้มากเป็นพิเศษ สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำกกในอำเภอฝางและแม่อาย ตำบลในบริเวณนี้มีขนาดจำนวนประชากรระหว่าง ๕,๐๐๐-๒๖,๐๕๒ คน ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิงและบริเวณเทือกเขา อาจจะเป็นด้วยอำเภอทั้งสองมีพื้นที่จัดอยู่ในกลุ่มปานกลาง แต่มีการแบ่งเขตการปกครองน้อย ประชากรจึงมีจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับตำบลอื่นๆ และอีกประการหนึ่งก็คือ เป็นบริเวณพื้นที่เกษตรบุกเบิกใหม่ที่ค่อนข้างจะอุดมสมบูรณ์ ทำให้มีประชากรอพยพเข้ามาอาศัยอยู่มาก ประชากรตำบลเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นต่างจากอำเภออื่นๆ ซึ่งอยู่ในบริเวณเทือกเขาและเทือกเขาสูง อำเภอจัดอยู่ในกลุ่มที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ มีการแบ่งเขตการปกครองน้อย พื้นที่ตำบลจึงใหญ่มากแต่กลับมีประชากรเพียงตำบลละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ คน เนื่องจากข้อจำกัดทางกายภาพ แม้จะมีพื้นที่มากมายแต่ก็ไม่อาจจะทำประโยชน์ได้

ลักษณะการกระจายตัวของประชากร (ดูรูปที่ ๕.๒ ประกอบ)

พิจารณาจากการนำข้อมูล ประชากร และขนาดพื้นที่เป็นรายตำบล มาสร้างเส้น Lorenz curve โดยการคำนวณความถี่ร้อยละสะสม (cumulative percentile) ของจำนวนประชากรและพื้นที่ตำบลซึ่งประชากรจำนวนนั้นตั้งถิ่นฐานอยู่ ลักษณะของเส้นจะแสดงความแตกต่างของความเหลื่อมล้ำของการกระจายตัวของประชากรบนพื้นที่^๑ ดังแสดงในรูปที่ ๕.๒ จะเห็นได้ว่า

^๑ เกียรติ จิวะกุล, รายงานการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., ๒๕๒๑), หน้า ๑๗๐.

ประชากรมีแนวโน้มที่จะกระจายตัว เข้าใกล้เส้นการกระจายตัวสมำเสมอในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เส้นดังกล่าวได้มีแนวโน้มที่จะเคลื่อนเข้าใกล้เส้นการกระจายตัวสมำเสมอ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เส้นดังกล่าวได้ถอยหนีออกจากเส้นการกระจายตัวสมำเสมอ แสดงว่าประชากรมีแนวโน้มที่จะรวมตัวบนพื้นที่จำกัดมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีน้อยมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วจะเห็นได้ว่าตลอดช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้ มีประชากรถึงร้อยละ ๕๐ รวมตัวอยู่บนพื้นที่เพียงร้อยละ ๕ ส่วนประชากรอีกร้อยละ ๕๐ ที่เหลือนั้นกระจายอยู่บนพื้นที่ถึงร้อยละ ๙๕

อัตราส่วนการรวมตัวของประชากร

อัตราส่วนการรวมตัวคำนวณได้จากผลต่างระหว่างอัตราส่วนสะสมของพื้นที่กับอัตราส่วนสะสมของประชากรต่ออัตราส่วนสะสมของพื้นที่^๖ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ อัตราส่วนการรวมตัวมีค่าเท่ากับ ๐.๔๔๕ เป็นค่าที่ใกล้กึ่งกลางระหว่าง ๐ และ ๑ แสดงให้เห็นถึงลักษณะการกระจายตัวของประชากรปานกลางค่อนข้างจะกระจายตัว เนื่องจากมีค่าน้อยกว่า ๐.๕ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ อัตราส่วนการรวมตัวมีค่าลดลงเป็น ๐.๔๔๒ แสดงว่ามีแนวโน้มที่กระจายตัวมากขึ้นเล็กน้อย แต่การเคลื่อนตัวในเวลาต่อมาเป็นไปในทางตรงข้าม กล่าวคือในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ อัตราส่วนการรวมตัวมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น ๐.๔๕๐ แสดงว่ามีแนวโน้มที่จะรวมตัวมากขึ้น

ความหนาแน่นของประชากร

ความหนาแน่นของประชากรคำนวณได้จากอัตราส่วนระหว่างประชากรต่อพื้นที่มีหน่วยเป็นคนต่อตารางกิโลเมตร ในพ.ศ. ๒๔๙๙ จังหวัดเชียงใหม่มีความหนาแน่นของประชากร ๓๑ คนต่อตารางกิโลเมตร และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็น ๔๒ คนต่อตารางกิโลเมตร และในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็น ๔๙ คนต่อตารางกิโลเมตร เมื่อพิจารณาเป็นรายอำเภอแล้ว กลุ่มอำเภอในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมีความหนาแน่นในปี พ.ศ. ๒๔๙๙, ๒๕๐๙ และ ๒๕๑๙ เป็น ๕๔, ๗๓ และ ๘๔ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ พิสัยอยู่ระหว่าง ๔๑-๑, ๒๐๙ คนต่อตารางกิโลเมตร สูงกว่ากลุ่มอำเภอในบริเวณภูเขาและเทือกเขาสูง ซึ่งมีความหนาแน่นในปี พ.ศ. ๒๔๙๙, ๒๕๐๙ และ ๒๕๑๙ เพียง ๑๔, ๑๙ และ ๒๒ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ และพิสัยอยู่ระหว่าง ๗-๘๕ คนต่อตารางกิโลเมตร

การจำแนกตำบลออกตามกลุ่มความหนาแน่นของประชากรในระดับตำบลได้ ๘ กลุ่มในทั้งสามปี มีพิสัยความหนาแน่นระหว่างต่ำกว่า ๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร จนถึงมากกว่า ๓,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร

๑. ความหนาแน่นของประชากรในปี พ.ศ. ๒๔๔๕ (ดูตารางที่ ๕.๓ และแผนที่ ๕.๓ ประกอบ) ความหนาแน่นของประชากรในระดับตำบลจำแนกออกได้เป็น ๘ กลุ่ม เรียงลำดับจากความหนาแน่นมากไปหาความหนาแน่นน้อย ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ความหนาแน่นมากกว่า ๓,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มีเพียงตำบลเดียวคือ เทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นที่ตั้งชุมชนศูนย์กลางของจังหวัดและภาคเหนือ มีความหนาแน่น ๓,๓๐๗ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๒ ความหนาแน่นระหว่าง ๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มีเพียงตำบลเดียวเช่นกันคือ ตำบลทรายมูล อำเภอสันกำแพง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง มีความหนาแน่น ๑,๔๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๓ ความหนาแน่นระหว่าง ๖๕๐-๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร มี ๔ ตำบลเป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๓ ตำบลได้แก่ ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่า และตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม มีความหนาแน่น ๗๔๗,๖๕๕ และ ๖๖๑ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ และตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง มิได้เป็นที่ตั้งสุขาภิบาลแต่อยู่ติดกับเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จึงมีความหนาแน่นสูงถึง ๖๕๖ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๔ ความหนาแน่นระหว่าง ๔๐๐-๖๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๒๐ ตำบลเป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล ๗ ตำบล ได้แก่ ตำบลห้วยต้อม อำเภอสันป่าตอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลห้วยต้อม ความหนาแน่น ๖๒๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลมะขามหลวงและท่าวังพร้าว อำเภอเดียวกัน เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านกลาง ความหนาแน่น ๖๐๑ และ ๕๗๔ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง เป็นที่ตั้งของ สุขาภิบาลหนองตองพัฒนา ความหนาแน่น ๕๔๕ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยางเนิ้ง ความหนาแน่น ๔๘๗ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลเวียง อำเภอพร้าว เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเวียงพร้าว ความหนาแน่น ๔๗๒ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลอื่นๆ มีลักษณะสำคัญคือ ตำบลท่าศาลา ป่าตัน หนองป่าครั่งและหนองหอย อำเภอเมือง เป็นตำบลที่มีเขตติดต่อกับ

เทศบาลนครเชียงใหม่ ความหนาแน่นระหว่าง ๔๔๔-๕๗๕ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลขัวมุง
ดอนแก้ว ท่าวังตาล สันทราย สารภี และหนองผึ้ง อำเภอสารภี ความหนาแน่นระหว่าง ๔๒๘-
๕๔๑ คนต่อกิโลเมตรกับตำบลสันนาเมือ อำเภอสันทราย ความหนาแน่นประชากร ๔๑๑ คนต่อ
ตารางกิโลเมตร เป็นตำบลที่มีพื้นที่ต่อเนื่องกับตำบลของอำเภอเมืองที่มีเขตติดต่อกับเทศบาลนคร
เชียงใหม่

กลุ่มที่ ๕ ความหนาแน่นระหว่าง ๒๐๐-๔๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๒๔ ตำบล
เป็นกลุ่มที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๒ ตำบล คือ ตำบลสัมมาพูน ความหนาแน่น ๒๒๗ คนต่อ
ตารางกิโลเมตร และตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านกลาง ความ
หนาแน่น ๓๔๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลที่มีความหนาแน่นอยู่ในกลุ่มนี้เป็นตำบลในอำเภอคอย
สะเก็ด สารภี หางดง และสันป่าตองเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มที่ ๖ ความหนาแน่นระหว่าง ๑๐๐-๒๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๑๘ ตำบล
เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๓ ตำบลคือ ตำบลเวียงอำเภอฝาง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล
เวียงฝาง ความหนาแน่น ๑๗๘ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลแช่ช้าง อำเภอสันกำแพง เป็นที่ตั้ง
ของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๑๑๗ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลข้างเฟือก อำเภอ
เมือง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลข้างเฟือก ความหนาแน่น ๔๗ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๗ ความหนาแน่น ๕๐-๑๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๑๘ ตำบล เป็น
ตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลเพียง ๓ ตำบลคือ ตำบลหางดง อำเภอหางดงเป็นที่ตั้งของ
สุขาภิบาลหางดง ความหนาแน่น ๗๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง อันเป็น
ที่ตั้งของสุขาภิบาลเมืองแกนพัฒนา ความหนาแน่น ๕๘ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลข้างเฟือก ความหนาแน่น ๑๐๑ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๘ ความหนาแน่นต่ำกว่า ๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๖๔ ตำบล เป็น
ตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๑๐ ตำบล ได้แก่ ตำบลเชียงดาวและตำบลแม่่นะ อำเภอเชียง
ดาว เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเชียงดาว ความหนาแน่น ๓๑ และ ๒๕ คนต่อตารางกิโลเมตรตาม
ลำดับ ตำบลข้างเค็ง อำเภอแม่แจ่ม เป็นที่ตั้งสุขาภิบาลแม่แจ่ม ความหนาแน่น ๓๕ คนต่อตาราง
กิโลเมตร เชียงคอย อำเภอคอยสะเก็ด เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเชียงคอย ความหนาแน่น ๓๒ คนต่อ
ตารางกิโลเมตร ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านหลวง ความหนา
แน่น ๒๘ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลแม่ฮ้อย อำเภอแม่ฮ้อย เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ฮ้อย

ความหนาแน่น ๒๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลหางดง อำเภอฮอด เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลท่าข้าม ความหนาแน่น ๑๘ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสะเมิงใต้ ความหนาแน่น ๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลที่มีความหนาแน่นของประชากรในกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่เป็นตำบลของอำเภอที่อยู่ในเขตภูเขาและเทือกเขาสูง

เมื่อพิจารณาแผนที่ความหนาแน่นของประชากรปี พ.ศ. ๒๔๙๙ นั้น กลุ่มที่มีความหนาแน่นมากกว่า ๒๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตรขึ้นไป กระจายอยู่ในพื้นที่ต่อเนื่องกันในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง อันอาจแบ่งออกได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ โดยมีเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง และมีการเกาะกลุ่มกระจายออกไปเป็นรัศมีในสามทิศทางคือ ทิศเหนือตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายเชียงใหม่-ฝาง ทางทิศตะวันออกตามเส้นทางหลวงจังหวัดสายเชียงใหม่-คอยสะเก็ด และสายเชียงใหม่-สันกำแพง และทางทิศใต้ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายเชียงใหม่-ลำปางและสายเชียงใหม่-ฮอด

กลุ่มเชียงใหม่-หางดง-สารภี ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอเมือง หางดงและสารภี อยู่ทางด้านทิศใต้ของอำเภอเมือง มีความหนาแน่นของประชากรลดหลั่นจาก ๓,๓๐๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ลงมาถึง ๒๔๓ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอสารภี และ ๑๔ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอหางดง สภาพพื้นที่อุดมสมบูรณ์อย่างมาก ประกอบกับมีแม่น้ำปิงไหลผ่านทำให้มีประชากรอยู่อาศัยอย่างหนาแน่นโดยเฉพาะตำบลที่อยู่ริมสองฝั่งแม่น้ำ จะมีความหนาแน่นระหว่าง ๔๐๐-๖๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร สูงกว่าตำบลอื่นๆ ทั่วไปในกลุ่มเดียวกันซึ่งส่วนใหญ่จะมีความหนาแน่นอยู่ระหว่าง ๒๐๐-๔๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร และกลุ่มนี้ยังมีชุมชนที่สำคัญถึง ๔ ชุมชนคือ เทศบาลนครเชียงใหม่ สุขาภิบาลช้างเผือก สุขาภิบาลยางเนิ้ง และสุขาภิบาลหางดง

กลุ่มสันทราย-คอยสะเก็ด-สันกำแพง อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของอำเภอเมือง ได้แก่พื้นที่ต่อเนื่องในเขตอำเภอสันทราย คอยสะเก็ดและสันกำแพง โดยคอยสะเก็ดเป็นอำเภอเดียวที่ไม่มีเขตติดต่อกับเขตอำเภอเมือง แต่ก็สามารถติดต่อได้โดยทางรถยนต์ ชุมชนศูนย์กลางของอำเภอทั้งสามอยู่ในรัศมีประมาณ ๑๐ กิโลเมตรจากเทศบาลนครเชียงใหม่ ความหนาแน่นสูงสุดอยู่ในตำบลทรายมูลและสันกำแพง ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๑,๔๙๐ และ ๗๘๗ คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาคือ ตำบลสันทรายหลวง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันทรายหลวง ความหนาแน่น ๔๒๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นค่อยๆ ลดหลั่นลงมาถึง

๗๒ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอสันทราย ๒๕ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอดอยสะเก็ด และ ๖ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอสันกำแพง ชุมชนที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งคือ สุขาภิบาลเชิงคอย ตั้งอยู่ที่ตำบลเชิงคอย อำเภอดอยสะเก็ด

กลุ่มสันป่าตอง อยู่ห่างด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอเมือง ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอสันป่าตอง ชุมชนศูนย์กลางของอำเภออยู่ในรัศมีประมาณ ๒๐ กิโลเมตรจากเทศบาลนครเชียงใหม่ ความหนาแน่นสูงสุดของกลุ่มนี้อยู่ที่ตำบลยุหว่า อันที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่า ความหนาแน่น ๖๔๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ลดหลั่นลงมาถึง ๗ คนต่อตารางกิโลเมตร กลุ่มนี้มีตำบลที่เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลถึง ๕ ตำบล มีสุขาภิบาล ๒ แห่ง ความหนาแน่นของตำบลเหล่านี้ไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มแม่ริม อยู่ห่างด้านทิศเหนือของอำเภอเมือง มีพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตของอำเภอเมือง ชุมชนศูนย์กลางของอำเภอเมืองอยู่ในรัศมีประมาณ ๑๐ กิโลเมตรจากเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ความหนาแน่นของประชากรสูงที่สุดที่ตำบลริมใต้ อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ริม ความหนาแน่น ๖๖๑ คนต่อตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นลดหลั่นลงมาถึง ๑๗ คนต่อตารางกิโลเมตร

๒. ความหนาแน่นของประชากรปี พ.ศ. ๒๕๐๕ (ดูตารางที่ ๕.๔ และแผนที่ ๕.๔ ประกอบ) ความหนาแน่นของประชากรในระดับตำบลยังคงจำแนกได้เป็น ๘ กลุ่ม แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงพิสัยในกลุ่มของตำบลที่มีความหนาแน่นต่ำถึงปานกลาง และการเปลี่ยนแปลงความถี่ของความหนาแน่นของตำบลในแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ความหนาแน่นมากกว่า ๓,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ยังคงเป็นตำบลเทศบาลนครเชียงใหม่ ความหนาแน่น ๔,๕๕๔ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๒ ความหนาแน่นระหว่าง ๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ยังคงเป็นตำบลทรายมูล อำเภอสันกำแพง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๒,๐๕๗ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๓ ความหนาแน่นระหว่าง ๕๕๐-๑,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มีเพียง ๓ ตำบลคือ ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง ความหนาแน่น ๕๕๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสันกำแพง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๕๓๔ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่า ความหนาแน่น ๕๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๔ ความหนาแน่น ๖๕๐-๘๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๔ ตำบล เป็นตำบลที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง ๔ ตำบลได้แก่ ตำบลท่าศาลา หนองป่าครั่ง หนองหอยและป่าตัน ความหนาแน่น ๘๒๖, ๘๑๓, ๗๗๔ และ ๗๖๗ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ ตำบลริมใต้ อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ริมและตำบลเหมืองแท้ อำเภอแม่ริม ความหนาแน่น ๘๒๔ และ ๗๐๓ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลมะขามหลวง อำเภอสันป่าตอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านกลาง มีความหนาแน่น ๗๐๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลคอนแก้วและสันทราย อำเภอสารภี ความหนาแน่น ๗๐๒ และ ๖๖๐ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลหนองตองพัฒนา ความหนาแน่น ๖๖๑ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ

กลุ่มที่ ๕ ความหนาแน่น ๓๕๐-๖๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๒๖ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล ๖ ตำบลได้แก่ ตำบลทุ่งต้อม อำเภอสันป่าตองเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยูงว่า ความหนาแน่น ๗๓๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลท่าวังพร้าวและตำบลบ้านกลาง อำเภอเดียวกัน เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านกลาง ความหนาแน่น ๖๑๑ และ ๔๑๔ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยางเนิ้ง ความหนาแน่น ๕๕๒ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลเวียง อำเภอพร้าว เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเวียงพร้าว ความหนาแน่น ๕๗๕ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันทรายหลวง ความหนาแน่น ๕๑๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนตำบลอื่นๆ ที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาลนั้น ส่วนใหญ่เป็นตำบลที่อยู่ในอำเภอแม่ริม สันทราย คอยสะเก็ด สันกำแพง สารภี หางดง และสันป่าตอง

กลุ่มที่ ๖ ความหนาแน่น ๑๕๐-๓๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๓๐ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเพียง ๕ ตำบล คือ ตำบลช้างเผือก และสุเทพ อำเภอเมือง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล ช้างเผือก ความหนาแน่น ๒๖๐ และ ๑๘๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันมหาพน ความหนาแน่น ๒๗๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลเวียง อำเภอฝาง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเวียงฝาง ความหนาแน่น ๒๔๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลแช่ช้าง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง ความหนาแน่น ๑๗๑ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๗ ความหนาแน่น ๗๕-๑๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๑๘ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลตำบล คือ ตำบลหางดง อำเภอหางดง อันเป็นที่ตั้งของ

สุขาภิบาลทางดง ความหนาแน่น ๑๐๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นตำบลของอำเภอที่อยู่ในเขตภูเขาและเทือกเขาสูง

กลุ่มที่ ๘ ความหนาแน่นต่ำกว่า ๗๕ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๗๐ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๑๑ ตำบล ได้แก่ ตำบลข่อยแล อำเภอแม่แตง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเมืองแกนพัฒนา ความหนาแน่น ๕๕ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลข้างเค็ง อำเภอแม่แจ่ม เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลข้างเค็ง ความหนาแน่น ๕๕ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลเชียงดาวและแม่่นะ อำเภอเชียงดาว เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเชียงดาว ความหนาแน่น ๕๕ และ ๓๒ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ ตำบลแม่ฮ้อย อำเภอแม่ฮ้อย เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ฮ้อย ความหนาแน่น ๓๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลบ้านกลาง อำเภอจอมทอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านกลาง ความหนาแน่น ๓๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลทางดง อำเภอฮอด เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลท่าข้าม ความหนาแน่น ๒๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสะเมิงใต้ ความหนาแน่น ๑๑ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลลอมก๋อย อำเภอลอมก๋อย เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลลอมก๋อย ความหนาแน่น ๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลอื่นๆ ในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ยังคงเป็นตำบลของอำเภอที่อยู่ในเขตภูเขาและเทือกเขาสูง

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น ไม่ทำให้ภาพรวมของการกระจายความหนาแน่นรายตำบลในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ แตกต่างจากปี พ.ศ. ๒๔๙๔ มากนัก แต่พื้นที่ที่มีความหนาแน่นต่างกันจะแยกออกจากกันเห็นได้ชัด มีการเกาะกลุ่มตำบลที่มีความหนาแน่นใกล้เคียงกันกระจัดขึ้น ปรากฏการณ์ดังกล่าวมักเกิดขึ้นในบริเวณที่เป็นพื้นที่ชุมชนซึ่งมีความหนาแน่นสูง ดังมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มเชียงใหม่-ทางดง-สารภี ความหนาแน่นสูงสุดที่เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ๔,๕๕๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนชุมชนอื่นๆ ได้แก่ ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยางเนิ้ง มีความหนาแน่น ๕๕๒ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลทางดง อำเภอทางดง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลทางดง ความหนาแน่น ๑๐๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นลดหลั่นลงถึง ๑๘๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ในอำเภอเมือง ๓๐๕ คนต่อตารางกิโลเมตร ในอำเภอสารภี และ ๑๗ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอทางดง

กลุ่มสันทราย-คอยสะเก็ด-สันกำแพง ความหนาแน่นสูงสุดอยู่ที่ตำบลทรายมูลและตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๒,๐๕๗ และ ๕๓๔ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ รองลงมาคือ ตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย ความหนา

แน่น ๕๑๖ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเก็ด เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล
เชิงคอย ความหนาแน่น ๓๒ คนต่อตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นลดหลั่นลงมาถึง ๘๐ คนต่อ
ตารางกิโลเมตรในอำเภอสันทราย ๓๒ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอคอยสะเก็ด และ ๘ คนต่อ
ตารางกิโลเมตร ในอำเภอสันกำแพง

กลุ่มสันป่าตอง ความหนาแน่นของประชากรสูงสุดอยู่ที่ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง
เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่า ความหนาแน่น ๘๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร กลุ่มนี้มีตำบลที่เป็นที่ตั้ง
สุขาภิบาล ๕ ตำบล มีสุขาภิบาล ๒ แห่ง ความหนาแน่นของสุขาภิบาลเหล่านี้ไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ คน
ต่อตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นลดหลั่นลงไปถึง ๑๑ คนต่อตารางกิโลเมตร การรวมตัวของ
ประชากรได้ตั้งเอาตำบลหนองตอง อำเภอทางดง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลหนองตอง ความหนา
แน่น ๖๖๑ คนต่อตารางกิโลเมตร และมีพื้นที่ต่อเนื่องกับตำบลทุ่งต้อม อำเภอสันป่าตอง ซึ่งเป็น
ที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่า แยกออกจากกลุ่มเชียงใหม่-สารภี

กลุ่มแม่ริม ความหนาแน่นของประชากรสูงสุดอยู่ที่ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม อันเป็นที่
ตั้งของสุขาภิบาลแม่ริม ความหนาแน่น ๘๒๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ลดหลั่นลงมาถึง ๒๕ คนต่อ
ตารางกิโลเมตร อิทธิพลของการรวมตัวแผ่ขึ้นด้านบนและล่างของตำบลริมใต้ เนื่องจากสภาพพื้น
ที่เป็นพื้นที่ราบยาวตามแนวเหนือ-ใต้ ด้านตะวันออกเป็นแม่น้ำปิงและด้านตะวันตกเป็นเขตภูเขา
และเทือกเขาสูง

๓. ความหนาแน่นของประชากรปี พ.ศ. ๒๕๑๘ (ดูตารางที่ ๕.๔ และแผนที่ ๕.๔
ประกอบ) การจำแนกความหนาแน่นของประชากรในระดับตำบล ยังคงจำแนกได้เป็น ๘ กลุ่ม
พิสัยความหนาแน่นและความถี่ของตำบลซึ่งมีความหนาแน่นในกลุ่มเดียวกันที่มีความหนาแน่นสูงกว่า
๑,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตรขึ้นไป และต่ำกว่า ๑๘๐ คนต่อตารางกิโลเมตรลงมาค่อนข้างคงตัว
ส่วนกลุ่มที่มีความหนาแน่นปานกลางระหว่างทั้งสองกลุ่มแรก มีการเปลี่ยนแปลงพิสัยและความถี่ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ความหนาแน่นมากกว่า ๓,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตรขึ้นไป มีเพียง
ตำบลเดียวได้แก่ เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ความหนาแน่นสูงที่สุดคือ ๕,๗๖๒ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๒ ความหนาแน่นระหว่าง ๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๒
ตำบล ได้แก่ ตำบลทรายมูล อำเภอสันกำแพง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่นสูง
เป็นอันดับที่สอง ๒,๓๑๔ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม เป็นที่ตั้งของสุขา
ภิบาลแม่ริม ความหนาแน่นสูงเป็นอันดับสาม ๑,๐๔๕ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๓ ความหนาแน่นระหว่าง ๗๕๐-๑,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๗ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๓ ตำบลคือ ตำบลยุหว่า และมะขามหลวง อำเภอสันป่าตอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่าและสุขาภิบาลบ้านกลาง ความหนาแน่น ๕๖๗ และ ๘๓๑ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ และตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพงเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๕๐๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนตำบลที่เหลือเป็นตำบลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งมีเขตติดต่อกับเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

กลุ่มที่ ๔ ความหนาแน่นระหว่าง ๕๐๐-๗๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๑๔ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๗ ตำบลคือ ตำบลทุ่งต้อมและตำบลท่าวังพร้าว อำเภอสันป่าตองเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่า และสุขาภิบาลบ้านกลาง ความหนาแน่น ๗๔๔ และ ๖๗๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลหนองตองพัฒนา ความหนาแน่น ๗๐๕ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทรายเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันทรายหลวง ความหนาแน่น ๖๔๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยางเนิ้ง ความหนาแน่น ๖๔๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลเวียง อำเภอพร้าวเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเวียงพร้าว ความหนาแน่น ๖๐๖ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลข้างเฟือก อำเภอเมือง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลข้างเฟือก ความหนาแน่น ๕๐๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นตำบลในกลุ่มอำเภอในเขตที่ราบ ได้แก่ อำเภอแม่ริม สันทราย สารภี หางดง และสันป่าตอง

กลุ่มที่ ๕ ความหนาแน่นระหว่าง ๒๕๐-๕๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๒๗ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง อำเภอฝาง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเวียงฝาง ความหนาแน่น ๓๓๑ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลข้างเฟือก ความหนาแน่น ๒๔๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันมหาพน ความหนาแน่น ๒๕๕ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๖ ความหนาแน่นระหว่าง ๑๕๐-๒๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๗ ตำบล เป็นตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาล ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลเชิงคอย อำเภอคอยสะเกิด เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเชิงคอย ความหนาแน่น ๒๑๑ คนต่อตารางกิโลเมตร สูงขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ภายหลังจากที่ได้มีการแยกตำบลป่าเมี่ยงออกไป ตำบลแช่ข้าง อำเภอสันกำแพง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๑๔๔ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลหางดง อำเภอหางดง

เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลทางดง ความหนาแน่น ๑๑๖ คนต่อตารางกิโลเมตร

กลุ่มที่ ๗ ความหนาแน่น ๗๕-๑๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๑๗ ตำบล เป็นตำบลที่เป็นที่ตั้งของเขตสุขาภิบาลเพียง ๑ ตำบล ได้แก่ ตำบลช่อแล อำเภอมะนัง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเมืองแกนพัฒนา ความหนาแน่น ๗๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลอื่นๆ นอกนั้นเป็นตำบลในเขตภูเขาและเทือกเขาสูง

กลุ่มที่ ๘ ความหนาแน่นต่ำกว่า ๗๕ คนต่อตารางกิโลเมตร มี ๘๔ ตำบล เป็นตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาล ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลข้างเค็ง อำเภอมะนัง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลข้างเค็ง ความหนาแน่น ๖๑ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลเชียงดาวและแม่นะ อำเภอเชียงดาว เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเชียงดาว ความหนาแน่น ๕๕ และ ๓๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ตำบลทางดง อำเภอสอด เป็นที่ตั้งสุขาภิบาลท่าข้าม ความหนาแน่น ๔๒ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลบ้านหลวงและช่วงเป่าอำเภอมองทอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านหลวง ความหนาแน่น ๔๑ คนต่อตม.^๒ ตำบลแม่ฮ้อย อำเภอมะนัง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ฮ้อย ความหนาแน่น ๔๑ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสะเมิงใต้ ความหนาแน่น ๑๓ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลอมก๋อย อำเภอมก๋อย เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลอมก๋อย ความหนาแน่น ๗ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลที่เหลือส่วนใหญ่เป็นตำบลของกลุ่มอำเภอที่อยู่ในเขตภูเขาและเทือกเขาสูง

ภาพรวมของการกระจายความหนาแน่นในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ แสดงให้เห็นถึงการรวมตัวของกลุ่มตำบลที่มีการรวมตัวของกลุ่มตำบลที่มีความหนาแน่นใกล้เคียงกันในลักษณะที่เป็นปึกแผ่นมากขึ้น โดยมีเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง รัศมีของการเกาะตัวได้แผ่ขยายออกไปในอำเภอโดยรอบอำเภอเมือง ได้แก่ อำเภอแม่ริม สันทราย ดอยสะเก็ด สันกำแพง สารภี ทางดง และสันป่าตอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเกาะตัวของอำเภอเมือง-ทางดง-สารภี มีความต่อเนื่องที่ชัดเจนมากที่สุด ซึ่งแนวโน้มนี้ได้เริ่มปรากฏตั้งแต่นั้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ดังนั้นลักษณะของการเกาะกลุ่มในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ และ ๒๕๐๙ จึงได้รวมตัวเหลือเพียงกลุ่มเดียวในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ความหนาแน่นสูงสุดอยู่ที่เทศบาลนครเชียงใหม่ ๕,๓๖๒ คนต่อตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นลดหลั่นลงถึง ๓๘, ๘๒, ๑๒, ๒๘๑, ๒๓ และ ๑๗ คนต่อตารางกิโลเมตรในอำเภอแม่ริม สันทราย ดอยสะเก็ด สันกำแพง ทางดง และสันป่าตองตามลำดับ โดยมีจุดความหนาแน่นสูงรองลงมาในบริเวณที่เป็นศูนย์กลางของการเกาะกลุ่มย่อยเดิมใน พ.ศ. ๒๔๙๙ และ ๒๕๐๙ ได้แก่ ตำบลลพบุรี อำเภอ

แม่ริม เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ริม ความหนาแน่น ๑,๐๔๕ คนต่อตารางกิโลเมตรตำบลสันทรายหลวง อำเภออินทนนท์ เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันทรายหลวง ความหนาแน่น ๖๔๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลทรายมูลอำเภอสันกำแพง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง ความหนาแน่น ๒,๓๑๔ คนต่อตารางกิโลเมตร ตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยางเนิ้ง ความหนาแน่น ๖๔๗ คนต่อตารางกิโลเมตร และตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลยุหว่า ความหนาแน่น ๙๖๗ คนต่อตารางกิโลเมตร

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรจากเดิมเป็นรายตำบล

๑. ปี พ.ศ. ๒๔๔๔-๒๕๐๔ (ดูตารางที่ ๕.๓ และแผนที่ ๕.๖ ประกอบ) จำนวนประชากรของจังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ รวมทั้งสิ้น ๔๔๔,๖๗๑ คน กระจายตัวอยู่ใน ๑๕๕ ตำบล นับรวมทั้งเทศบาลนครเชียงใหม่ เปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. ๒๔๔๔ ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้น ๖๔๗,๖๖๑ คน กระจายตัวอยู่ใน ๑๕๕ ตำบล ประชากรเพิ่มมากขึ้น ๒๕๒,๖๑๐ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑ ของประชากรในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ อัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยร้อยละ ๒.๘ ต่อปี มีตำบลเพิ่มขึ้น ๓ ตำบล เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงในระดับตำบล โดยยึดเอาอัตราการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งจังหวัด และการแจกแจงความถี่ของอัตราการเปลี่ยนแปลงในรายตำบล อาจจะจำแนกกลุ่มตำบลได้ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงเป็น ๓ กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วมากกว่าร้อยละ ๕๐ สูงกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งจังหวัด มีจำนวนรวม ๒๔ ตำบล จัดได้ว่าเป็นพื้นที่ซึ่งมีแรงดึงดูดประชากรสูง (Active area) มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรปานกลาง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๐-๕๐ เป็นตำบลส่วนใหญ่ของจังหวัด รวม ๑๑๔ ตำบล และกลุ่มที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ มีจำนวนรวม ๑๒ ตำบล จัดได้ว่าเป็นพื้นที่ซึ่งไม่ดึงดูดประชากรเลย (Passive area)

ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว อัตราการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าร้อยละ ๕๐ นั้น เมื่อพิจารณาตามสภาพของพื้นที่แล้ว ยังอาจแยกออกได้เป็นบริเวณซึ่งต่อเนื่องกับตำบลอื่นเป็นที่ตั้งของชุมชนสำคัญ ได้แก่ กลุ่มตำบลข้างเขื่อน สุเทพ แม่เหียะ หนองป่าครั่ง หนองหอย อำเภอเมือง ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย และตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๕๗.๘, ๘๘.๓, ๕๔.๖, ๕๖.๘, ๖๕.๗ และ ๕๒.๗ ตามลำดับ

กลุ่มนี้เป็นตำบลซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มตำบลแม่แรมและเหมืองแก้ว อำเภอมะริม มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๒๑.๘ และ ๘๖.๘ ตามลำดับ เป็นตำบลซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับตำบลริมใต้ อำเภอเตยวักัน อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลริมใต้ ส่วนในกรณีของตำบลป่าตุ่ม และแม่บึง อำเภอพร้าว นั้น มีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรร้อยละ ๔๔.๔ และ ๔๔.๗ ตามลำดับ ด้านหนึ่งก็มีพื้นที่ติดต่อกับป่าเขา จึงไม่อาจที่จะจำแนกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงศูนย์กลาง หรือเป็นการบุกรุกทำลายป่า ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงศูนย์กลาง ส่วนตำบลอื่นๆ นอกนั้นเป็นตำบลซึ่งอยู่ในเขตป่าเขาหรือมีพื้นที่บางส่วนเป็นป่าเขาหรือต่อเนื่องกับป่าเขา ได้แก่ ตำบลแม่สูง แม่อาย ปงดำ และแม่ฮอน ในอำเภอฝาง ซึ่งในเวลานั้นยังไม่ได้แยกตำบลแม่อายให้ขึ้นอยู่กับอำเภอแม่ฮอน มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๗๖.๕, ๗๑.๐, ๖๖.๐ และ ๖๔.๔ ตามลำดับ ตำบลสันป่าฝาง บ้านช้างและบ้านเป้า อำเภอแม่แตง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๔๑.๖, ๖๙.๙ และ ๗๒.๔ ตามลำดับ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๖๑.๐ ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๑๐.๙ ตำบลยางคราม อำเภอจอมทอง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๙๗.๙ และตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๒๔.๖

ตำบลซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรช้ำมาก อัตราการเปลี่ยนแปลงต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ สภาพพื้นที่เป็นตำบลซึ่งอยู่ต่อเนื่องกับตำบลซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็วและมีพื้นที่บางส่วนอยู่ต่อเนื่องหรือเป็นบริเวณป่าเขาหรืออยู่ในเขตป่าเขา ได้แก่ ตำบลสันทราย หุ่งหลวง และน้ำแพร่ อำเภอพร้าว มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕.๓, ๗.๕ และ -๒๙.๗ ตำบลอินทิลและตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๓.๕ และ ๑.๕ ตำบลป่าลาน อำเภอดอยสะเก็ด อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๑๖.๓ ตำบลท่าวังพร้าว อำเภอสันป่าตอง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕.๗ ตำบลแม่ศึก อำเภอแม่แจ่ม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๒๖.๔ ตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๑๒.๓ ตำบลบ้านแอนและดอยเต่า อำเภอดอยเต่า ซึ่งเวลานั้นยังคงรวมอยู่ในอำเภอฮอด มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๙.๙ และ -๓.๐ ตามลำดับ

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๔ (ดูตารางที่ ๕.๔ และแผนที่ ๕.๗ ประกอบ) จำนวนประชากรของจังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ รวมทั้งสิ้น ๑,๐๙๕,๑๗๔ คน กระจายตัวอยู่ใน ๑๖๓ ตำบล เปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้น ๙๔๙,๖๗๑ คน กระจายตัวอยู่ใน ๑๕๘ ตำบล ประชากรเพิ่มมากขึ้น ๑๔๕,๕๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕ ของประชากร

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ อัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยร้อยละ ๑.๔ ต่อบปี ต่ำกว่าในช่วงปี ๒๔๙๙-๒๕๐๙ มีตำบลเพิ่มขึ้น ๕ ตำบล การจำแนกกลุ่มตำบลตามอัตราการเปลี่ยนแปลงยังคงจำแนกออกได้เป็น ๓ กลุ่มใหญ่เช่นเดิม แต่มีการเปลี่ยนแปลงพิสัยของอัตราการเปลี่ยนแปลงและการแจกแจงจำนวนความถี่ของตำบลในแต่ละกลุ่มดังนี้ กลุ่มที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรสูงกว่าร้อยละ ๔๐ มี ๑๙ ตำบล กลุ่มที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรปานกลางระหว่างร้อยละ ๕-๔๐ มี ๑๐๓ ตำบล และกลุ่มที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงต่ำกว่าร้อยละ ๕ มี ๔๑ ตำบล

ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าร้อยละ ๔๐ นั้น พิจารณาตามลักษณะพื้นที่อาจจำแนกออกได้เป็นบริเวณพื้นที่ซึ่งต่อเนื่องกับชุมชนที่มีความสำคัญ ได้แก่ ตำบลช้างเผือก สุเทพ แม่เหียะ และหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง ตำบลหนองผึ่ง อำเภอสารภี อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๙๕.๘, ๕๔.๑, ๕๔.๙, ๕๒.๖ และ ๔๓.๓ ตามลำดับ สี่ตำบลแรกเป็นพื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็วมาก่อนระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๙ ส่วนตำบลหนองผึ่งนั้นมีเขตต่อเนื่องกับตำบลหนองป่าครั่งในช่วงเวลาก่อนหน้านี้มีอัตราการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลางเท่านั้น ส่วนบริเวณอื่นๆ ที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็ว นั้น สภาพพื้นที่บางส่วนเป็นป่าเขาหรือติดต่อกับป่าเขา ได้แก่ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๔๘.๙ ตำบลซีเหล็ก อำเภอแม่แตง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕๖.๖ ตำบลสะลวงและตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕๑.๙ และ ๔๘.๔ ตามลำดับ สำหรับตำบลโป่งแยงเคยเป็นพื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็วมาก่อนในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๙ ตำบลทาเหนือและห้วยทราย อำเภอสันกำแพง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕๔.๐ และ ๔๔.๐ ตามลำดับ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๖๑.๖ ตำบลหนองแก้ว อำเภอหางดง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๖๐.๑ ตำบลแม่ริน อำเภอสันป่าตอง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕๖.๑ ตำบลแม่นาจรและแม่ศึก อำเภอแม่แจ่ม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๖๒.๐ และ ๓๐.๔ ตามลำดับ ตำบลหางดงและบ่อหลวง อำเภอฮอด อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕๘.๗ และ ๑๑๓.๖ ตามลำดับ และตำบลดอยเต่า อำเภอดอยเต่า อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๒๐.๙

ส่วนตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอย่างช้ามาก อัตราการเปลี่ยนแปลงต่ำกว่าร้อยละ ๕ นั้น พิจารณาตามสภาพพื้นที่อาจจำแนกออกได้เป็นตำบลซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่เคยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรอยู่ในระดับกลางหรืออย่างรวดเร็วมาก่อน และเป็นพื้นที่

ซึ่งไม่ต่อเนื่องหรือเป็นส่วนหนึ่งของเขตป่าเขาแต่อย่างใด พิจารณาตามความต่อเนื่องของพื้นที่มีดังนี้

ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๒๐.๓ ด้านหนึ่งของตำบลนี้ติดกับ ตำบลลริมใต้ อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ริม อีกด้านหนึ่งติดกับแม่น้ำปิง ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๑๐.๘ ตำบลนี้ติดกับตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว กลุ่มตำบลแม่ฮ้อยเงิน แม่คือ ลำราษฎรราษฎร์และแม่โป่ง อำเภอต๋อยสะเก็ด ตำบลสันกำแพงและตำบลแม่ปุก อำเภอสันกำแพง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๔.๕, ๒.๒, ๐.๘, ๐.๗, -๒.๙ และ -๔.๔ ตามลำดับ โดยเฉพาะตำบลสันกำแพง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลสันกำแพง กลุ่มตำบลชวามุง ท่ากว้าง ตอนแก้ว สันทรายและหนองแฝก อำเภอสารภี และตำบลขุนตง อำเภอหางดง มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๗.๕, -๗.๘, -๑๔.๓, -๑๔.๙, -๒๐.๙ และ ๔.๐ และตำบลทุ่งด้อม อำเภอสันป่าตอง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๒.๐ ส่วนตำบลที่เหลือเป็นตำบลที่มีพื้นที่ติดต่อกับหรือบางส่วนเป็นเขตป่าเขา แต่มีความอึดตัวในการรับประชากรได้แก่ ตำบลแม่สาว อำเภอแม่ฮ้อย อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๐.๑ ตำบลแม่ฮอน อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๑๐.๓ ตำบลแม่แวน อำเภอสันทรายและบ้านโป่ง อำเภอพร้าว อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๔.๓, -๙.๑ และ -๒๐.๑ ตามลำดับ ตำบลแม่แตง สันมหาพน บ้านเป้า กิดช้างและสันป่าตอง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๔.๖, -๗.๔, -๑๐.๘, -๒๗.๕ และ -๓๖.๑ ตามลำดับ ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๖.๑ เป็นตำบลที่ด้านหนึ่งติดป่าเขา ด้านหนึ่งติดกับตำบลลริมใต้ อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลแม่ริม ตำบลหนองแหง อำเภอสันทราย อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๒๘.๑ กลุ่มตำบลทุ่งสะโตก บ้านกลาง และทุ่งปี่ อำเภอสันป่าตอง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๐.๒, -๑.๐ และ -๑๒.๙ โดยเฉพาะตำบลบ้านกลาง เป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลบ้านกลาง ตำบลสบเตี๊ยะและตำบลสองแคว อำเภอจอมทอง อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๓.๙ และ -๕.๘ ตำบลบ้านหีบ อำเภอแม่แจ่ม อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๕๑.๐ ตำบลอมก๋อยและยางเปียง อำเภออมก๋อย อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๐.๙ และ -๐.๘ โดยเฉพาะตำบลอมก๋อยอันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลอมก๋อย และกลุ่มตำบลฮอด บ้านตาล อำเภอฮอด ตำบลบ้านแอน ท่าเตือ และมีดกา อำเภอต๋อยเต่า อัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๓๖.๙, -๓๗.๑, -๖.๕, -๑๔.๖ และ -๕๖.๐ ตามลำดับ

พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่และพื้นที่ซึ่งประชากรละถิ่นฐาน

พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มของประชากรส่วนใหญ่และพื้นที่ซึ่งประชากรละถิ่นฐาน พิจารณาจากสัดส่วนร้อยละของจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงรายตำบลต่อยอดรวมการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรทั้งจังหวัด เพื่อประกอบกับการพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร ในรายตำบลซึ่งอาจคลาดเคลื่อน เนื่องจากขนาดจำนวนประชากรของตำบล ตำบลที่มีขนาดจำนวนประชากรน้อย การเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยก็อาจทำให้อัตราการเปลี่ยนแปลงสูงกว่าตำบลที่มีขนาดจำนวนประชากรมาก ซึ่งจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงของตำบลหลังอาจจะมีจำนวนมากกว่าก็ตาม

๑. ปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๙ (ดูตารางที่ ๕.๓ และแผนที่ ๕.๘ ประกอบ)

๑.๑ พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มของประชากรส่วนใหญ่ปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๙ ได้แก่ ตำบลซึ่งมีจำนวนประชากรเปลี่ยนแปลงคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๐.๘ ของยอดรวมจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัดในปีเดียวกัน มี ๒๖ ตำบล จำแนกเป็นกลุ่มตามความต่อเนื่องของพื้นที่ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรรวม คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๔ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด มี ๓ ตำบล ได้แก่ เทศบาลนครเชียงใหม่ ตำบลช้างเผือกและตำบลสุเทพ พิสัยของจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงระหว่างร้อยละ ๑.๒๓-๔.๖๖

กลุ่มที่ ๒ รองรับการเพิ่มของประชากรรวมคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๑ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด มี ๑๐ ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านหลวง บ้านแปะ ยางคราม สบเตี้ยะ อำเภोजอมทอง พิสัยของจำนวนที่เปลี่ยนแปลงระหว่างร้อยละ ๑.๔๐-๑.๗๘ ตำบลยู่หว้า หุ่นปี หุ่นสะโตก บ้านกาดและสันกลาง อำเภอสันป่าตอง พิสัยของจำนวนที่เปลี่ยนแปลงระหว่างร้อยละ ๐.๘๑-๐.๙๕ และตำบลหางดง อำเภอกหางดง สัดส่วนที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๐.๙๓ แม้พื้นที่จะไม่ต่อเนื่อง แต่ก็อยู่ใกล้เคียงกันและมีลักษณะร่วมคือ เป็นตำบลที่อยู่ติดต่อกันลงไปทางด้านใต้ของอำเภอเมือง ภายในรัศมีประมาณ ๘๐ กิโลเมตร สภาพตำบลส่วนใหญ่มีพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นป่าเขาหรืออยู่ติดกับเขตป่าเขา

กลุ่มที่ ๓ รองรับการเพิ่มของประชากรรวม คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๙ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด มี ๗ ตำบล ได้แก่ ตำบลเชิงตอยและแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด ตำบลป่าไผ่และหนองแห่ย์ อำเภอสันทราย ตำบลแม่แรมและเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริมและตำบลสันป่าตอง อำเภอแม่แตง พิสัยของจำนวนที่เปลี่ยนแปลงระหว่างร้อยละ ๐.๙๘-๑.๓๑ แม้จะ

ไม่มีพื้นที่ที่ต่อเนื่องกัน แต่มีลักษณะร่วมกันคือ อยู่ห่างจากเทศบาลนครเชียงใหม่ภายในรัศมี ๓๕ กิโลเมตรไปทางด้านตะวันออกและด้านเหนือ สภาพพื้นที่คล้ายคลึงกับกลุ่มที่ ๒ คือ มีพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นป่า เขาหรืออยู่ติดกับแนวป่าเขา ยกเว้นตำบลเหมืองแก้วซึ่งแวดล้อมด้วยพื้นที่ทำการเกษตรเก่า

กลุ่มที่ ๔ รองรับการเพิ่มของประชากรรวมคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๘ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด มี ๕ ตำบล ได้แก่ ตำบลในเขตอำเภอฝาง ยกเว้นตำบลม่อนปิน ซึ่งเป็นพื้นที่ในบริเวณแอ่งที่ราบลุ่มแม่น้ำกก พิสัยของจำนวนที่เปลี่ยนแปลงระหว่างร้อยละ ๐.๘๘-๓.๗๘ พื้นที่ตำบลเป็นเขตป่าเขา และตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว รองรับการเพิ่มของประชากร คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๒ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด พื้นที่ตำบลอยู่ระหว่างกลุ่มที่ ๓ และกลุ่มที่ ๔ ซึ่งเป็นเขตป่าเขา

๑.๒ พื้นที่ซึ่งประชากรละทิ้งถิ่นฐานระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๕-๒๕๐๙ ได้แก่ ตำบล ซึ่งมีสัดส่วนประชากรเปลี่ยนแปลงต่ำกว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด คือ ต่ำกว่า ๐.๐ นั่นคือ มีการอพยพออก มี ๕ ตำบล ปรากฏเป็นบริเวณกระจายทั่วไปไม่ต่อเนื่องกันคือ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว สูญเสียประชากรร้อยละ ๐.๓๗ ตำบลปาลาน อำเภอต๋อยสะเก็ด สูญเสียประชากรร้อยละ ๐.๐๔ ตำบลปาลานนี้เป็นตำบลที่มีเขตติดต่อกับพื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มของประชากร ส่วนใหญ่ในกลุ่มที่ ๓ ซึ่งประชากรอาจจะอพยพเข้าสู่ตำบลดังกล่าวก็เป็นได้ ตำบลแม่ศึกในเวลานั้นยังไม่ได้แยกเป็นอำเภอแม่जार อำเภอแม่แจ่ม สูญเสียประชากรร้อยละ ๐.๘๘ และตำบลต๋อยเต่า อำเภอต๋อยเต่า สูญเสียประชากรร้อยละ ๐.๐๕

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๔ (ดูตารางที่ ๕.๔ และแผนที่ ๕.๕ ประกอบ)

๒.๑ พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากร ได้แก่ ตำบลซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ ๑.๒ ของจำนวนรวมของประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัดในช่วงปีเดียวกัน มี ๒๗ ตำบล จำแนกเป็นกลุ่มตามความต่อเนื่องของพื้นที่ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรรวม คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๕ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด มี ๕ ตำบล ได้แก่ เทศบาลนครเชียงใหม่ ตำบลช้างเผือก สุเทพ แม่เหียะ และหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง และตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี พิสัยของจำนวนที่เปลี่ยนแปลงระหว่างร้อยละ ๑.๓๐-๑๔.๕๓ สภาพพื้นที่เป็นตำบลที่มีเขตต่อเนื่องกับเทศบาลนครเชียงใหม่ เฉพาะเทศบาลนครเชียงใหม่ ตำบลช้างเผือกและสุเทพ ยังเป็นพื้นที่ซึ่งรองรับประชากรเพิ่มในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๕-๒๕๐๙

กลุ่มที่ ๒ รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรรวมคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๘ ของ ยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด มี ๖ ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ปงตำ ม้งอน ปินและสันทราย อำเภอฟ่าง ตำบลแม่ฮายและแม่นาวาง อำเภอฟ่าง พิสัยของจำนวนที่เปลี่ยนแปลงระหว่าง ๑.๒-๔.๕๓ กลุ่มนี้มีลักษณะการรองรับประชากรที่น่าสนใจกล่าวคือ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๙ พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรเป็นส่วนใหญ่คือ ตำบลเวียง ปงตำ แม่ฮอน แม่ฮูน และ สันทราย อำเภอฟ่าง ต่อมาระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๙ พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มประชากรส่วนใหญ่ได้ขยายเข้าไปในเขตตำบลแม่ฮายและแม่นาวาง อำเภอมะฮาย ส่วนในอำเภอฟ่างนั้น ได้มีการเพิ่มของประชากรเป็นจำนวนมากในตำบลเดียวคือ ตำบลเวียง อันเป็นที่ตั้งของสุขาภิบาลเวียง ฟ่าง

ตำบลอื่นๆ นอกนั้นมีการกระจายตัวอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่จะอยู่ด้านเหนือและ ด้านใต้ของเทศบาลนครเชียงใหม่ และมีได้มีลักษณะของความต่อเนื่อง เกาะกลุ่ม เป็นบริเวณดังเช่น ๒ กลุ่มข้างต้น สภาพพื้นที่เป็นตำบลซึ่งอยู่ในเขตป่าเขาหรือมีพื้นที่บางส่วน เป็นป่า เขาหรือมีเขตติดต่อกับเขตป่าเขา ได้แก่ ตำบลเมืองงาย อำเภอเชียงดาว สัดส่วนของจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลง ร้อยละ ๑.๖๑ ตำบลซีเหล็กและตำบลอินทิล อำเภอเชียงดาว สัดส่วนของจำนวนประชากรที่ เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑.๗๙ และ ๑.๔๘ ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม สัดส่วนของประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑.๒๒ ตำบลหนองหารและตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย สัดส่วนของจำนวน ประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑.๔๔ และ ๑.๓๕ ตำบลหนองแก้ว อำเภอหางดง สัดส่วนจำนวน ประชากรเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑.๕๒ ตำบลแม่ก้า บ้านภาคและมะขามหลวง อำเภอสันป่าตอง สัดส่วนจำนวนประชากรเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑.๖๖, ๑.๔๐ และ ๑.๓๑ ตามลำดับ ตำบลบ้าน หลวงและตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง สัดส่วนจำนวนประชากรเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๓.๑๕ และ ๑.๔๗ ตำบลหางดงและบ่อหลวง อำเภอฮอด สัดส่วนจำนวนประชากรเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๓.๕๑

๒.๒ พื้นที่ซึ่งประชากรละทิ้งถิ่นฐานระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๙ ได้แก่ ตำบล ซึ่งมีสัดส่วนจำนวนประชากรต่ำกว่าร้อยละ ๐.๐ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด มี ๒๙ ตำบล แบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่คือ ตำบลซึ่งมีสภาพเป็นพื้นที่ทำการเกษตรเก่า ซึ่งไม่ติด กับเขตป่าเขา ที่เห็นเป็นพื้นที่ต่อเนื่องชัดเจน ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ ประชากรละทิ้งถิ่นฐานคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ -๒.๘๑ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ ตำบลชวมุง คอนแก้ว ท่ากว้าง สันทราย และหนองแฝก พิสัยของจำนวนที่เปลี่ยนแปลงระหว่าง -๐.๑๔ ถึง -๐.๘๑

กลุ่มที่ ๒ ประชากรละทิ้งถิ่นฐาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ -๐.๓๓ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ ตำบลสันกำแพงและแม่ปูกา สัดส่วนจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ -๐.๑๘ และ -๐.๑๔

ตำบลอื่นๆ จะกระจายอยู่ไม่เป็นแบบแผนดังนี้ ตำบลสันพระเนตรและตำบลหนองแห่ย์ อำเภอสันทราย สัดส่วนจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ -๐.๒๗ และ -๐.๕๑ ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม สัดส่วนจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ -๐.๘๕

ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นตำบลที่มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขาหรืออยู่ต่อเนื่องจากเขตป่าเขา แต่มีความอึดตัวไม่อาจที่จะรับการเพิ่มขึ้นของประชากรได้แก่ ตำบลแม่งอน อำเภอฝาง สัดส่วนจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ -๑.๐๔ ตำบลบ้านโป่ง สันทรายและแม่แวน อำเภอพร้าว สัดส่วนจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ -๐.๕๘, -๐.๓๑ และ -๐.๑๒ ตามลำดับ ตำบลสันป่ายาง กิตข้าง สันมหาพน บ้านเป้าและแม่แตง อำเภอแม่แตง สัดส่วนจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงร้อยละ -๑.๔๐, -๐.๔๖, -๐.๒๘, -๐.๒๖ และ -๐.๑๑ ตามลำดับ ตำบลทุ่งปี บ้านกลางและทุ่งสะโตก อำเภอสันป่าตอง สัดส่วนจำนวนประชากรเปลี่ยนแปลง -๐.๗๕, -๐.๐๕ และ -๐.๐๗ ตามลำดับ ตำบลสองแคว อำเภอจอมทอง สัดส่วนจำนวนประชากรเปลี่ยนแปลง -๐.๖๒ ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม สัดส่วนจำนวนประชากรเปลี่ยนแปลงร้อยละ -๒.๗๘

ตำบลที่เกาะกลุ่มมีพื้นที่ต่อเนื่องชัดเจนได้แก่ กลุ่มตำบลบ้านตาลและฮอด อำเภอฮอด ตำบลท่าเตื่อ บ้านแอน และมีตกา อำเภอตอยเต่า สัดส่วนจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงรวมร้อยละ -๖.๔๔ ของยอดรวมประชากรที่เปลี่ยนแปลงทั้งจังหวัด พิสัยของจำนวนประชากรที่เปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่างร้อยละ -๐.๒๖ ถึง -๒.๐๐

การกระจายตัวของประชากรในเขตเทศบาลเชียงใหม่

ความหนาแน่นของประชากร

๑. ความหนาแน่นของประชากร พ.ศ. ๒๔๔๔ (ดูตารางที่ ๕.๕ ประกอบ) ในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ จากตัวเลขของกระทรวงมหาดไทย เทศบาลเชียงใหม่ มีความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย ๓,๓๐๒ คนต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ซึ่งมีความหนาแน่นสูงที่สุดคือ เขตข้างม่อย ความหนาแน่นของประชากร ๕,๓๒๖ คนต่อตารางกิโลเมตร ขอบเขตพื้นที่ครอบคลุมบริเวณซึ่งเป็นย่านการค้าของเมืองระหว่างคูเมืองและแม่น้ำปิงจึงมีความหนาแน่นมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เขตพระสิงห์และเขตศรีภูมิ ความหนาแน่น ๔,๗๔๑ และ ๓,๗๐๔ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ เขตนี้เป็นเขตย่านพักอาศัยในกำแพงเมือง อีกทั้งเป็นที่ตั้งของหน่วยราชการและสถาบันการศึกษาที่สำคัญของจังหวัด ส่วนเขตอื่นมีความหนาแน่นประชากรระหว่าง ๒,๓๘๗ ถึง ๓,๒๐๔ คนต่อตารางกิโลเมตร

๒. ความหนาแน่นของประชากร พ.ศ. ๒๕๐๗ (ดูตารางที่ ๕.๖ และแผนที่ ๕.๑๑ ประกอบ) ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาลฯ เพิ่มมากขึ้นเป็น ๔,๓๕๓ คนต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ซึ่งมีความหนาแน่นสูงที่สุดคือเขตพระสิงห์ ๗,๒๖๖ คนต่อตารางกิโลเมตรและรองลงมาได้แก่ เขตข้างม่อย ๖,๗๒๑ คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งยังเป็นเช่นเดิมในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ ซึ่งมีความหนาแน่นสูงอยู่แล้ว จากแผนที่แสดงการกระจายตัวของประชากร พ.ศ. ๒๕๐๗ ของสำนักผังเมือง นำมาแปลงให้อยู่ในรูปของแผนที่แสดงความหนาแน่นโดยแบ่งออกเป็นเขตย่อย ๒๗ เขต จะเห็นได้ว่าภาพของการกระจายความหนาแน่นมีลักษณะของการกระจายออกเป็นรูปรีศมีภายใต้ศูนย์กลางเดียว โดยมีเขตข้างม่อยเป็นที่ ๒ เป็นศูนย์กลางของความหนาแน่นสูงที่สุด ๒๔,๑๘๐ คนต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่ซึ่งมีความหนาแน่นรองลงมาได้แก่ เขตข้างม่อยที่ ๓ และเขตข้างคลานที่ ๑ ความหนาแน่น ๑๔,๘๐๐ และ ๑๓,๓๓๐ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าพื้นที่ซึ่งมีความหนาแน่นระหว่าง ๔,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตรเป็นพื้นที่ต่อเนื่องในเขตกำแพงเมืองและกำแพงดินในตำบลวัดเกตที่ ๑ และ ที่ ๒ เขตแรกอยู่ริมถนนเจริญเมือง ซึ่งเชื่อมศูนย์กลางเมืองและสถานีรถไฟ และเขตหลังมีพื้นที่เลียบชายฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิง ส่วนพื้นที่ในเขตอื่นๆ นั้นมีความหนาแน่นต่ำกว่า ๔,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร

๓. ความหนาแน่นของประชากร พ.ศ. ๒๕๑๔ (ดูตารางที่ ๕.๖ และแผนที่ ๕.๑๒ ประกอบ) ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาลฯ เพิ่มมากขึ้นเป็น ๕,๙๗๒ คนต่อตารางกิโลเมตร ภาพของการกระจายความหนาแน่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเล็กน้อย กล่าวคือ ศูนย์กลางของความหนาแน่นได้เปลี่ยนจากเขตข้างม่อยที่ ๒ เป็นเขตข้างม่อยที่ ๓ ซึ่งอยู่ต่อเนื่องขึ้นไปด้านบน ความหนาแน่น ๒๓,๑๗๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนเขตข้างม่อยที่ ๒ ความหนาแน่นลดจากในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงเป็นอันดับรอง ๒๓,๔๖๐ คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ เขตข้างคลานที่ ๕ และพระสิงห์ที่ ๒ ความหนาแน่น ๑๕,๒๕๕ และ ๑๓,๔๕๐ คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ พื้นที่ทั้งสองเป็นที่น่าสังเกตว่ามีได้มีความต่อเนื่องกับศูนย์กลางของความหนาแน่นที่ตำบลข้างม่อยแต่ประการใด ต่างจากเขตข้างม่อยที่ ๕ ซึ่งอยู่ต่อเนื่องกับเขตข้างม่อยที่ ๓ ขึ้นไปตอนบน ความหนาแน่น ๖,๐๘๒ คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนพื้นที่อื่นๆ ยังคงมีการเกาะตัวในลักษณะเดิม แต่ได้เลื่อนพิสัยของความหนาแน่นขึ้น กล่าวคือ กลุ่มที่มีความหนาแน่นระหว่าง ๔,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ได้เลื่อนขึ้นเป็น ๖,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร พื้นที่นอกนั้นมีความหนาแน่นต่ำกว่า ๖,๐๐๐ คนต่อตารางกิโลเมตร

การเปลี่ยนแปลงประชากรในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรจากเดิม

๑. ปี พ.ศ. ๒๔๔๔-๒๕๐๗ (ดูตารางที่ ๕.๕ ประกอบ) ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๔๔-๒๕๐๗ เทศบาลฯ มีประชากรเพิ่มมากขึ้นถึงร้อยละ ๓๑.๘ เขตที่มีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้แก่ เขตหายยา พระสิงห์ ศรีภูมิ และข้างคลาน ร้อยละ ๘๓.๒, ๕๑.๗, ๔๖.๒ และ ๔๑.๗ ตามลำดับ ล้วนเป็นเขตซึ่งอยู่ต่อเนื่องโดยรอบเขตข้างม่อย ซึ่งมีความหนาแน่นสูงที่สุด แต่เขตข้างม่อยกลับมีประชากรเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๑๒.๖ ต่ำกว่าส่วนเพิ่มโดยเฉลี่ยรวมทั้งเทศบาล ส่วนเขตที่น่าสนใจก็คือ เขตวัดเกตซึ่งมีพื้นที่มากที่สุดและมีจำนวนประชากรมากที่สุด แต่มีความหนาแน่นเกือบจะต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับเขตอื่นๆ กลับมีประชากรลดลงร้อยละ ๑.๑

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๔ (ดูตารางที่ ๕.๖ และแผนที่ ๕.๑๓) ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๓ ประชากรในเขตเทศบาลฯ ได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๓๗.๑๒ หรือเพิ่มโดยเฉลี่ยร้อยละ ๒.๗ ต่อปีต่ำกว่าอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๔๔-๒๕๐๗ ซึ่งเพิ่มในอัตราร้อยละ ๓.๕ ต่อปี พื้นที่ซึ่งมีอัตราการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็วเป็นพื้นที่ในเขตชั้นนอกของเขตเทศบาลคือ

กลุ่มวัดเขต ได้แก่ เขตวัดเขตที่ ๑, ๒, ๕, ๖, ๗, และ ๘ มีการเพิ่มประชากรระหว่างร้อยละ ๔๔.๖-๒๓๓.๓ อีกกลุ่มหนึ่งคือ กลุ่มพระสิงห์-หยาเยา ได้แก่ เขตพระสิงห์ที่ ๒ เขตหยาเยาที่ ๑ และ ๒ มีการเพิ่มประชากรระหว่างร้อยละ ๔๕.๔-๒๓๖.๒ ส่วนพื้นที่ชั้นในซึ่งมีความหนาแน่นของประชากรสูงนั้น กลับมีการเพิ่มประชากรค่อนข้างคงตัว หรือเพิ่มในอัตราที่ลดลง โดยเฉพาะในพื้นที่ต่อเนื่องระหว่างเขตข้างม้อยที่ ๑, ๒ และ ๔ เขตข้างคลานที่ ๑, ๒ และ ๓ และเขตพระสิงห์ที่ ๑ มีประชากรลดลงระหว่างร้อยละ ๓.๘-๑๘.๖

พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากร เป็นส่วนใหญ่และพื้นที่ซึ่งประชากรละถึนฐาน

๑. ปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๗ (ดูตารางที่ ๕.๕ ประกอบ) ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๗ พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากร เป็นส่วนใหญ่ได้แก่ เขตหยาเยา ศรีภูมิ และข้างคลาน ซึ่งเป็นเขตชั้นนอกของเทศบาล คิดเป็นร้อยละรวม ๗๑.๐ ของยอดรวมจำนวนประชากรในเขตเทศบาลที่เปลี่ยนแปลง ส่วนพื้นที่ในเขตข้างม้อยและพระสิงห์นั้น ซึ่งเป็นเขตศูนย์กลางของเทศบาลรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรคิดเป็นร้อยละรวมเพียง ๓๐.๐ ส่วนเขตวัดเขตนั้น แม้จะเป็นเขตชั้นนอกของเทศบาลก็ตาม แต่อยู่คนละฟากแม่น้ำกลับมีประชากรละถึนฐานไปร้อยละ -๑.๑

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๙ (ดูตารางที่ ๕.๖ และแผนที่ ๕.๑๔ ประกอบ) ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๙ พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่ และพื้นที่ซึ่งประชากรละถึนฐานยังคงเป็นบริเวณเดียวกันกับในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๗ จากการแยกพิจารณาเป็นเขตย่อยๆ จะเห็นลักษณะความต่อเนื่องเป็น ๕ กลุ่มใหญ่ดังนี้

กลุ่มพระสิงห์-หยาเยา ได้แก่ เขตพระสิงห์ที่ ๒ และหยาเยาที่ ๑ รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรร้อยละ ๒๙.๐ กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีอัตราการเพิ่มของประชากรอยู่ในระดับสูงในช่วงเวลาเดียวกัน

กลุ่มศรีภูมิ ได้แก่ เขตศรีภูมิที่ ๑ และ ๓ รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรร้อยละ ๒๖.๓ กลุ่มนี้มีลักษณะเดียวกับกลุ่มแรกคือ มีอัตราการเพิ่มของประชากรอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน

กลุ่มวัดเขต ได้แก่ เขตวัดเขตที่ ๑ รองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรร้อยละ ๘.๘ กลุ่มข้างม้อย-ข้างคลาน-พระสิงห์ ได้แก่ เขตข้างม้อยที่ ๑, ๒ และ ๓ เขตข้างคลานที่ ๑, ๒ และ ๓ และเขตพระสิงห์ที่ ๑ มีประชากรละถึนฐานรวมทั้งสิ้นร้อยละ ๗.๗ กลุ่มนี้เคยรับการเพิ่มประชากรถึงร้อยละ ๓๐.๐ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๗

เขตที่เหลือนอกนั้น รองรับการเพิ่มประชากรในระหว่างร้อยละ ๐.๐-๘.๐

สรุป

จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ ๒๒,๔๕๙.๗ ตารางกิโลเมตร มีเขตการปกครอง ๑๔ อำเภอ และ ๑ กิ่งอำเภอ มีพื้นที่ชุมชนซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ๒๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๕ ของพื้นที่รวมทั้งจังหวัด อำเภอที่อยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ จะมีขนาดเล็กถึงปานกลาง มีการแบ่งซอยพื้นที่การปกครองระดับต่ำลงมาก แต่มีขนาดประชากรปานกลางถึงมาก ความหนาแน่นประชากรสูง ส่วนอำเภอที่อยู่ในบริเวณภูเขาและเทือกเขาสูง ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนั้น เป็นอำเภอขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ มีการแบ่งเขตการปกครองในระดับต่ำลงน้อย มีประชากรน้อยถึงปานกลาง ความหนาแน่นประชากรเบาบาง จากการพิจารณาขนาดของประชากรในรายตำบลพบว่ามีความแตกต่างกันมาก ตำบลที่มีประชากรมากที่สุดคือ เทศบาลนครเชียงใหม่ มีขนาดใหญ่กว่าตำบลที่มีขนาดรองลงไปถึง ๕-๖ เท่าตัว การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากรรายตำบล ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๙ ตำบลที่มีประชากรขนาดกลาง มีแนวโน้มที่จะมีการเปลี่ยนแปลงสูง แต่แนวโน้มดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๔ ตำบลส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ยกเว้นตำบลที่มีประชากรขนาดปานกลางค่อนข้างมาก ซึ่งตำบลส่วนใหญ่ที่เป็นที่ตั้งของชุมชนที่สำคัญของจังหวัดอยู่ในกลุ่มนี้ เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับแบบแผนการกระจายตัวของความหนาแน่นในช่วงเวลาเดียวกัน จะเห็นได้ว่าการเกาะตัวเป็นกลุ่มล้อมรอบชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่ม เชียงใหม่-สารภี-หางดง เป็นศูนย์กลาง ต่อมาในระยะหลังอิทธิพลของกลุ่ม เชียงใหม่-สารภี-หางดงค่อนข้างสูง จึงดูให้มีการรวมตัวล้อมรอบศูนย์กลางเดียว (agglomeration) โดยมีเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง

จากการศึกษาสภาพและความต่อเนื่องของพื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็ว (Active area) และช้ามาก (Passive area) และพื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่และพื้นที่ซึ่งประชากรละทิ้งถิ่นฐาน ผลที่ได้ยืนยันถึงกระบวนการดึงดูดเข้าสู่ศูนย์กลางจากการเปลี่ยนแปลงในช่วงแรก ตำบลโดยรอบเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นพื้นที่ซึ่งมีประชากรเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรเป็นส่วนใหญ่ ส่วนพื้นที่อีกบริเวณหนึ่งซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็ว เป็นพื้นที่บุกเบิกป่าเพื่อทำการเกษตรใหม่ พบในตำบลซึ่งมีพื้นที่บางส่วนเป็นเขตป่า เขาหรืออยู่ต่อเนื่องกับเขตป่าเขา และเป็นพื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่ ด้วยส่วนพื้นที่ เกษตร เดิมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก พื้นที่ซึ่งประชากร

ละถิ่นฐานแทบจะไม่ปรากฏให้เห็นในช่วงนี้ ในช่วงต่อมา เทศบาลนคร เชียงใหม่และตำบลโดยรอบ ยังคงเป็นพื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วและรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่ และปรากฏการณ์ดังกล่าวยังคงปรากฏเป็นหย่อมๆ ในตำบลซึ่งมีพื้นที่บางส่วนเป็นป่าเขา หรือต่อเนื่องจากเขตป่าเขา การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญก็คือ เริ่มมีพื้นที่ซึ่งประชากรละทิ้งถิ่นฐานอัน ได้แก่ บริเวณพื้นที่ทำการเกษตรเก่าซึ่งมีทั้งสองลักษณะคือ เป็นตำบลซึ่งอยู่ติดหรือใกล้กับชุมชนที่สำคัญ เช่น เทศบาลนคร เชียงใหม่หรือ เป็นตำบลซึ่งอยู่ต่อเนื่องจากตำบลที่มีการขยายพื้นที่ทำการเกษตรเข้าไปในเขตป่าเขา แต่ก็มีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนกับประชากรที่เพิ่มในเขต เทศบาลนคร เชียงใหม่และตำบลบริวารโดยรอบ สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือ ชุมชนขนาดกลาง (intermediate site cities) ไม่มีบทบาทในการรับประชากรที่เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด เป็นเหตุให้ เทศบาลนคร เชียงใหม่และตำบลที่ต่อเนื่อง เป็นพื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่ แนวโน้มในอันที่จะก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคในการกระจายขนาดของประชากรและ ลำดับของตำบล

ลักษณะการกระจายความหนาแน่นในเขตเทศบาลฯ ในระยะแรกเป็นแบบรัศมีโดยรอบ ศูนย์กลางเดียว ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างคูเมืองด้านตะวันออกและแม่น้ำปิง เป็นพื้นที่ตั้งของย่านการค้าที่สำคัญของจังหวัด ในระยะต่อมาแม้ว่าความหนาแน่นจะสูงขึ้น แต่โดยเหตุที่เป็นพื้นที่ปลูกสร้างอาคารส่วนใหญ่และอาคารมีลักษณะเป็นตึกแถวหรือห้องแถว ความสูง ๑-๒ ชั้น ทำให้รับประชากรได้จำกัด ศูนย์กลางความหนาแน่นจึงได้เลื่อนขึ้นสู่ตอนบนทิศทางหนึ่งและตอนล่างทิศทางหนึ่งขนานไปกับแม่น้ำปิง เนื่องจากถูกกระหนาบด้วยชุมชนหนาแน่นในกำแพงเมืองชั้นในและชั้นนอก การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรก็เป็นไปในลักษณะเดียวกันทั้งนี้มีแนวโน้มในระยะแรก ซึ่งการเพิ่มขึ้นของประชากรในบริเวณศูนย์กลางจะต่ำกว่า ทั้งในแง่ของอัตราการเพิ่มและส่วนแบ่งของการเพิ่ม ซึ่งในระยะต่อมาจึงเริ่มมีการละทิ้งถิ่นฐานออกจากศูนย์กลาง ไปเพิ่มตามรอบนอกของเขตเทศบาล และถ้าหากพิจารณาประกอบผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงประชากรของจังหวัด เชียงใหม่จะเห็นได้ว่าในระดับตำบล ตำบลซึ่งตั้งอยู่โดยรอบเขตเทศบาล ก็มีบทบาทรองรับประชากรที่เพิ่มมากขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันด้วย

ตารางที่ ๕.๑ การแบ่งเขตพื้นที่การปกครองจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๔

เขตการปกครอง	จำนวนตำบลรวม	จำนวนหมู่บ้านรวม	เทศบาล		สุขาภิบาล	
			แห่ง	ตำบลที่อยู่ในเขต	แห่ง	ตำบลที่อยู่ในเขต
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)
รวมทั้งจังหวัด	๑๖๓	๑,๓๑๗	๑	๑	๒๑	๒๔
อำเภอเมือง	๑๑	๖๑	๑	๑	๑	๒
อำเภอจอมทอง	๖	๗๔	-	-	๑	๒
อำเภอเชียงดาว	๖	๖๒	-	-	๑	๒
อำเภอดอยสะเก็ด	๑๔	๘๒	-	-	๑	๑
อำเภอฝาง	๖	๗๒	-	-	๑	๑
อำเภอพร้าว	๑๑	๘๔	-	-	๑	๑
อำเภอแม่แจ่ม	๕	๖๐	-	-	๑	๑
อำเภอแม่แตง	๑๒	๘๔	-	-	๒	๒
อำเภอแม่ริม	๑๑	๕๘	-	-	๑	๑
อำเภอแม่สาย	๓	๓๐	-	-	๑	๑
อำเภอสะเมิง	๕	๓๓	-	-	๑	๑
อำเภอสันกำแพง	๑๔	๑๒๒	-	-	๑	๓
อำเภอสันทราย	๑๒	๖๘	-	-	๑	๑
อำเภอสันป่าตอง	๑๒	๑๒๓	-	-	๒	๕
อำเภอสารภี	๑๒	๙๘	-	-	๑	๑
อำเภอหางดง	๑๐	๘๒	-	-	๒	๒
อำเภออมก๋อย	๓	๔๒	-	-	๑	๑
อำเภอฮอด	๖	๓๒	-	-	๑	๑
กิ่งอำเภอดอยเต่า	๕	๓๕	-	-	-	-

ตารางที่ ๔.๒ พื้นที่ จำนวนตำบลและหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาล

เขตเทศบาลและ สุขาภิบาล	พื้นที่ กม. ^๒	ตำบลในเขต	หมู่บ้านในเขต	หมู่บ้านรวมทั้งตำบล
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)
เทศบาลนครเชียงใหม่	๒๐.๖๐	-	-	-
สุขาภิบาลข้างเฟือก	๑๗.๑๐	ข้างเฟือก	๕	๑๐
สุขาภิบาลบ้านหลวง	๔.๐๐	สุเทพ	๓	๕
		บ้านหลวง	๕	๑๔
สุขาภิบาลเชียงดาว	๓.๕๐	ช่วงเปา	๒	๘
		เชียงดาว	๕	๑๑
สุขาภิบาลเชียงใหม่	๘.๕๐	แมนะ	๑	๑๔
		เชียงใหม่	๕	๕
สุขาภิบาลเวียงฝาง	๒.๗๑	เวียงฝาง	๓	๑๑
สุขาภิบาลเวียงพร้าว	๑๐.๒๘	เวียงพร้าว	๕	๗
สุขาภิบาลแม่แจ่ม	๘.๐๐	ข้างเค็ง	๓	๑๒
สุขาภิบาลสันมหาพน	๕.๐๐	สันมหาพน	๗	๘
สุขาภิบาลเมืองแกนพัฒนา		ข้อแล	๕	๕
สุขาภิบาลแม่ริม	๕.๕๐	ริมใต้	๕	๕
สุขาภิบาลแม่อาว	๕๐.๐๐	แม่อาว	๕	๑๓
สุขาภิบาลสะเมิงใต้	๑๐.๕๐	สะเมิงใต้	๕	๘
สุขาภิบาลสันกำแพง	๕.๑๖	สันกำแพง	๑๑	๑๔
		ทรายมูล	๖	๗
		แช่ช้าง	๓	๕
สุขาภิบาลสันทรายหลวง	๓.๐๘	สันทรายหลวง	๒	๖
สุขาภิบาลยุหว่า	๒.๗๕	ยุหว่า	๕	๑๑
		ทุ่งด้อม	๓	๕

ตารางที่ ๔.๒ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)
สุขาภิบาลยู่หว่า	๒.๗๕	ยู่หว่า	๔	๑๑
		ทุ่งต้อม	๓	๙
สุขาภิบาลบ้านกลาง	๑๒.๐๐	บ้านกลาง	๔	๙
		ม. ขามหลวง	๓	๑๓
		ท่าวังพร้าว	๓	๖
สุขาภิบาลยางเนิ้ง	๔.๘๘	ยางเนิ้ง	๗	๗
สุขาภิบาลหางดง	๒.๗๒	หางดง (อ.หางดง)	๗	๑๕
สุขาภิบาลหนองตองพัฒนา	๑๕.๐๐	หนองตอง	๑๐	๑๐
สุขาภิบาลอมก๋อย	๔.๕๐	อมก๋อย	๑	๑๓
สุขาภิบาลท่าข้าม	๖.๐๐	หางดง (อ. ฮอด)	๒	๖

ที่มา (๑) (๒) กรมการปกครอง

(๓) (๔) (๕) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ ๕.๓ พื้นที่ การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากร และความหนาแน่นของประชากรระดับตำบล ของจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๐๔

เขตการปกครอง ตำบล	พื้นที่ กม. ^๒	จำนวนประชากร		การเปลี่ยนแปลงประชากร			ความหนาแน่นประชากร (คน/กม. ^๒)	
		พ.ศ. ๒๕๔๙	พ.ศ. ๒๕๐๔	จำนวนเต็มระหว่าง% ๒๕๔๙-๒๕๐๔	ของ ๒๕๔๙ % ของการเปลี่ยนแปลง	ของยอดรวม	พ.ศ. ๒๕๔๙	พ.ศ. ๒๕๐๔
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
อำเภอเชียงใหม่	๑๓๖.๘	๘๕,๖๖๐	๑๒๔,๖๖๖	๓๙,๐๐๖	๔๕.๕	๑๕.๔๗	๖๒๖	๙๑๑
๑. เทศบาลนคร เชียงใหม่	๑๗.๕	๕๗,๘๖๙	๗๙,๖๙๔	๒๑,๘๒๕	๓๗.๗	๘.๖๖	๓,๓๐๗	๔,๕๕๔
๒. ช้างเผือก*	๒๙.๓	๒,๙๕๖	๗,๖๒๐	๔,๖๖๔	๑๕๗.๘	๑.๘๕	๑๐๑	๒๖๐
๓. ทำสาลา	๕.๖	๓,๒๐๙	๔,๖๒๗	๑,๔๑๘	๔๔.๒	๐.๕๖	๕๗๓	๘๒๖
๔. ป่าแดด	๑๐.๐	๔,๑๐๙	๕,๖๕๑	๑,๕๔๒	๓๗.๕	๐.๖๑	๔๑๑	๕๖๕
๕. ป่าตัน	๓.๑	๑,๕๘๙	๒,๓๗๙	๗๙๐	๔๙.๗	๐.๓๑	๕๑๓	๗๖๗
๖. พ้าฮ่อม	๓.๗	๒,๕๗๗	๓,๖๗๘	๑,๑๐๑	๔๒.๗	๐.๔๔	๖๙๖	๙๙๔
๗. แม่เหียะ	๖.๒	๒,๐๘๙	๓,๔๙๐	๑,๔๐๑	๖๗.๑	๐.๕๖	๓๓๗	๕๖๓
๘. สันผีเสื้อ	๑๖.๙	๓,๓๒๙	๓,๙๖๓	๖๓๔	๑๙.๐	๐.๒๕	๑๙๗	๒๓๔
๙. สุเทพ	๓๕.๗	๓,๔๗๖	๖,๕๘๐	๓,๑๐๔	๘๙.๓	๑.๒๓	๙๗	๑๘๔
๑๐. หนองป่าครั่ง	๔.๔	๒,๒๘๕	๓,๕๗๙	๑,๒๙๔	๕๙.๖	๐.๕๑	๕๑๙	๘๑๓
๑๑. หนองหอย	๔.๔	๒,๑๗๒	๓,๕๐๕	๑,๓๓๓	๕๖.๘	๐.๔๙	๔๙๔	๗๗๔
อำเภอจอมทอง		๔๘,๖๔๗	๖๘,๑๑๒	๑๙,๔๖๕	๔๐.๐	๗.๗๒	๓๕	๔๙
๑. บ้านหลวง*	๕๑๑.๒	๑๖,๑๕๙	๑๙,๖๘๕	๓,๕๒๖	๒๑.๘	๑.๔๐	๒๘	๓๕
๒. ช่างเป่า	๗๔.๔	รวมอยู่ในบ้านหลวง		-	-	-	๒๘	๓๕
๓. บ้านแปะ	๔๖๘.๗	๘,๕๙๙	๑๒,๑๒๘	๓,๕๒๙	๔๑.๐	๑.๓๙	๑๘	๒๖

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๔. ยางคราม	๑๔๘.๗	๔,๕๗๐	๔,๐๔๓	๔,๕๗๓	๔๗.๔	๑.๗๘	๓๑	๖๑
๕. สบเห็นะ	๔๗.๕	๗,๔๔๑	๑๑,๕๗๔	๓,๕๘๘	๔๔.๕	๑.๔๒	๘๒	๑๑๔
๖. สองแคว	๘๑.๘	๑๑,๓๒๘	๑๕,๖๗๗	๔,๓๔๔	๓๘.๕	๑.๗๓	๑๓๘	๑๔๒
อำเภอเชียงดาว	๒,๒๐๐.๔	๒๕,๐๔๕	๓๕,๐๗๕	๔,๔๘๐	๓๕.๘	๓.๔๗	๑๑	๑๖
๑. เชียงดาว*	๒๒๖.๒	๗,๐๕๕	๑๑,๑๕๐	๔,๐๘๑	๕๗.๘	๑.๖๒	๓๑	๔๔
๒. เมืองคอง	๔๓๘.๑	๑,๔๘๕	๑,๔๑๕	๕๒๖	๒๘.๖	๐.๑๗	๓	๔
๓. เมืองงาย	๖๕๖.๒	๕,๘๒๖	๗,๓๔๕	๑,๕๖๔	๒๖.๔	๐.๖๒	๔	๑๑
๔. เมืองนะ	๓๓๑.๒	๑,๐๒๔	๑,๕๒๔	๓๔๕	๓๘.๕	๐.๑๖	๓	๔
๕. เมืองแหง	๓๓๐.๖	๔,๐๕๐	๕,๘๗๐	๑,๘๓๐	๔๕.๓	๐.๗๓	๑๒	๑๘
๖. แมนะ*	๒๒๘.๑	๕,๖๕๒	๗,๓๓๑	๑,๖๗๔	๒๕.๗	๐.๖๗	๒๕	๓๒
อำเภอคอยสะเก็ด	๖๕๒.๒	๓๔,๑๘๐	๕๐,๕๑๑	๑๑,๗๗๗	๓๐.๐	๔.๖๗	๖๑	๗๕
๔. เชียงคอย*	๔๓.๗	๔,๒๐๐	๑๑,๘๓๐	๒,๖๓๐	๒๘.๖	๑.๐๔	๒๕	๓๒
๕. ตลาดขวัญ	๖.๒	๑,๓๖๖	๑,๘๑๔	๔๕๓	๓๓.๑	๐.๑๘	๒๒๐	๒๕๓
๖. ตลาดใหญ่	๗.๕	๒,๗๓๕	๓,๓๒๓	๕๘๘	๒๑.๔	๐.๒๕	๓๖๓	๔๕๓
๗. ป่าบ้อง	๑๕.๐	๒,๑๘๒	๒,๗๘๗	๖๐๕	๒๗.๗	๐.๒๕	๑๔๕	๑๘๖
๘. ป่าเมียง	๓๓๐.๖	รวมอยู่ในเชียงคอย		-	-	-	๒๕	๓๒
๙. ป่าลาน	๖.๒	๑,๕๕๗	๑,๒๒๐	-๒๓๗	-๑๖.๓	-๐.๐๔	๒๓๕	๑๕๗
๑๐. แม่คือ	๖.๒	๒,๗๓๕	๓,๓๘๘	๖๕๔	๒๓.๗	๐.๒๖	๔๕๒	๕๕๖
๑๑. แม่โป่ง	๕๖.๒	๓,๕๐๕	๖,๕๐๗	๓,๐๐๓	๘๘.๒	๑.๑๕	๖๑	๑๑๕

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๘. แม่ช้อยเงิน	๑๐.๐	๒,๗๔๔	๓,๖๒๗	๘๗๔	๓๒.๐	๐.๓๔	๒๗๔	๓๖๓
๑๐. ลวงเหนือ	๑๒๕.๐	๓,๘๘๘	๔,๔๔๔	๕๕๑	๑๔.๑	๐.๒๒	๓๑	๓๖
๑๑. ส่วงบ้าน	๕.๐	๑,๖๖๑	๒,๐๓๐	๓๖๔	๒๒.๒	๐.๑๕	๓๓๒	๔๐๖
๑๒. สันปูเลย	๒๐.๐	๕,๓๕๗	๖,๖๓๔	๑,๒๗๗	๒๓.๘	๐.๕๑	๒๖๘	๓๓๒
๑๓. สำราญราษฎร์	๑๐.๖	๒,๔๔๓	๓,๓๘๗	๔๕๔	๓๔.๑	๐.๓๘	๒๓๑	๓๒๑
อำเภอฝาง	๑,๑๒๔.๓	๕๒,๔๘๒	๗๔,๕๕๔	๒๗,๔๗๔	๕๒.๓	๑๐.๔	๔๗	๗๑
๑. เวียง	๔๔.๔	๘,๗๘๘	๑๑,๘๗๓	๓,๐๗๔	๓๔.๔	๑.๒๒	๑๗๘	๒๔๐
๒. ปงคำ	๒๑๖.๘	๑๔,๔๑๕	๒๓,๕๒๘	๘,๕๑๔	๒๖.๐	๓.๗๘	๗๖	๑๑๐
๓. ม่อนปิ่น	๓๐๑.๒	๕,๓๓๘	๖,๔๑๒	๑,๐๗๓	๒๐.๑	๐.๕๒	๑๘	๒๑
๔. แม่จอน	๑๔๓.๗	๘,๕๕๑	๑๔,๗๒๑	๕,๗๗๐	๖๔.๔	๒.๒๘	๖๒	๑๐๒
๕. แม่สุ่น	๒๒๘.๔	๗,๖๒๐	๑๓,๔๕๑	๕,๘๓๑	๗๖.๕	๒.๓๑	๓๓	๕๔
๖. สันทราย	๑๘๓.๗	๗,๓๕๘	๘,๕๗๐	๒,๒๑๒	๓๐.๑	๐.๘๘	๔๐	๕๒
อำเภอพร้าว	๑,๒๘๕.๓	๓๑,๕๒๔	๔๐,๐๘๗	๘,๑๖๓	๒๕.๖	๓.๒๔	๒๕	๓๑
๑. เวียง	๖.๒	๒,๔๓๐	๓,๕๖๖	๖๓๖	๒๑.๗	๐.๒๕	๕๗๒	๕๗๕
๒. เชื้อนผาก	๒๕.๐	๑,๕๗๔	๒,๒๘๐	๗๐๖	๔๔.๘	๐.๒๘	๖๓	๔๑
๓. หุ่นหลวง	๖๒.๕	๑,๖๑๐	๑,๗๓๑	๑๒๑	๗.๕	๐.๐๕	๒๖	๒๘
๔. น้ำแพร่	๖๘.๗	๓,๑๒๓	๒,๑๔๕	๑,๔๒๘	๑๒๘.๗	๑๐.๓๗	๔๖	๓๒
๕. บ้านโป่ง	๒๕.๐	๓,๒๑๔	๔,๒๕๐	๑,๐๓๖	๓๓.๒	๐.๕๑	๑๒๘	๑๗๐
๖. ป่าดง	๑๐๖.๒	๓,๐๒๔	๔,๖๖๘	๑,๖๔๔	๕๔.๔	๐.๖๕	๒๘	๔๔
๗. ป่าไหนด	๗๕.๐	๓,๓๘๔	๔,๖๘๓	๑,๒๘๘	๓๘.๓	๐.๕๒	๔๕	๖๓

ตารางที่ ๔.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๘. แม่โขง	๒๖๒.๕	๒,๘๙๗	๓,๙๒๓	๑,๐๒๖	๓๕.๘	๐.๕๑	๑๑	๑๕
๙. แม่แวน	๑๒๕.๐	๒,๖๕๔	๔,๑๐๖	๑,๔๕๒	๕๔.๗	๐.๕๘	๒๑	๓๓
๑๐. สันทราย	๒๕๖.๒	๔,๕๕๓	๔,๙๗๖	๔๒๓	๙.๓	๐.๑๗	๑๘	๑๙
๑๑. โหล่งซอก	๒๗๓.๐	๒,๙๕๑	๓,๖๙๘	๗๔๗	๒๕.๓	๐.๒๙	๑๑	๑๓
อำเภอแม่แจ่ม	๓,๒๗๐.๒	๒๐,๖๗๙	๒๖,๐๐๘	๕,๓๒๙	๒๕.๘	๒.๑๑	๖	๘
๑. ช้างเคิ่ง *	๑๓๔.๔	๔,๖๕๒	๖,๕๕๓	๑,๙๐๑	๔๐.๙	๐.๗๕	๓๕	๔๙
๒. ท่าผา	๔๓๐.๐	๓,๘๖๓	๕,๓๔๐	๑,๔๗๗	๓๘.๒	๐.๕๙	๙	๑๒
๓. บ้านทับ	๖๘๑.๒	๓,๗๕๙	๔,๙๒๗	๔,๑๖๘	๑๑๐.๙	๑.๖๕	๖	๑๒
๔. แม่นาจร	๑,๒๐๘.๗	รวมอยู่ในแม่ศึก		๓,๐๙๔	-	-	๕	๓
๕. แม่ศึก	๘๒๑.๙	๘,๔๐๕	๓,๐๙๔	๒,๒๑๗	-๒๖.๔	-๐.๘๘	๕	๕
อำเภอแม่แตง	๑,๓๙๕.๕	๔๐,๗๐๒	๕๒,๗๐๓	๑๒,๐๐๑	๒๙.๕	๔.๗๕	๒๙	๓๘
๑. สันทราย	๒๐.๖	๔,๖๖๗	๕,๖๘๐	๑,๐๑๓	๒๑.๗	๐.๔๐	๕๒๗	๒๗๖
๒. กัดช้าง	๒๘๔.๔	๑,๙๖๔	๒,๕๒๒	๔๕๘	๒๓.๓	๐.๑๘	๗	๙
๓. ชี้เหล็ก	๔๐.๖	๔,๐๙๗	๔,๖๐๘	๕๑๑	๑๒.๕	๐.๒๐	๑๐๑	๑๑๓
๔. ซ้อแล	๗๑.๙	๔,๑๘๕	๔,๒๔๗	๖๒	๑.๕	๐.๐๒	๕๘	๕๙
๕. บ้านช้าง	๕๖.๙	๖๕๗	๑,๒๙๔	๖๓๗	๙๖.๙	๐.๒๕	๑๔	๒๘
๖. บ้านเฝ้า	๘๙.๒	๒,๐๐๓	๓,๔๕๓	๑,๔๕๐	๗๒.๔	๐.๕๘	๒๒	๓๙
๗. ป่าแป้	๓๕๖.๓	๓,๓๕๗	๔,๐๘๔	๗๒๗	๒๑.๗	๐.๒๙	๙	๑๒
๘. แม่แตง	๔๐.๐	๒,๕๕๓	๓,๕๕๙	๙๐๖	๓๕.๔	๐.๓๖	๖๕	๘๖
๙. แม่หอพระ	๑๑๕.๖	๒,๕๕๙	๓,๕๖๙	๑,๐๑๐	๓๙.๕	๐.๔๐	๒๒	๓๑

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๑๐. สบเปิง	๑๘๑.๒	๔,๒๘๘	๕,๕๒๖	๑,๖๓๘	๓๘.๒	๐.๖๕	๒๕	๓๓
๑๑. สันป่ายาง	๓๕.๕	๒,๓๓๕	๕,๖๕๐	๓,๓๑๑	๑๔๑.๖	๑.๓๑	๕๕	๑๔๓
๑๒. อินทนิล	๑๐๕.๕	๘,๐๓๓	๘,๓๑๑	๒๗๘	๓.๕	๐.๑๑	๗๓	๗๖
อำเภอแม่ริม	๕๖๑.๑	๓๑,๓๗๕	๕๖,๗๘๒	๑๕,๔๐๗	๕๕.๑	๖.๑๑	๖๘	๑๐๑
๑. ริมใต้	๘.๑	๕,๓๕๗	๖,๖๕๒	๑,๓๓๕	๒๕.๕	๐.๕๓	๖๖๑	๘๒๕
๒. ชี้เหล็ก	๓๕.๕	๔,๐๒๗	๕,๘๓๐	๑,๘๐๓	๕๕.๘	๐.๗๒	๑๑๗	๑๗๐
๓. กอนแก้ว	๓๓.๑	๒,๒๕๕	๓,๕๐๒	๑,๒๐๘	๕๒.๗	๐.๕๘	๖๕	๑๐๖
๔. โป่งแยง	๘๗.๕	๑,๕๖๘	๒,๓๖๓	๘๕๕	๖๑.๐	๐.๓๖	๑๗	๒๗
๕. แม่แรม	๕๓.๑	๒,๑๕๑	๔,๗๕๕	๒,๖๐๘	๑๒๑.๘	๑.๐๓	๒๓	๕๑
๖. แม่สา	๒๕.๖	๒,๒๗๒	๓,๐๐๗	๗๓๕	๓๒.๕	๐.๒๕	๘๕	๑๑๘
๗. ริมเหนือ	๓.๗	๑,๕๖๕	๒,๒๕๒	๓๒๗	๑๖.๖	๐.๑๓	๕๓๑	๖๒๐
๘. สะวาง	๑๒๐.๐	๒,๐๕๗	๓,๐๐๓	๕๐๖	๕๓.๒	๐.๓๖	๑๗	๒๕
๙. สันโป่ง	๒๐.๖	๕,๖๕๐	๖,๖๕๑	๒,๐๐๑	๕๓.๐	๐.๗๕	๒๒๖	๓๒๓
๑๐. ห้วยทราย	๒๖.๒	๑,๘๒๘	๒,๕๗๕	๗๕๖	๕๐.๘	๐.๒๕	๗๐	๕๘
๑๑. เหมืองแก้ว	๘.๗	๓,๒๗๖	๖,๑๑๕	๒,๘๕๓	๘๖.๘	๑.๑๓	๓๗๗	๗๐๓
อำเภอแม่สาย	๕๒๑.๖	๑๕,๖๖๐	๓๑,๓๕๗	๑๑,๖๘๗	๕๕.๕	๕.๖๕	๒๕	๓๘
๑. แม่สาย	๓๑๓.๕	๗,๕๗๖	๑๑,๑๓๖	๓,๖๖๐	๕๕.๐	๑.๕๕	๒๕	๓๖
๒. แม่จาง	๓๒๕.๒	๖,๓๕๐	๑๐,๘๕๘	๕,๕๐๘	๗๑.๐	๑.๗๕	๒๐	๓๕
๓. แม่สาว	๑๕๓.๕	๕,๘๓๕	๕,๓๕๓	๓,๕๑๕	๑๕.๐	๑.๕๐	๓๒	๕๑

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
อำเภอสะเมิง	๑,๑๐๔.๘	๙,๕๙๙	๑๓,๓๘๕	๓,๗๙๖	๓๙.๕	๑.๕๙	๙	๑๒
๑. สะเมิงใต้	๓๒๓.๗	๒,๓๓๘	๓,๕๑๑	๑,๑๗๓	๕๐.๒	๐.๕๖	๗	๑๑
๒. ป่าแกว	๖๐๕.๑	๑,๕๕๑	๒,๓๙๖	๘๘๕	๖๑.๐	๐.๓๕	๗	๑๑
๓. แม่สาบ	๒๐๓.๑	๑,๘๗๙	๒,๖๐๖	๗๒๗	๓๘.๗	๐.๒๙	๙	๑๓
๔. ช้างเมิน	๒๓๗.๕	๑,๕๓๙	๑,๘๗๕	๓๓๖	๒๑.๘	๐.๑๓	๖	๘
๕. สะเมิงเหนือ	๑๓๒.๕	๒,๓๙๒	๓,๐๕๗	๖๖๕	๒๗.๘	๐.๒๖	๑๘	๒๓
อำเภอสันกำแพง	๗๑๘.๕	๔๙,๑๑๓	๖๗,๔๑๗	๑๘,๓๐๔	๓๗.๓	๗.๒๖	๖๘	๙๕
๑. สันกำแพง	๙.๕	๗,๐๒๐	๘,๗๗๖	๑,๗๕๖	๒๕.๐	๐.๗๐	๗๕๗	๙๓๕
๒. แซ่ช้าง	๓๑.๒	๓,๖๕๒	๕,๓๓๕	๑,๖๘๒	๕๖.๑	๐.๖๗	๑๑๗	๑๗๑
๓. ป่า	๑๓.๑	๕,๓๗๖	๖,๐๗๑	๑,๖๙๕	๓๘.๗	๐.๖๗	๓๓๕	๕๖๓
๔. ทราญมูล	๑.๘	๒,๘๓๒	๓,๙๐๙	๑,๐๗๗	๓๘.๐	๐.๕๓	๑,๕๙๐	๒,๐๕๗
๕. ทาเหนือ	๑๔๐.๖	๘๑๕	๑,๐๗๒	๒๕๘	๓๑.๗	๐.๑๐	๖	๘
๖. บวกค้าง	๒๘.๑	๕,๓๑๕	๖,๑๙๖	๑,๘๘๑	๕๓.๖	๐.๗๕	๑๕๕	๒๒๐
๗. แม่ทา	๑๑๒.๕	๒,๖๕๗	๓,๕๙๖	๙๓๙	๓๕.๓	๐.๓๗	๒๕	๓๒
๘. แม่ปูด	๑๕.๖	๓,๗๗๙	๕,๐๗๓	๑,๒๙๕	๓๕.๒	๐.๕๑	๒๕๒	๓๒๕
๙. ร่องวัวแดง	๒๕.๐	๓,๑๐๑	๔,๕๓๒	๑,๕๓๑	๕๖.๑	๐.๕๗	๑๒๕	๑๘๑
๑๐. สันกลาง	๘.๗	๒,๒๒๙	๓,๒๘๙	๑,๐๖๐	๕๗.๖	๐.๕๒	๒๕๖	๓๗๘
๑๑. ห้วยแก้ว	๑๐๑.๒	๒,๑๖๗	๒,๖๗๙	๕๑๒	๒๓.๖	๐.๒๐	๒๑	๒๖
๑๒. ห้วยทราย	๕๖.๒	๓,๗๖๒	๕,๔๔๐	๑,๖๗๘	๕๕.๖	๐.๖๗	๖๗	๙๗
๑๓. ออนใต้	๗๕.๐	๒,๘๐๒	๓,๙๕๗	๑,๑๕๕	๕๐.๙	๕.๘๕	๓๗	๕๓
๑๔. ออนเหนือ	๑๐๐.๐	๕,๖๐๗	๗,๕๐๓	๑,๘๙๖	๓๓.๘	๐.๗๕	๕๖	๗๕

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
อำเภอสังขาราย	๓๕๖.๐	๔๒,๔๙๗	๕๖,๑๓๖	๑๓,๖๓๙	๓๒.๑	๕.๔๓	๑๑๔	๑๕๒
๑. สังขารายหลวง	๘.๗	๓,๗๑๑	๔,๔๙๓	๗๘๒	๒๑.๑	๐.๓๑	๔๒๗	๕๑๖
๒. ป่าไม้	๔๓.๗	๔,๘๖๖	๗,๓๓๑	๒,๕๖๕	๕๐.๖	๐.๙๘	๑๑๑	๑๖๘
๓. เมือง เล็น	๑๐.๖	๑,๗๖๑	๒,๑๒๙	๓๖๘	๒๐.๙	๐.๑๕	๑๖๖	๒๐๑
๔. แม่แฝก	๘๐.๐	๑๐,๑๓๔	๗,๑๘๓	๑,๙๕๖	๑๙.๓	๐.๗๘	๗๒	๙๐
๕. แม่แฝกใหม่	๖๑.๒	รวมอยู่ในแม่แฝก	๔,๙๐๗	-	-	-	๗๒	๘๐
๖. สังขารายน้อย	๑๐.๐	๓,๑๔๕	๓,๗๒๘	๕๘๓	๑๘.๕	๐.๒๓	๓๑๔	๓๗๓
๗. สันนาเมือง	๖.๒	๒,๕๔๘	๓,๐๗๒	๕๒๔	๒๐.๖	๐.๒๑	๔๑๑	๔๙๕
๘. สันป่าเปา	๘.๑	๑,๘๗๓	๒,๑๑๖	๒๔๓	๑๓.๐	๐.๑๐	๒๓๑	๒๖๑
๙. สันพระเนตร	๑๘.๑	๒,๑๙๐	๓,๖๒๙	๑,๔๓๙	๖๕.๗	๐.๕๗	๑๒๑	๒๐๐
๑๐. หนองจ๊อบ	๑๒.๕	๔,๔๙๔	๕,๗๑๖	๑,๒๒๒	๒๗.๒	๐.๔๘	๓๕๙	๔๕๗
๑๑. หนองหาร	๖๘.๗	๕,๕๙๑	๗,๑๑๕	๑,๕๒๔	๒๗.๓	๐.๖๑	๘๑	๑๐๔
๑๒. หนองแห้ง	๔๑.๒	๒,๑๘๔	๔,๗๑๗	๒,๕๓๓	๑๑๖.๐	๑.๐๑	๕๓	๑๑๔
อำเภอสันป่าตอง	๗๔๘.๑	๖๙,๙๖๒	๘๙,๒๗๐	๑๙,๓๐๘	๑๓.๑	๗.๖๗	๙๔	๑๑๙
๑. ยุทว่า	๑๒.๕	๘,๗๒๗	๑๑,๑๒๘	๒,๔๐๑	๒๗.๕	๐.๙๕	๖๙๘	๘๙๐
๒. ท่าวังพร้าว	๕.๐	๒,๘๙๑	๓,๐๕๗	๑๖๖	๕.๗	๐.๐๗	๕๗๘	๖๑๑
๓. พึ่งค้อม	๙.๔	๕,๘๘๐	๖,๙๐๑	๑,๐๒๑	๑๗.๔	๐.๔๐	๖๒๖	๗๓๔
๔. หุ่งปี	๕๐.๐	๖,๐๘๕	๘,๔๘๓	๒,๓๘๘	๓๙.๔	๐.๙๕	๑๒๒	๑๗๐
๕. หุ่งสะโตก	๑๖.๙	๔,๒๒๒	๖,๒๗๑	๒,๐๔๙	๔๘.๕	๐.๘๑	๒๕๐	๓๗๑
๖. บ้านกลาง	๑๘.๘	๖,๓๘๙	๗,๘๐๑	๑,๔๑๒	๒๒.๑	๐.๕๖	๓๔๐	๔๑๔

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๗. บ้านภาค	๔๘.๑	๖,๒๘๓	๘,๖๒๓	๒,๓๔๐	๓๗.๒	๐.๘๓	๑๓๑	๑๗๘
๘. บ้านแม่	๑๔.๖	๔,๗๑๑	๖,๔๓๘	๑๗๘	๑๒.๗	๐.๒๘	๓๖๖	๔๑๓
๙. มะขามหลวง	๑๔.๖	๘,๓๖๘	๑๑,๐๕๘	๑,๖๘๑	๑๘.๑	๐.๖๗	๖๐๑	๗๐๘
๑๐. แม่ก่า	๒๑.๘	๖,๒๕๘	๗,๕๐๐	๑,๖๔๑	๒๖.๒	๐.๖๕	๒๘๖	๓๖๑
๑๑. แม่หิน	๓๘๖.๘	๒,๔๑๖	๔,๓๑๘	๑,๔๐๒	๔๘.๑	๐.๕๖	๗	๑๑
๑๒. ลีนกลาง	๓๗.๕	๔,๒๓๑	๗,๒๘๐	๒,๐๕๘	๓๘.๔	๐.๘๒	๑๔๐	๑๘๔
อำเภอสารภี	๑๑๓.๖	๕๖,๓๘๐	๕๘,๐๑๐	๑๒,๖๓๐	๒๗.๒	๕.๐๐	๔๐๘	๕๒๐
๑. ยางเนิ้ง	๑๑.๘	๕,๗๘๖	๗,๐๕๔	๑,๒๘๘	๒๑.๘	๐.๔๘	๔๘๗	๕๕๒
๒. ช้างมุง	๘.๗	๔,๑๗๘	๕,๐๕๐	๘๗๑	๒๐.๘	๐.๓๕	๔๘๐	๕๘๑
๓. ฆมัญ	๑๑.๘	๓,๕๘๓	๕,๐๘๒	๑,๐๘๘	๒๗.๓	๐.๔๓	๓๓๖	๔๒๗
๔. ไชยสถาน	๗.๕	๒,๒๑๓	๓,๑๓๕	๘๒๒	๔๑.๗	๐.๓๖	๒๘๕	๔๑๘
๕. ดอนแก้ว	๕.๐	๒,๕๘๕	๓,๕๑๑	๕๕๖	๑๘.๘	๐.๒๒	๕๘๑	๗๐๒
๖. ท่ากว้าง	๘.๗	๒,๑๑๐	๒,๖๕๓	๕๕๓	๒๕.๗	๐.๒๒	๒๕๓	๓๐๕
๗. ท่าวังศาล	๑๐.๖	๔,๔๕๒	๖,๑๒๖	๑,๖๘๔	๓๗.๘	๐.๖๗	๔๑๘	๕๗๘
๘. ป่าบง	๖.๘	๒,๓๑๗	๒,๖๘๘	๓๘๑	๑๖.๕	๐.๑๕	๓๓๖	๓๘๑
๙. ลีนทราย	๘.๕	๔,๓๘๘	๖,๒๐๑	๑,๘๐๒	๔๑.๐	๐.๗๒	๕๖๘	๖๖๐
๑๐. สารภี	๑๑.๒	๔,๗๘๗	๖,๐๓๓	๑,๒๓๖	๒๕.๘	๐.๔๘	๕๒๘	๕๓๘
๑๑. หนองผึ้ง	๑๑.๒	๕,๐๖๖	๕,๘๒๕	๗๕๘	๑๕.๐	๐.๓๐	๕๕๒	๕๒๐
๑๒. หนองแฝก	๑๐.๖	๔,๑๑๓	๕,๖๕๒	๑,๕๓๘	๓๗.๕	๐.๖๑	๓๘๘	๕๓๓

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
อำเภอหางดง	๒๔๒.๔	๓๓,๕๕๔	๔๔,๕๗๗	๑๑,๐๓๓	๓๒.๗	๔.๓๘	๑๑๕	๑๕๒
๑. หางดง	๗๘.๑	๕,๕๗๘	๗,๔๑๒	๒,๓๓๔	๔๑.๘	๐.๙๓	๗๑	๑๐๑
๒. ชุนดง	๘.๗	๒.๖๘๓	๓,๔๓๑	๗๘๘	๒๗.๔	๐.๓๐	๓๐๘	๓๔๘
๓. บ้านปาง	๑๒๑.๔	๑,๖๘๕	๒,๐๗๗	๓๕๒	๒๓.๓	๐.๑๖	๑๘	๑๗
๔. บ้านแหวน	๑๐.๖	๔,๐๒๘	๕,๐๓๔	๑,๒๘๖	๓๑.๔	๐.๕๑	๓๘๐	๕๐๑
๕. สบแม่ข่า	๕.๖	๑,๕๕๖	๑,๖๖๔	๒๑๓	๑๔.๖	๐.๐๘	๒๖๐	๒๙๘
๖. สันฝักหวาน	๑๐.๖	๒,๒๒๑	๓,๒๘๖	๑,๐๖๕	๔๘.๐	๐.๕๒	๒๑๐	๓๑๐
๗. ท้องแก้ว	๘.๗	๒,๗๓๗	๓,๗๖๑	๕๓๔	๓๔.๑	๐.๓๗	๓๑๕	๔๒๒
๘. ท้องควาย	๒๓.๗	๓,๒๖๑	๔,๗๖๒	๑,๕๐๑	๕๖.๐	๐.๕๔	๑๓๘	๒๐๑
๙. ท้องคอง	๑๒.๕	๖,๘๕๖	๘,๒๖๗	๑,๔๑๑	๒๐.๖	๐.๕๖	๕๕๙	๖๖๑
๑๐. ทหารแก้ว	๑๒.๕	๓,๐๓๔	๔,๑๘๘	๑,๑๔๙	๓๗.๘	๐.๕๖	๒๔๓	๓๓๕
อำเภออมก๋อย	๓,๐๐๖.๔	๑๗,๗๗๐	๒๑,๖๐๐	๓,๘๓๐	๒๑.๖	๑.๕๒	๖	๗
๑. อมก๋อย	๑,๑๕๖.๒	๖,๙๖๒	๘,๑๖๓	๑,๒๐๑	๑๗.๓	๐.๕๘	๖	๗
๒. แม่ตื่น	๕๐๐.๐	๕,๘๕๙	๗,๒๒๑	๑,๓๖๒	๒๓.๒	๐.๕๔	๗	๘
๓. ยางเปียง	๕๕๐.๒	๔,๙๕๙	๖,๒๑๖	๑,๒๖๗	๒๕.๖	๐.๕๐	๕	๖
อำเภอฮอด	๑,๘๒๘.๒	๑๔,๕๖๙	๒๐,๗๙๕	๖,๒๒๖	๔๒.๗	๒.๔๗	๘	๑๑
๑. หางดง	๑๗๘.๔	๓,๒๒๖	๔,๗๕๗	๑,๕๓๑	๔๘.๔	๐.๖๑	๑๘	๒๗
๒. บ่อสลี	๒๕๐.๐	รวมอยู่ในบ่อหลวง			-	-	๔	๔
๓. บ่อหลวง	๘๕๐.๔	๕,๑๖๗	๕,๕๓๓	- ๖๓๔	-๑๒.๓	-๐.๒๕	๔	๕

ตารางที่ ๕.๓ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๔. บ้านศาล	๒๖๒.๕	๓,๐๕๗	๖,๘๖๗	๓,๘๑๐	๑๒๔.๖	๑.๕๑	๑๒	๒๖
๕. ซอก	๑๑๑.๔	๓,๑๑๔	๔,๖๓๘	๑,๕๑๔	๔๘.๗	๐.๖๐	๒๔	๔๑
อ. เกอคอยเต่า	๑,๕๕๒.๔	๑๘,๘๒๓	๒๑,๘๓๔	๓,๐๑๑	๑๖.๐	๑.๑๔	๑๒	๑๔
๑. ทำเหมือง	๒๒๕.๐	๕,๕๒๓	๖,๔๘๑	๔๕๘	๑๗.๓	๐.๓๘	๒๔	๒๙
๒. คอยเต่า	๒๖๘.๗	๔,๓๘๔	๔,๒๑๔	-๑๒๔	-๓.๐	-๐.๐๕	๑๖	๑๖
๓. บ้าน آهن	๓๔๐.๐	๕,๔๐๖	๕,๘๓๔	๕๓๓	๘.๘	๐.๒๑	๑๖	๑๘
๔. มีดกา	๗๑๘.๗	๓,๕๕๖	๕,๑๕๕	๑,๖๔๘	๔๖.๕	๐.๖๕	๕	๗
รวมทั้งจังหวัด	๒๒,๔๕๘.๗	๖๔๗,๖๖๑	๘๔๘,๖๗๑	๒๕๒,๐๑๐	๓๖.๑	๑๐๐.๐	๓๑	๕๒

ที่มา: (๒) ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปรับตัว เลขกับพื้นที่ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เครื่องวัดแผนที่ เขตการปกครอง พ.ศ. ๒๕๑๘ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(๓) ประชากร ๒๔๘๘ สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย

(๔) ทำเนียบสถิติของอำเภอและตำบล ๕๕ จังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ ๒๕๑๒

(๕) = (๔) ÷ (๓)

(๖) = $\frac{(๕) \times ๑๐๐}{(๓)}$

(๗) = $\frac{(๓)}{(๒)}$

(๘) = $\frac{(๕)}{(๒)}$

ตารางที่ ๕.๔ พื้นที่ การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากร และความหนาแน่นของประชากรระดับอำเภอ ของจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๘

เขตการปกครอง ตำบล	พื้นที่ กม. ^๒	จำนวนประชากร		การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร			ความหนาแน่นประชากร (คน/กม. ^๒)	
		พ.ศ. ๒๕๐๙	พ.ศ. ๒๕๑๘	๒๕๐๙-๒๕๑๘	% ของ ๒๕๐๙	% ของยอดรวม การเปลี่ยนแปลง	พ.ศ. ๒๕๐๙	พ.ศ. ๒๕๑๘
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
อำเภอเมือง เชียงใหม่	๑๓๖.๘	๑๒๔,๖๖๖	๑๖๕,๓๘๖	๔๐,๗๒๐	๓๒.๗	๒๗.๙๙	๙๑๑	๑,๒๐๙
๑. เทศบาลนคร เชียงใหม่	๑๗.๔	๗๙,๖๙๔	๑๐๐,๘๓๗	๒๑,๑๔๓	๒๖.๕	๑๔.๕๓	๔,๕๕๔	๕,๗๖๒
๒. ขางเมือก	๒๙.๓	๗,๖๒๐	๑๔,๙๑๗	๗,๒๙๗	๙๕.๘	๕.๐๒	๒๖๐	๕๐๘
๓. ท่าศาลา	๕.๖	๔,๖๒๗	๕,๖๑๓	๙๘๖	๒๑.๓	๐.๖๘	๘๖๖	๙๙๙
๔. ป่าแดด	๑๐.๐	๕,๖๕๑	๖,๓๙๓	๗๔๒	๑๓.๑	๐.๕๑	๕๖๕	๖๓๙
๕. ป่าตัน	๓.๑	๒,๓๗๙	๓,๐๔๐	๖๖๑	๒๗.๘	๐.๔๕	๗๖๗	๙๗๔
๖. ฟ้าฮ่าม	๓.๗	๓,๖๗๘	๕,๐๕๐	๑,๓๗๒	๓๗.๓	๐.๙๔	๙๙๔	๑,๓๔๗
๗. แม่เพียง	๖.๑	๓,๔๙๐	๕,๔๐๗	๑,๙๑๗	๕๔.๙	๑.๓๒	๕๖๓	๘๕๖
๘. สันผีเสื้อ	๑๖.๙	๓,๙๖๓	๕,๐๗๕	๑,๑๑๒	๒๘.๑	๐.๗๖	๒๓๔	๓๐๑
๙. สุเทพ*	๓๕.๗	๖,๕๘๐	๑๐,๑๔๐	๓,๕๖๐	๕๔.๑	๒.๔๕	๑๘๔	๒๘๔
๑๐. หนองป่าครั่ง	๔.๔	๓,๕๗๙	๕,๕๖๓	๑,๙๘๔	๕๕.๖	๑.๓๐	๘๑๓	๑,๒๕๒
๑๑. หนองหอย	๔.๔	๓,๕๐๕	๓,๕๕๑	๔๖	๑.๔	๐.๐๓	๗๗๔	๗๘๘
อำเภอจอมทอง	๑,๓๘๒.๓	๖๘,๑๑๒	๗๕,๐๕๔	๖,๙๔๒	๑๐.๒	๔.๗๗	๕๙	๕๔
๑. บ้านหลวง*	๕๑๑.๒	๑๙,๖๘๕	๑๓,๙๕๕	๕,๕๘๓	๒๓.๓	๓.๐๕	๓๔	๔๑
๒. ข้างเปา*	๗๔.๔	รวมอยู่ในบ้านหลวง		-	-	-	๓๔	๔๑
๓. บ้านแปะ	๕๖๘.๗	๑๒,๑๒๘	๑๕,๒๗๑	๓,๑๔๓	๑๗.๗	๑.๔๗	๒๖	๓๐

ตารางที่ ๔.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๔. ยางคราม	๑๔๘.๗	๘,๐๔๓	๘,๗๑๒	๖๖๔	๗.๔	๐.๔๖	๖๑	๖๔
๕. สบู่เย็บ	๘๗.๕	๑๑,๕๗๘	๑๒,๐๓๓	๔๕๔	๓.๘	๐.๓๑	๑๑๘	๑๒๓
๖. สลวงแคว	๘๑.๘	๑๕,๖๗๗	๑๔,๗๗๐	-๘๐๗	-๕.๘	-๐.๖๒	๑๕๒	๑๘๐
อำเภอเชียงดาว	๒,๒๐๐.๔	๓๕,๐๗๕	๔๒,๖๗๔	๗,๕๘๘	๒๑.๗	๕.๒๒	๑๖	๑๘
๑. เชียงดาว*	๒๖๖.๒	๑๑,๑๔๐	๑๒,๕๒๑	๑,๓๘๑	๑๒.๔	๐.๘๕	๔๔	๕๕
๒. เมืองทอง	๔๓๘.๑	๑,๘๑๕	๒,๓๘๐	๕๖๕	๒๔.๓	๐.๓๒	๔	๕
๓. เมืองงาย	๖๔๒.๒	๗,๓๘๕	๘,๗๔๒	๒,๓๘๗	๓๑.๗	๑.๖๑	๑๑	๑๕
๔. เมืองนระ	๓๓๑.๒	๑,๕๒๔	๒,๑๑๖	๖๕๒	๔๘.๘	๐.๔๘	๔	๖
๕. เมืองแหง	๓๓๐.๖	๕,๘๗๐	๗,๕๒๑	๑,๕๕๑	๒๖.๔	๑.๐๖	๑๘	๒๒
๖. แม่่นะ*	๒๒๘.๑	๗,๓๓๑	๘,๔๘๔	๑,๑๖๓	๑๕.๘	๐.๘๐	๓๒	๓๗
อำเภอคอยสะเก็ด	๖๔๒.๒	๕๐,๘๑๑	๕๕,๗๐๘	๔,๗๘๗	๘.๔	๓.๓๐	๗๔	๘๗
๑. เชียงคอย*	๔๓.๗	๑๑,๘๓๐	๘,๑๘๔	๑,๓๒๑	๑๑.๒	๐.๘๑	๓๒	๒๑๐
๒. ตลาดขวัญ	๖.๒	๑,๘๑๘	๑,๘๔๑	๑๒๒	๖.๗	๐.๐๘	๒๘๓	๓๑๓
๓. ตลาดใหญ่	๗.๕	๓,๓๒๓	๓,๕๕๖	๒๓๓	๗.๐	๐.๑๖	๔๔๓	๔๗๔
๔. ป่าป้อง	๑๕.๐	๒,๗๘๗	๓,๐๑๘	๒๓๒	๘.๓	๐.๑๖	๑๘๖	๒๐๑
๕. ป่าเมียง	๓๓๐.๖	รวมอยู่ใน เชียงคอย		๓,๘๕๗	-	-	๓๒	๑๒
๖. ป่าลาน	๖.๒	๑,๒๒๐	๑,๕๗๒	๓๕๒	๒๘.๘	๐.๒๔	๑๘๗	๒๔๔
๗. แม่คือ	๖.๒	๓,๓๘๘	๓,๕๖๑	๗๓	๒.๒	๐.๐๕	๕๕๖	๕๕๘
๘. แม่โป่ง	๕๖.๒	๖,๔๐๗	๖,๔๕๑	๕๔	๐.๗	๐.๐๓	๑๑๔	๑๑๕

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๔. แม่ฮ้อยเงิน	๑๐.๐	๓,๖๒๗	๓,๗๙๐	๑๖๓	๔.๕	๐.๑๑	๓๖๓	๓๗๙
๑๐. ลวงเหนือ	๑๒๕.๐	๔,๔๔๔	๕,๒๑๔	๗๗๐	๑๗.๓	๐.๕๓	๓๖	๔๒
๑๑. สงำบ้าน	๕.๐	๒,๐๓๐	๒,๒๐๓	๑๗๓	๘.๕	๐.๑๒	๔๐๖	๔๔๑
๑๒. สันปูเลย	๒๐.๐	๖,๖๓๔	๗,๕๒๒	๑,๒๘๘	๑๙.๔	๐.๘๔	๓๓๒	๓๙๖
๑๓. สำราญราษฎร์	๑๐.๖	๓,๓๙๗	๓,๕๒๓	๒๖	๐.๘	๐.๐๒	๓๒๑	๓๒๓
อำเภอฝาง	๑,๑๒๔.๓	๗๙,๔๕๖	๘๕,๑๗๒	๑๕,๑๒๖	๑๙.๐	๑๐.๔๖	๗๑	๘๕
๑. เวียง*	๔๙.๔	๑๑,๘๗๕	๑๖,๓๖๐	๔,๔๘๗	๓๗.๘	๓.๐๘	๒๔๐	๓๓๑
๒. ปงคำ	๒๑๖.๙	๒๓,๕๒๙	๒๖,๐๕๒	๒,๑๖๓	๙.๐	๑.๔๙	๑๑๐	๑๒๐
๓. ม่อนปิ่น	๓๐๑.๒	๖,๔๑๒	๑๓,๐๐๙	๖,๕๙๗	๑๐๒.๙	๔.๕๓	๒๑	๔๓
๔. แม่ฮอน	๑๔๓.๗	๑๔,๗๒๑	๑๓,๒๐๖	-๑,๕๑๕	-๑๐.๓	-๑.๐๔	๑๐๒	๙๒
๕. แม่ฮูน	๒๒๙.๔	๑๓,๕๕๑	๑๔,๖๔๑	๑,๑๙๐	๘.๘	๐.๘๒	๕๙	๖๔
๖. สันทราย	๑๘๓.๗	๙,๕๗๐	๑๑,๘๖๔	๒,๒๙๔	๒๔.๐	๑.๕๘	๕๒	๖๕
อำเภอพร้าว	๑,๒๘๕.๓	๕๐,๐๘๗	๕๒,๘๐๔	๒,๗๑๗	๖.๘	๑.๘๘	๓๑	๓๓
๑. เวียง*	๖.๒	๓,๕๖๖	๓,๗๕๙	๑๙๓	๕.๕	๐.๑๓	๕๗๕	๖๐๖
๒. เขื่อนผาก	๒๕.๐	๒,๒๘๐	๓,๐๖๐	๗๘๐	๓๔.๒	๐.๕๕	๙๑	๑๒๒
๓. หุ่งหลวง	๖๒.๕	๑,๗๓๑	๑,๙๗๑	๒๔๐	๑๓.๙	๐.๑๖	๒๘	๓๒
๔. น้ำแพร่	๖๘.๑	๒,๑๙๕	๒,๕๖๐	๓๖๕	๑๖.๓	๐.๒๕	๓๒	๓๗
๕. บ้านโป่ง	๒๕.๐	๔,๒๕๐	๓,๓๙๗	-๘๕๓	-๒๐.๑	-๐.๕๖	๑๗๐	๑๓๕
๖. ป่าดง	๑๐๖.๒	๔,๖๖๙	๕,๑๐๐	๔๓๑	๑๙.๒	๐.๑๐	๔๔	๕๘
๗. ป่าไทร	๗๕.๐	๔,๖๙๓	๔,๙๕๒	๒๕๙	๕.๓	๐.๑๗	๖๓	๖๖

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๘. แม่ขิง	๒๖๒.๕	๓,๕๒๓	๔,๘๘๐	๕๕๗	๒๔.๔	๐.๖๖	๑๕	๑๔
๙. แม่แวน	๑๒๕.๐	๔,๑๐๖	๓,๕๓๐	-๑๗๖	-๔.๓	-๐.๑๒	๓๓	๓๑
๑๐. สันทราย	๒๕๖.๒	๔,๕๗๔	๔,๕๒๕	-๔๕๒	-๔.๑	-๐.๓๑	๑๔	๑๘
๑๑. โหล่งขอก	๒๗๓.๐	๓,๖๔๘	๔,๖๔๑	๙๙๓	๒๖.๖	๐.๖๘	๑๓	๑๗
อำเภอมะนัง	๓,๒๗๖.๒	๒๖,๐๐๘	๓๑,๖๔๓	๕,๖๓๕	๒๑.๗	๓.๘๗	๘	๑๐
๑. ช่างเคิ่ง*	๑๓๔.๔	๖,๕๕๓	๘,๒๓๓	๑,๖๘๐	๒๕.๖	๑.๑๖	๔๙	๖๑
๒. ทำผา	๔๓๐.๐	๕,๓๔๐	๖,๗๖๕	๑,๔๒๕	๒๖.๗	๐.๙๘	๑๒	๑๖
๓. บ้านทับ	๖๘๑.๒	๗,๕๒๗	๓,๘๘๓	-๔,๐๔๔	-๕๑.๐	-๒.๗๘	๑๒	๖
๔. แม่นาจร	๑,๒๐๘.๗	๓,๐๙๔	๘,๑๐๕	๕,๐๑๑	๑๖๒.๐	๓.๔๔	๓	๗
๕. แม่ศึก	๘๒๑.๙	๓,๐๙๔	๔,๖๕๗	๑,๕๖๓	๕๐.๕	๑.๐๗	๔	๖
อำเภอมะแตง	๑,๓๕๕.๕	๕๒,๗๐๓	๕๗,๐๐๐	๔,๒๙๗	๘.๒	๒.๙๕	๓๔	๔๑
๑. สันมหาพน*	๒๐.๖	๕,๖๘๐	๕,๒๖๑	-๔๑๙	-๗.๔	-๐.๒๙	๒๗๖	๒๕๕
๒. กิคช้าง	๒๘๔.๔	๒,๕๒๒	๑,๗๕๖	-๖๖๖	-๒๗.๕	-๐.๕๖	๙	๖
๓. ชีเหล็ก	๔๐.๖	๔,๖๐๘	๗,๒๑๕	๒,๖๐๗	๕๖.๖	๑.๗๘	๑๑๓	๑๗๘
๔. ซ้อแล*	๗๑.๙	๔,๒๕๗	๕,๕๐๙	๑,๒๖๒	๒๙.๗	๐.๘๗	๕๙	๗๗
๕. บ้านช้าง	๕๖.๙	๑,๒๙๔	๑,๖๐๖	๓๑๒	๒๔.๑	๐.๒๑	๒๘	๒๔
๖. บ้านเป้า	๘๙.๒	๓,๕๕๓	๓,๐๗๙	-๓๗๔	-๑๐.๘	-๐.๒๖	๓๔	๓๔
๗. ป่าแป	๓๕๖.๓	๔,๐๘๔	๔,๖๑๖	๕๓๒	๑๒.๙	๐.๓๗	๑๑	๑๓
๘. แม่แตง	๕๐.๐	๓,๕๕๙	๓,๒๘๘	-๒๖๑	-๔.๖	-๐.๑๑	๘๖	๘๒
๙. แม่หอพระ	๑๑๕.๖	๓,๕๖๙	๔,๒๖๕	๖๙๖	๑๙.๕	๐.๕๘	๓๑	๓๗

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๑๐. สบเปิง	๑๘๑.๒	๕,๕๒๔	๖,๓๑๔	๓๘๘	๖.๖	๐.๒๗	๓๓	๓๕
๑๑. สันป่ายาง	๓๘.๔	๕,๖๕๐	๓,๖๑๓	๒,๐๓๗	-๓๖.๑	-๑.๔๐	๑๔๓	๕๒
๑๒. อินทนิล	๑๐๘.๔	๘,๓๑๑	๑๐,๔๖๗	๒,๑๕๖	๒๕.๘	๑.๔๘	๗๖	๙๖
อำเภอแม่ริม	๔๖๑.๑	๔๖,๗๘๒	๕๕,๙๒๗	๘,๑๔๕	๑๗.๔	๕.๖๐	๑๐๑	๑๑๙
๑. ริมใต้*	๘.๑	๖,๖๙๒	๘,๔๖๘	๑,๗๗๖	๒๖.๕	๑.๒๒	๘๒๔	๑,๐๔๕
๒. ไร่เหล็ก	๓๔.๔	๕,๘๓๐	๖,๕๒๔	๖๙๔	๑๑.๙	๐.๔๘	๑๗๐	๑๙๐
๓. ขอนแก้ว	๓๓.๑	๓,๕๐๒	๕,๘๕๒	๑,๓๕๐	๓๘.๖	๐.๙๓	๑๐๖	๑๕๗
๔. โป่งแยง	๘๗.๕	๒,๓๖๓	๓,๕๐๖	๑,๑๔๓	๔๘.๑๑	๐.๗๘	๒๗	๕๐
๕. แม่แรม	๕๓.๑	๔,๗๔๘	๓,๙๔๒	-๘๐๒	-๑๖.๙	-๐.๕๕	๕๑	๕๒
๖. แม่สา	๒๕.๖	๓,๐๐๗	๓,๘๖๗	๘๕๐	๒๘.๖	๐.๕๙	๑๑๘	๑๕๑
๗. ริมเหนือ	๓.๗	๒,๒๙๒	๓,๑๖๑	๘๖๙	๓๗.๙	๐.๖๐	๖๒๐	๘๕๔
๘. สะลวง	๑๒๐.๐	๓,๐๐๓	๔,๕๖๑	๑,๕๕๘	๕๑.๙	๑.๐๗	๒๕	๓๘
๙. สันโป่ง	๒๐.๖	๖,๖๕๑	๘,๒๑๙	๑,๕๖๘	๒๓.๖	๑.๐๘	๓๒๓	๓๙๙
๑๐. ห้วยทราย	๒๖.๒	๒,๕๗๔	๒,๕๔๔	๓๗๐	๑๔.๔	๐.๒๕	๙๘	๑๑๒
๑๑. เหมืองกั	๘.๗	๖,๑๑๙	๔,๘๗๘	๑,๒๔๑	-๒๐.๓	-๐.๘๕	๗๐๓	๕๖๑
อำเภอแม่สาย	๒๘๑.๖	๓๑,๓๔๗	๓๕,๑๖๙	๓,๘๒๒	๑๒.๒	๒.๖	๓๘	๕๓
๑. แม่สาย*	๓๑๓.๙	๑๑,๑๓๖	๑๒,๘๘๙	๑,๑๕๓	๑๓.๖	๑.๒๐	๓๖	๕๑
๒. แม่จาง	๓๒๔.๒	๑๐,๘๕๘	๑๒,๕๒๐	๒,๐๖๒	๑๙.๐	๑.๕๐	๓๔	๕๐
๓. แม่สาว	๑๘๓.๕	๕,๓๕๓	๕,๓๖๐	๗	๐.๑	๐.๐๐	๕๑	๕๑

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
อำเภอสะเมิง	๑,๑๐๔.๔	๑๓,๓๘๔	๑๖,๓๕๓	๒,๙๖๘	๒๒๐.๒	๒.๐๘	๑๒	๑๕
๑. สะเมิงใต้*	๓๒๓.๗	๓,๕๑๑	๔,๑๗๑	๖๖๐	๑๘.๘	๐.๔๕	๑๑	๑๓
๒. บ่อแก้ว	๒๐๘.๑	๒,๓๓๖	๓,๗๗๖	๑,๕๕๐	๖๑.๖	๐.๔๔	๑๑	๑๘
๓. แม่สาบ	๒๐๓.๑	๒,๖๐๖	๒,๙๖๘	๓๖๒	๑๓.๘	๐.๒๕	๑๓	๑๕
๔. ยั้งเมิน	๒๓๗.๕	๑,๘๗๕	๒,๑๗๗	๓๐๒	๑๖.๑	๐.๒๑	๘	๙
๕. สะเมิงเหนือ	๑๓๒.๕	๓,๐๕๗	๓,๖๒๑	๒๐๔	๖.๗	๐.๑๕	๒๓	๒๕
อำเภอสันกำแพง	๗๑๘.๕	๖๗,๔๑๗	๗๕,๗๓๔	๘,๓๑๗	๑๒.๓	๕.๗๑	๙๔	๑๐๕
๑. สันกำแพง*	๙.๔	๘,๗๗๖	๘,๕๑๔	-๒๕๗	-๒.๙	-๐.๑๘	๙๓๔	๙๐๖
๒. ชะเมียง*	๓๑.๒	๕,๓๓๔	๖,๐๖๑	๗๒๗	๑๓.๖	๐.๕๐	๑๗๑	๑๙๔
๓. หินเปา	๑๓.๑	๖,๐๗๑	๖,๘๖๒	๗๙๑	๑๓.๐	๐.๕๕	๕๖๓	๕๖๘
๔. ทรายมูล*	๑.๙	๓,๙๐๙	๔,๓๙๗	๕๘๘	๑๒.๕	๐.๓๔	๒,๐๕๗	๒,๓๑๔
๕. ทาเหนือ	๑๕๐.๖	๑,๐๗๒	๑,๖๕๑	๕๗๙	๕๔.๐	๐.๔๐	๘	๑๒
๖. บวกค้าง	๒๘.๑	๖,๑๙๖	๗,๑๖๐	๙๖๔	๑๕.๖	๐.๖๖	๒๒๐	๒๕๕
๗. แม่ทา	๑๑๒.๕	๓,๕๙๖	๓,๙๕๕	๓๕๙	๑๐.๐	๐.๒๕	๓๒	๓๕
๘. แม่ปูคา	๑๕.๖	๕,๐๗๓	๕,๘๕๑	-๒๒๒	-๔.๔	-๐.๑๕	๓๒๕	๓๑๑
๙. ร้องวัวแดง	๒๕.๐	๔,๕๓๒	๕,๙๑๔	๓๘๒	๘.๔	๐.๒๖	๑๘๑	๑๙๗
๑๐. สันกลาง	๘.๗	๓,๒๘๙	๓,๘๐๔	๕๑๕	๑๕.๗	๐.๓๕	๓๗๘	๔๓๗
๑๑. ห้วยแก้ว	๑๐๑.๒	๒,๖๗๙	๓,๘๕๘	๑,๑๗๙	๔๔.๐	๐.๘๑	๒๖	๓๘
๑๒. ห้วยทราย	๕๖.๒	๕,๕๔๐	๖,๐๑๒	๕๗๒	๑๐.๕	๐.๓๙	๙๗	๑๐๗
๑๓. ออนใต้	๗๕.๐	๓,๙๙๗	๔,๕๖๔	๕๑๗	๑๓.๑	๐.๓๖	๕๓	๖๐
๑๔. ออนเหนือ	๑๐๐.๐	๗,๕๐๓	๙,๒๒๖	๑,๗๒๓	๒๓.๐	๑.๑๘	๗๕	๙๒

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
อำเภอสินทราय	๓๖๙	๕๖,๑๓๖	๖๕,๔๙๖	๙,๓๖๐	๑๖.๗	๖.๔๕	๑๕๒	๑๗๗
๑. สินทราयหลวง*	๘.๗	๔,๔๙๓	๕,๖๔๔	๑,๑๕๑	๒๕.๖	๐.๗๙	๕๑๖	๖๔๙
๒. ป่าไม้	๔๓.๗	๗,๓๓๑	๘,๓๖๒	๑,๐๓๑	๑๔.๑	๐.๗๑	๑๖๘	๑๙๑
๓. เมืองเส้น	๑๐.๖	๒,๑๒๙	๒,๔๐๐	๒๗๑	๑๒.๗	๐.๑๙	๒๐๑	๒๒๖
๔. เมืงฝก	๘๐.๐	๗,๑๘๓	๙,๑๕๐	๑,๙๖๗	๒๗.๔	๑.๓๕	๙๐	๑๑๔
๕. เมืงฝกใหม่	๖๑.๒	๙,๙๐๗	๖,๔๗๖	๑,๕๖๙	๓๒.๐	๑.๐๙	๘๐	๑๐๖
๖. สินทราयน้อย	๑๐.๐	๓,๗๒๘	๕,๑๕๗	๑,๔๒๙	๓๘.๓	๐.๙๘	๓๗๓	๕๑๖
๗. สันนาเมือง	๖.๒	๓,๐๗๒	๓,๔๕๑	๓๗๙	๑๒.๓	๐.๒๖	๔๙๕	๕๕๗
๘. สันป่าเปา	๘.๑	๒,๑๑๖	๒,๔๔๙	๓๓๓	๑๕.๗	๐.๒๓	๒๖๑	๓๐๒
๙. สันพระเนตร	๑๘.๑	๓,๖๒๙	๓,๒๓๗	-๓๙๒	-๑๐.๘	-๐.๒๗	๒๐๐	๑๗๙
๑๐. ทนองจิม	๑๒.๕	๕,๗๑๖	๖,๔๑๐	๖๔๙	๑๒.๑	๐.๔๘	๔๕๗	๕๑๓
๑๑. ทนองหาร	๖๘.๗	๗,๑๑๕	๙,๓๖๙	๒,๒๕๔	๓๑.๗	๑.๕๕	๑๐๔	๑๓๖
๑๒. ทนองแหง	๔๑.๒	๔,๗๑๗	๓,๓๙๑	-๑,๓๒๖	-๒๘.๑	-๐.๙๑	๑๑๔	๘๒
อำเภอสันป่าตอง	๗๔๘.๑	๘๙,๒๗๐	๙๙,๑๕๖	๙,๘๘๖	๑๑.๐	๖.๗๘	๑๑๙	๑๓๒
๑. ยู่หว่า*	๑๒.๕	๑๑,๑๒๘	๑๒,๐๘๒	๙๕๔	๘.๖	๐.๖๖	๘๙๐	๙๖๗
๒. ทำวังพร้าว*	๕.๐	๓,๐๕๗	๓,๓๘๑	๓๒๔	๑๐.๖	๐.๒๒	๖๑๑	๖๗๖
๓. หุงดอม	๙.๔	๖,๙๐๑	๗,๐๓๗	๑๓๖	๒.๐	๐.๐๙	๗๓๔	๗๔๘
๔. หุงปี	๕๐.๐	๘,๔๘๓	๗,๓๙๐	-๑,๐๙๓	-๑๒.๙	-๐.๗๕	๑๗๐	๑๔๘
๕. หุงสะโตก	๑๖.๙	๖,๒๗๑	๖,๒๖๑	-๑๐	๐.๒	-๐.๐๑	๓๗๑	๓๗๐
๖. บ้านกลาง*	๑๘.๘	๗,๘๐๑	๗,๗๒๕	-๗๖	-๑.๐	-๐.๐๕	๔๑๔	๔๑๑
๗. บ้านกาต	๑๔๘.๑	๘,๖๒๓	๑๐,๖๕๙	๒,๐๓๖	๒๓.๖	๑.๔๐	๕๘	๗๒

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๘. บ้านแม่	๑๕.๖	๖,๔๓๔	๗,๓๕๖	๕๑๗	๑๔.๒	๐.๖๓	๔๑๓	๔๗๒
๙. มะขามหลวง*	๑๕.๖	๑๑,๐๕๔	๑๒,๕๖๗	๑,๕๐๘	๑๗.๒	๑.๓๑	๗๐๔	๘๓๑
๑๐. แม่ก่า	๒๑.๔	๗,๕๐๐	๘,๘๖๔	๕๖๔	๑๒.๒	๐.๖๖	๓๖๑	๔๐๔
๑๑. แม่วิน	๓๖๙.๙	๔,๓๑๘	๖,๗๔๐	๒,๔๒๒	๕๖.๑	๑.๖๖	๑๑	๑๗
๑๒. สันกลาง	๓๗.๕	๗,๒๕๐	๘,๖๕๓	๑,๔๐๓	๑๔.๒	๐.๙๖	๑๔๔	๒๓๒
อำเภอสารภี	๑๑๓.๖	๕๙,๐๑๐	๖๐,๘๗๕	๑,๘๖๕	๓.๒	๑.๒๔	๕๒๐	๕๓๖
๑. ยางเมือง*	๑๑.๙	๗,๐๔๔	๗,๖๙๘	๖๕๔	๔.๓	๐.๔๕	๕๙๒	๖๔๗
๒. ช้างมุง	๘.๗	๕,๐๕๐	๕,๖๗๒	-๓๗๘	-๗.๕	-๐.๒๖	๕๘๑	๕๓๗
๓. ไข่มุก	๑๑.๙	๕,๐๘๒	๕,๓๕๖	๒๗๔	๕.๔	๐.๑๙	๕๒๗	๕๕๐
๔. ไชยสถาน	๗.๕	๓,๑๓๕	๓,๖๒๔	๔๘๙	๑๕.๖	๐.๓๔	๔๑๘	๕๓๘
๕. คอนแก้ว	๕.๐	๓,๕๑๑	๓,๐๐๙	-๕๐๒	-๑๔.๓	-๐.๓๔	๗๐๒	๖๐๒
๖. ท่ากว้าง	๘.๗	๒,๖๕๓	๒,๔๔๕	-๒๐๘	-๗.๘	-๐.๑๕	๓๐๕	๒๘๑
๗. ท่าวังตาล	๑๐.๖	๑,๑๒๖	๖,๕๑๑	๓๘๕	๖.๓	๐.๒๖	๕๗๘	๖๑๔
๘. ป่าบง	๖.๙	๒,๖๙๘	๓,๐๗๔	๓๗๖	๑๓.๙	๐.๒๖	๓๙๑	๔๕๖
๙. สันทราย	๙.๕	๖,๒๐๑	๕,๒๗๙	-๙๒๒	-๑๔.๙	-๐.๖๓	๖๖๐	๕๖๒
๑๐. สารภี	๑๑.๒	๖,๐๓๓	๖,๓๘๖	๓๕๓	๕.๙	๐.๒๔	๕๓๙	๕๗๐
๑๑. หนองผึ้ง	๑๑.๒	๕,๘๒๕	๘,๓๔๘	๒,๕๒๓	๔๓.๓	๑.๗๓	๕๒๐	๗๕๕
๑๒. หนองแฝก	๑๐.๖	๕,๖๕๒	๕,๔๗๓	-๑,๑๗๙	-๒๐.๙	-๐.๘๑	๕๓๓	๕๒๒
อำเภอหางดง	๒๙๒.๙	๔๕,๕๗๗	๕๒,๖๓๐	๘,๐๕๓	๑๘.๑	๕.๕๓	๑๕๒	๑๘๐
๑. หางดง*	๗๘.๑	๗,๙๑๒	๙,๐๖๐	๑,๑๕๔	๑๕.๖	๐.๗๙	๑๐๑	๑๑๖

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
๒. ขุนคอง	๘.๗	๓,๔๓๑	๓,๕๖๗	๑๓๖	๔.๐	๐.๐๙	๓๙๔	๔๑๐
๓.	๑๒๑.๙	๒,๐๗๗	๒,๗๙๒	๗๑๕	๓๔.๔	๐.๔๙	๑๗	๒๓
๔. บ้านแหวน	๑๐.๖	๕,๓๑๔	๖,๑๔๓	๘๒๙	๑๕.๖	๐.๕๖	๕๐๑	๕๘๐
๕. สบแม่ข่า	๕.๖	๑,๖๖๙	๒,๐๐๗	๓๓๘	๒๐.๒	๐.๒๓	๒๙๘	๓๕๘
๖. สันตึกหวาน	๑๐.๖	๓,๒๘๖	๓,๗๑๐	๔๒๔	๑๒.๙	๐.๒๙	๓๑๐	๓๕๐
๗. หนองแก้ว	๘.๗	๓,๖๗๑	๔,๘๗๖	๒,๒๐๕	๖๐.๑	๑.๕๒	๔๒๒	๖๗๕
๘. หนองควาย	๒๓.๗	๔,๗๖๒	๖,๑๖๗	๑,๔๐๕	๒๙.๕	๐.๙๗	๒๐๑	๒๖๐
๙. หนองตอง*	๑๒.๕	๘,๒๖๗	๘,๘๑๔	๕๕๗	๖.๖	๐.๓๘	๖๖๑	๗๐๕
๑๐. ทหารแก้ว	๑๒.๕	๔,๑๘๘	๔,๔๘๘	๓๐๐	๗.๒	๐.๒๑	๓๓๕	๓๕๙
อำเภออัมก้อย	๓,๐๖๖.๔	๒๑,๖๐๐	๒๒,๒๑๑	๖๑๑	๒.๘	๐.๔๑	๗	๗
๑. อัมก้อย*	๑,๑๕๖.๒	๘,๑๖๓	๘,๐๙๖	-๖๗	-๐.๘	-๐.๐๕	๗	๗
๒. แม่ตื่น	๙๐๐.๐	๗,๒๒๑	๗,๘๓๕	๖๑๕	๘.๖	๐.๔๒	๘	๘
๓. ยางเปียง	๙๕๐.๒	๖,๒๑๖	๖,๒๘๐	๖๔	๐.๙	๐.๐๔	๖	๗
อำเภอฮอด	๑,๘๒๘.๒	๒๐,๗๙๕	๒๔,๔๗๕	๓,๖๘๐	๑๗.๗	๒.๕๓	๑๑	๑๓
๑. ทางคอง	๑๗๙.๔	๔,๗๕๗	๗,๕๕๘	๒,๗๙๑	๕๘.๗	๑.๙๒	๒๗	๔๒
๒. บ่อสลี	๒๙๐.๐	รวมอยู่ในบ่อกลาง		-	-	-	๔	๔
๓. บ่อกลาง	๙๘๙.๘	๔,๕๓๓	๗,๐๑๘	๕,๑๕๘	๑๑๓.๖	๓.๕๕	๔	๗
๔. บ้านตาล	๒๖๒.๕	๖,๘๖๗	๔,๓๑๙	-๒,๕๔๘	-๓๗.๑	-๑.๗๕	๓๖	๑๖
๕. ฮอด	๑๑๑.๙	๔,๖๓๘	๒,๙๒๗	-๑,๗๑๑	-๓๖.๙	-๑.๑๘	๔๑	๒๖

ตารางที่ ๕.๔ (ต่อ)

(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
เกอคอยเต่า	๑,๕๕๒.๔	๒๑,๘๓๔	๒๒,๓๐๗	๘๗๓	๕.๐	๐.๖	๑๔	๑๔
ทำเคื่อ	๒๒๕.๐	๖,๔๘๑	๕,๕๓๘	-๘๔๓	-๑๕.๖	-๐.๖๕	๒๔	๒๕
คอยเต่า	๒๖๘.๗	๔,๒๑๔	๔,๓๑๔	๕,๑๐๐	๑๒๐.๔	๓.๕๑	๑๖	๓๕
บ้านแอ่น	๓๕๐.๐	๕,๙๓๗	๕,๕๖๒	-๓๗๗	๖.๕	-๐.๒๖	๑๘	๑๖
มิดกา	๗๑๘.๗	๕,๑๙๕	๒,๒๘๘	-๒,๙๐๗	-๕๖.๐	-๒.๐๐	๗	๓
ทั้งจังหวัด	๒๒,๔๕๙.๗	๙๔๙,๖๗๑	๑,๐๙๕,๑๗๔	๑๕๕,๕๐๓	๑๕.๕	๑๐๐.๐	๕๒	๕๐

หมายเหตุ * ค่าบลที่เป็นสุขาภิบาลทั้งหมดหรือบางส่วน พ.ศ. ๒๕๐๙ ต.ช่วงเป่า รวมอยู่ใน ต. บ้านหลวง อ. จอมทอง
 ต.ป่าเมียง รวมอยู่ใน ต. เชียงคอย อ. คอยสะแก็ค
 ต.บ่อสลี รวมอยู่ใน ต. บ่อหลวง อ. ฮอด

- ที่มา : (๒) ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปรับตัวเลขกับพื้นที่ที่ได้จากการคำนวณด้วย เครื่องวัดแผนที่จากแผนที่เขตการปกครอง พ.ศ. ๒๕๑๘ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
- (๓) ข้อมูลจังหวัดเชียงใหม่ รายตำบล สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- (๔) ข้อมูลจากแบบรายงานจำนวนราษฎร ประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ จังหวัดเชียงใหม่ กองทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- (๕) = (๔) - (๓)
- (๖) = $\frac{(๕) \times ๑๐๐}{(๓)}$
- (๘) = $\frac{(๓)}{(๒)}$
- (๙) = $\frac{(๔)}{(๒)}$

ตารางที่ ๕.๕ การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรและความหนาแน่นในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๔๙๙ - ๒๕๐๗

เขตการปกครอง	พื้นที่ กม. ^๒	จำนวนประชากร		การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร			ความหนาแน่นประชากร (คน/กม. ^๒)	
		๒๔๙๙	๒๕๐๗	จำนวนเพิ่ม ๒๔๙๙-๒๕๐๗	% ของ ๒๔๙๙	% ของยอดรวม การเปลี่ยนแปลง	๒๔๙๙	๒๕๐๗
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
เทศบาลนคร เชียงใหม่	๑๗.๕	๕๗,๗๘๔	๗๖,๑๗๖	๑๘,๓๙๒	๓๑.๘	๑๐๐.๐	๓,๓๐๒	๔,๓๕๓
เขต ศรีภูมิ	๒.๖	๔,๖๔๓	๑๔,๐๙๓	๙,๔๕๐	๘๖.๒	๒๔.๒	๓,๗๐๔	๕,๔๒๐
ข้างคลาน	๔.๑	๔,๗๘๖	๑๓,๘๖๔	๙,๐๗๘	๔๑.๗	๒๒.๒	๒,๓๘๗	๓,๓๘๒
ข้างม่อย	๑.๗	๔,๑๑๖	๑๑,๔๒๖	๗,๓๑๐	๒๕.๓	๑๒.๖	๕,๓๖๒	๖,๗๒๑
พระสิงห์	๑.๓	๖,๒๒๘	๔,๔๔๖	๓,๒๑๘	๕๑.๗	๑๗.๕	๔,๗๙๑	๗,๒๖๖
วัดเกต	๖.๑	๑๗,๕๖๔	๑๗,๓๖๘	-๒๐๖	-๑.๑	-๑.๑	๒,๘๘๐	๒,๘๕๗
หายยา	๑.๗	๕,๔๔๗	๔,๙๗๔	๕,๕๓๒	๘๓.๒	๒๔.๖	๓,๒๐๔	๕,๘๗๐

ที่มา (๓) ประชากร ๒๔๙๙ สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
 (๔) แฉงนับจากแผนที่การกระจายตัวของประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๗ กองสำนักผังเมือง

ตารางที่ ๔.๖ การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรและความหนาแน่นในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๗ / ๒๕๑๔

เขตการปกครอง	พื้นที่ กม. ^๒	จำนวนประชากร		การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร			ความหนาแน่นประชากร (คน/กม. ^๒)	
		๒๕๐๗	๒๕๑๔	จำนวนเต็ม ๒๕๐๗-๒๕๑๔	% ของ ๒๕๐๗	% ของยอดรวม การเปลี่ยนแปลง	๒๕๐๗	๒๕๑๔
(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
รวมเทศบาลนคร เชียงใหม่	๑๗.๕	๗๖,๑๗๖	๑๐๔,๕๑๔	๒๘,๓๔๓	๓๗.๒	๑๐๐.๐	๔,๓๕๓	๕,๙๗๒
๑. ตำบลศรีภูมิ	๒.๖	๑๔,๐๙๓	๒๒,๑๘๕	๘,๐๙๒	๕๗.๔	๒๘.๖	๕,๔๒๐	๘,๕๓๓
เขตที่ ๑	๑.๐	๗,๖๙๔	๑๐,๙๕๖	๓,๒๖๒	๔๒.๔	๑๑.๕	๗,๖๙๔	๑๐,๙๕๖
๒	๐.๔	๒,๑๓๓	๒,๗๙๔	๖๖๑	๓๑.๐	๒.๓	๕,๓๓๒	๖,๙๘๕
๓	๒.๐	๔,๒๖๖	๘,๔๓๕	๔,๑๖๙	๙๗.๗	๑๔.๘	๒,๑๓๓	๔,๒๖๖
๒. ตำบลช้างคลาน	๔.๑	๑๓,๘๖๔	๑๕,๒๙๙	๑,๔๓๕	๑๐.๔	๕.๑	๓,๓๘๑	๓,๗๓๑
เขตที่ ๑	๐.๒	๒,๖๖๖	๒,๓๐๒	-๓๖๔	-๑๓.๖	-๑.๓	๑๓,๓๓๐	๑๑,๕๑๐
๒	๐.๓	๓,๕๐๔	๓,๒๑๙	-๒๘๕	-๘.๑	-๑.๐	๑๑,๖๘๐	๑๐,๗๓๐
๓	๐.๒	๑,๓๗๒	๑,๓๒๐	-๕๒	-๓.๘	-๐.๒	๖,๘๖๐	๖,๖๐๐
๔	๐.๒	๒,๓๖๑	๓,๐๔๕	๖๘๔	๒๙.๐	๒.๔	๑๑,๘๐๕	๑๕,๒๕๕
๕	๐.๘	๑,๗๕๒	๒,๖๑๙	๘๖๗	๔๙.๕	๓.๑	๒,๑๙๐	๓,๒๗๔
๖	๒.๔	๒,๒๐๙	๒,๗๙๔	๕๘๕	๒๖.๕	๒.๑	๙๒๐	๑,๑๖๔
๓. ตำบลช้างม้อย	๑.๗	๑๑,๕๒๖	๑๒,๘๙๘	๑,๔๗๒	๑๒.๙	๕.๒	๖,๗๒๑	๗,๕๘๗
เขตที่ ๑	๐.๒	๒,๐๕๗	๑,๙๓๒	-๑๒๕	-๖.๑	-๐.๘	๑๐,๒๘๕	๙,๖๖๐
๒	๐.๑	๒,๘๑๘	๒,๓๕๖	-๔๖๒	-๑๖.๘	-๑.๗	๒๘,๑๘๐	๒๓,๕๖๐
๓	๐.๑	๑,๙๘๐	๓,๓๑๐	๑,๓๓๐	๖๗.๕	๔.๗	๑๙,๘๖๐	๓๓,๑๗๐

ตารางที่ ๕.๖ (ต่อ)

	(๑)	(๒)	(๓)	(๔)	(๕)	(๖)	(๗)	(๘)	(๙)
	๔	๐.๓	๒,๘๔๕	๒,๓๕๗	-๕๓๘	-๑๘.๖	-๑.๙	๙,๖๕๐	๗,๘๕๗
	๕	๐.๔	๑,๓๗๑	๒,๔๓๓	๑,๐๖๒	๗๗.๕	๑๓.๘	๓,๔๒๘	๖,๐๘๒
	๖	๐.๖	๓๐๕	๕๑๓	๒๐๘	๖๘.๒	๐.๗	๕๐๘	๘๕๕
๔ กำปงพระสิงห์	๑.๓	๔,๔๕๖	๑๒,๘๖๖	๓,๔๒๐	๓๖.๒๑	๑๒.๑	๗,๒๖๖	๔,๘๘๗	
เขตที่ ๑	๐.๔	๗,๘๕๖	๗,๘๘๖	-๓๖๐	-๕.๖	-๑.๒	๘,๗๑๘	๘,๓๑๘	
๒	๐.๔	๑,๖๐๐	๕,๓๘๐	๓,๗๘๐	๒๓๖.๒	๑๓.๓	๕,๐๐๐	๑๓,๔๕๐	
๕.ตำบ. ลัดเค็ด	๖.๑	๑๗,๓๖๘	๒๖,๖๕๙	๙,๗๙๑	๕๓.๕	๓๒.๗	๒,๘๘๗	๔,๓๗๐	
เขตที่ ๑*	๐.๗	๓,๘๘๕	๖,๓๘๔	๒,๔๙๙	๖๔.๓	๘.๘	๕,๕๕๐	๙,๑๒๐	
๒	๐.๖	๓,๗๓๓	๔,๕๐๘	๖๗๕	๑๘.๑	๒.๔	๖,๒๒๒	๗,๔๗๗	
๓	๑.๓	๓,๑๒๓	๔,๐๐๕	๘๘๒	๒๘.๒	๓.๑	๒,๕๐๒	๓,๓๘๘	
๔	๐.๖	๖๐๙	๒,๐๓๐	๑,๕๒๑	๒๓๓.๓	๕.๐	๑,๐๑๕	๓,๓๘๓	
๕	๑.๑	๒,๓๖๑	๔,๐๑๖	๑,๖๖๕	๗๐.๑	๕.๘	๒,๑๕๖	๓,๖๕๑	
๖	๐.๔	๖๘๖	๑,๒๒๑	๕๒๕	๗๖.๕	๑.๙	๑,๗๑๗	๓,๐๒๘	
๗	๐.๖	๑,๔๑๓	๑,๘๘๘	๗๔๕	๖๕.๒	๒.๖	๑,๙๐๕	๓,๑๕๗	
๘	๐.๘	๑,๘๒๘	๒,๗๑๗	๘๘๙	๔๘.๖	๓.๑	๒,๒๘๕	๓,๓๙๖	
ตำบลทวาย	๑.๗	๔,๙๗๙	๑๔,๖๑๒	๔,๖๓๓	๔๖.๔	๑๖.๓	๕,๘๗๐	๕,๕๙๕	
เขตที่ ๑	๑.๔	๙,๘๒๗	๑๔,๒๘๕	๔,๕๕๘	๔๕.๔	๑๕.๗	๗,๐๑๙	๑๐,๒๐๔	
๒	๐.๓	๑๕๒	๓๒๗	๑๗๕	๑๑๕.๑	๐.๖	๕๐๗	๑,๐๙๐	

ที่มา (๓) และ (๔) แจงนับจากแผนที่การกระจายตัวประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๗ และ ๒๕๑๙ ของสำนักผังเมือง
หมายเหตุ : ไม่รวมพื้นที่ในเขตทหาร

- 1 อ.เมืองเชียงใหม่
- 11 เชียงใหม่
- 2 เชียงเมือก
- 3 ท่าศาลา
- 4 บ้านแคด
- 5 ป่าตัน
- 6 ท่าข้าม
- 7 แม่เหียง
- 8 ลับแล
- 9 ลู่ทา
- 10 หนองป่าครั่ง
- 11 หนองทอย
- 2 อ.จอมทอง
- 1 บ้านหลวง
- 2 ช่างป่า
- 3 บ้านแปะ
- 4 ยางคราม
- 5 ลับเตี้ย
- 6 ล่องแคว
- 3 อ.เชียงดาว
- 1 เชียงดาว
- 2 เมืองคอง
- 3 เมืองงาย
- 4 เมืองนะ
- 5 เมืองแหง
- 6 แม่ระ
- 4 อ.ดอยสะเก็ด
- 1 เชียงดอย
- 2 ตลาดขวัญ
- 3 ตลาดใหญ่
- 4 ป่าป่อง
- 5 ป่าเมียง
- 6 ป่าลาน
- 7 แม่คือ
- 8 แม่โป่ง
- 9 แม่ฮ้อยเงิน
- 10 ลวงเหนือ
- 11 ลับปวย
- 12 ลับบ้าน
- 13 ลำราญราษฎร์
- 5 อ.ฝาง
- 1 เวียงฝาง
- 2 ปงคำ
- 3 ม่อนปิ่น
- 4 แม่จอน
- 5 แม่ลูน
- 6 ลำทราย
- 6 อ.พร้าว
- 1 เวียงพร้าว
- 2 เขื่อนผาก
- 3 หงษ์หลวง
- 4 น้ำแพร่
- 5 บ้านโป่ง
- 6 ป่าตม

- 7 อ.แม่แจ่ม
- 1 ช่างเค็ง
- 2 ท่าทา
- 3 บ้านทับ
- 4 แม่ภาคร
- 5 แม่ตึก
- 8 อ.แม่แตง
- 1 ลำมทาพน
- 2 กิตข่าง
- 3 ชีเหล็ก
- 4 ช่อแม
- 5 บ้านช้าง
- 6 บ้านฉวี
- 7 บ้านเป็
- 8 แม่แตง
- 9 แม่พองพะ
- 10 ลับปิง
- 11 ลำป่ายาง
- 12 อินทนิล
- 8 แม่แวน
- 9 แม่ปิง
- 10 โหล่งฮอด

- 9 อ.แม่ริม
- 1 ริมใต้
- 2 ชีเหล็ก
- 3 คอมนแก้ว
- 4 โป่งแสง
- 5 แม่แรม
- 6 แม่ลา
- 7 ริมเหนือ
- 8 ละว่ง
- 9 ลับโป่ง
- 10 หัวทราย
- 11 ริมเมืองแก้ว
- 10 อ.แม่อาว
- 1 แม่อาว
- 2 แม่ขาวาง
- 3 แม่ซ้าย
- 11 อ.ละมิง
- 1 ละมิงใต้
- 2 บ่อแก้ว
- 3 แม่ซ้าย

- 4 ย้งเมิน
- 5 ละมิงเหนือ
- 12 อ.ลับกาแพง
- 1 ลับกาแพง
- 2 แม่ซ้าย
- 3 ต้นเปา
- 4 ทราฮมูล
- 11 กว๋ายแก้ว
- 19 อ.ดอยเต่า
- 1 ท่าเคือ
- 2 ดอยเต่า
- 3 บ้านแถน
- 4 มีดกา
- 19 อ.ดอยหล่อ
- 1 ดอยหล่อ
- 2 แม่ตม

- 5 ทางเหนือ
- 6 บวกค้าง
- 7 แม่ทา
- 8 แม่ปุดา
- 9 ร่องวัวแดง
- 10 ลับกลาง
- 11 กว๋ายแก้ว
- 19 อ.ดอยเต่า
- 1 ท่าเคือ
- 2 ดอยเต่า
- 3 บ้านแถน
- 4 มีดกา

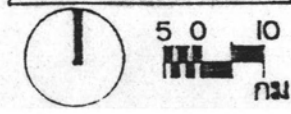
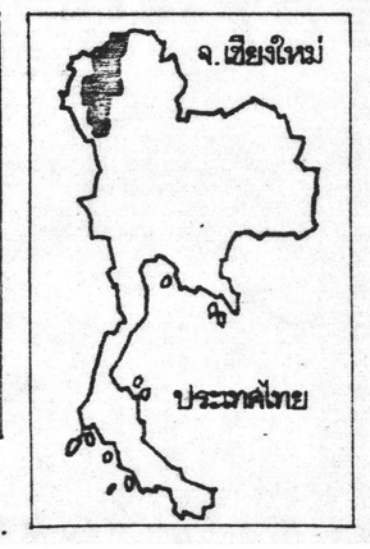
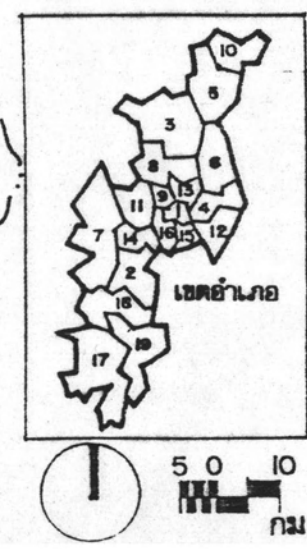

- 11 แบริ่น
- 12 ลับกลาง
- 15 อ.สารภี
- 1 สารภี
- 2 ช้างมู
- 3 ชมภู
- 4 ไชยสถาน
- 5 คอมนแก้ว
- 6 ท่ากว้าง
- 7 กว๋ายแดง
- 8 บาง
- 9 ลำทราย
- 10 ลับกา
- 11 หนองผิง
- 12 หนองแม่
- 16 อ.หางดง
- 1 ทางดง
- 2 ขาด
- 3 บ้านปง
- 4 บ้านแหวน
- 5 ลับแม่ซ้าย
- 6 ลับผักหวาน
- 7 หนองแก้ว
- 8 หนองควย
- 9 หนองคอง
- 10 ทาแก้ว
- 18 อ.ฮอด
- 1 ทางดง
- 2 บ่อฉวี
- 3 บ่อหลวง
- 4 บ้านตาล
- 5 ฮอด

แผนที่ 5.1

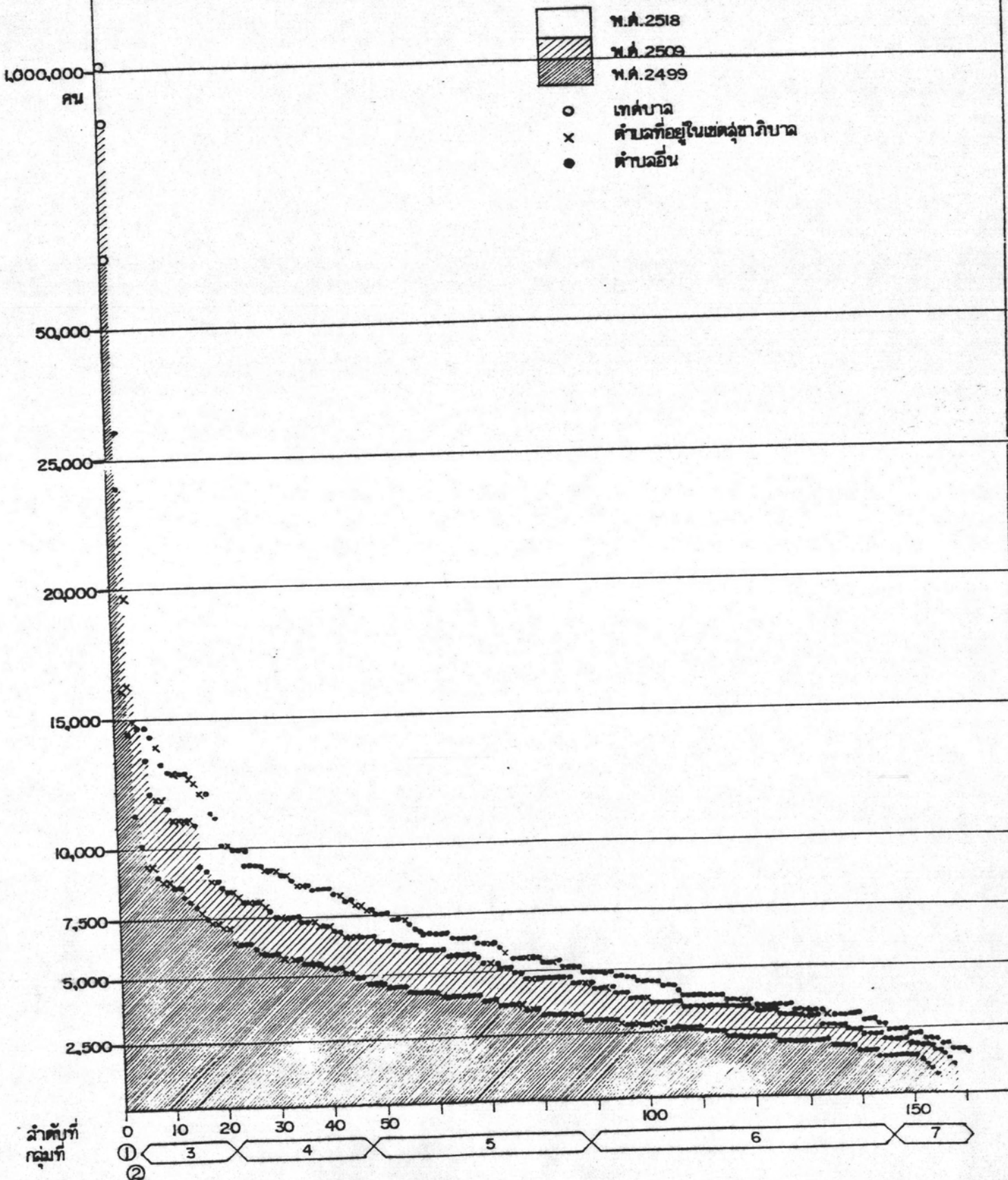
การแบ่งเขตการปกครองระดับตำบล

ที่มา: แผนที่เขตการปกครองจ.เชียงใหม่ ส่วนสถิติแห่งชาติ
□ อยู่ในเขตเทศบาล ○ อยู่ในเขตลูกาภิบาล

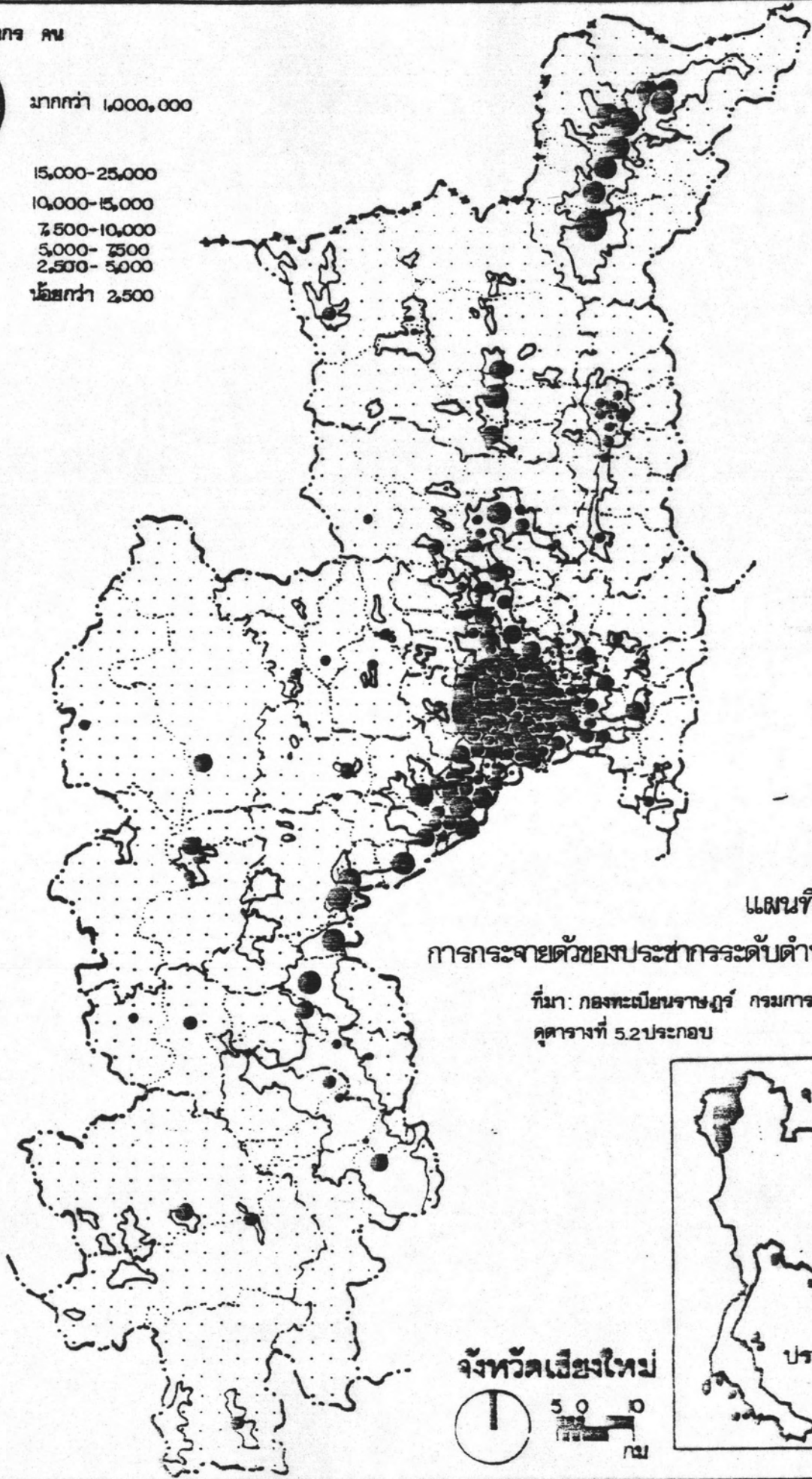
รูปที่ 5.1

กลุ่มตำบลเรียงตามขนาดประชากร 2499-2518
ตารางที่ 5.1 และ 5.2 ประกอบ

- มากกว่า 1,000,000
- 15,000-25,000
- 10,000-15,000
- 7,500-10,000
- 5,000-7,500
- 2,500-5,000
- น้อยกว่า 2,500

แผนที่ 5.2

การกระจายตัวของประชากรระดับตำบลพ.ศ.2518

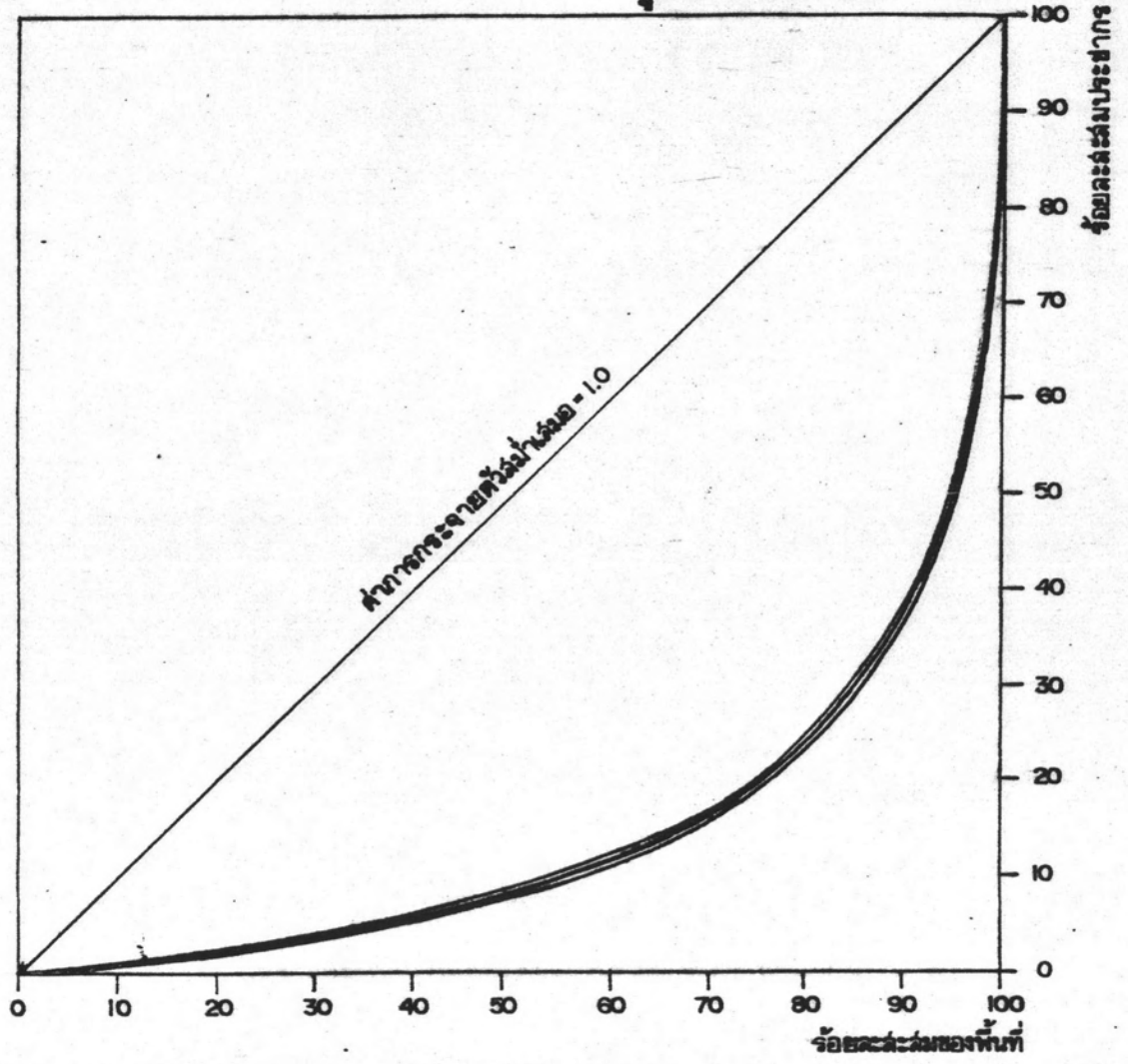
ที่มา: กองทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง
คู่มือที่ 5.2 ประกอบ

จังหวัดเชียงใหม่

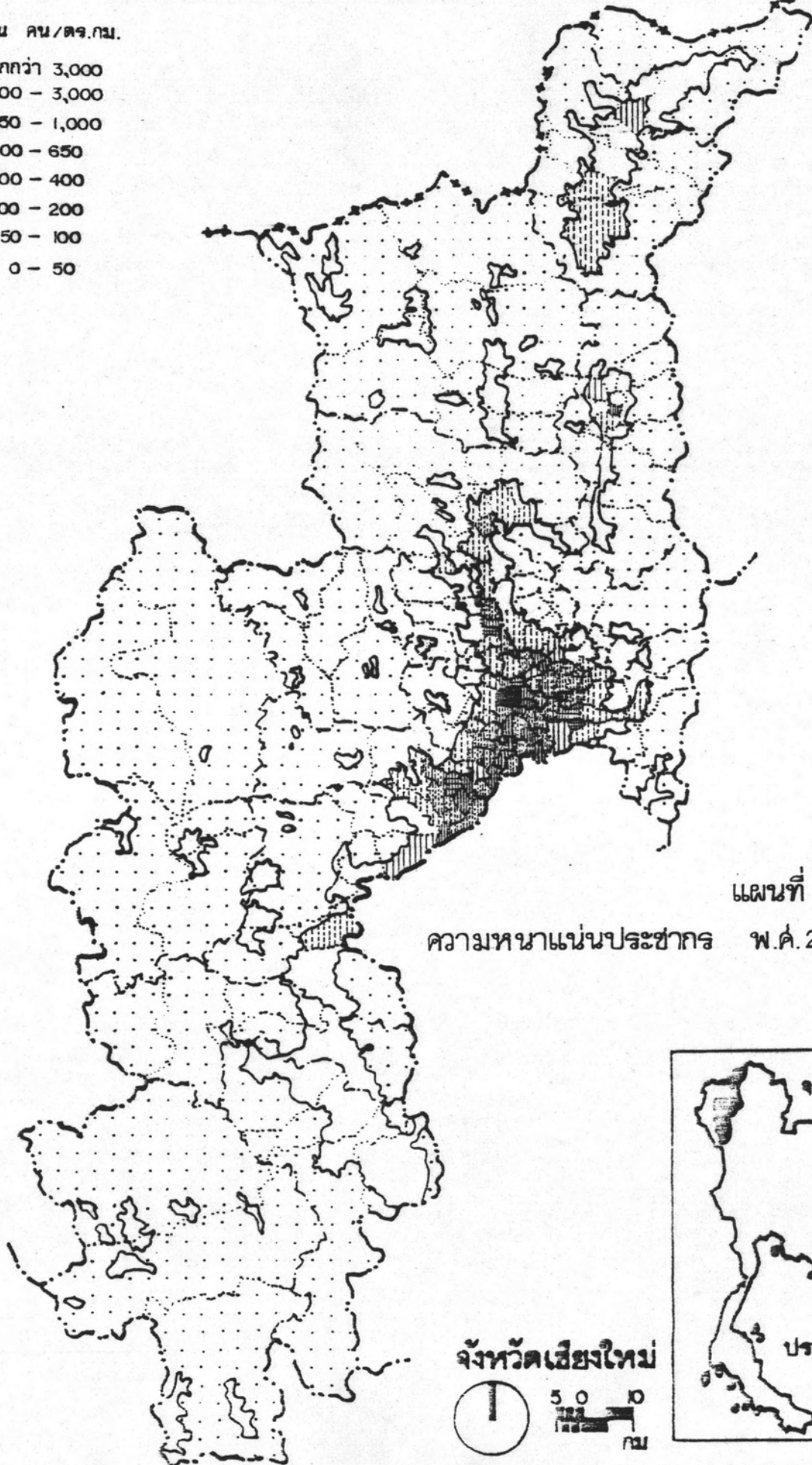
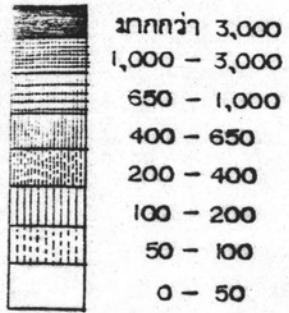

รูปที่ 5.2 Lorenz's curve

ท.ล.	ร้อยละของ		ค่าการรวมตัว
	พื้นที่	ประชากร	
(1)	(2)	(3)	$\frac{(4)-(2)-(3)}{(2)}$
2499	12,881.89	7,154.84	0.445
2509	13,060.59	7,285.82	0.442
2518	13,264.24	7,293.65	0.450

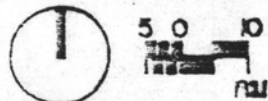
ความหนาแน่น คน/ตร.กม.

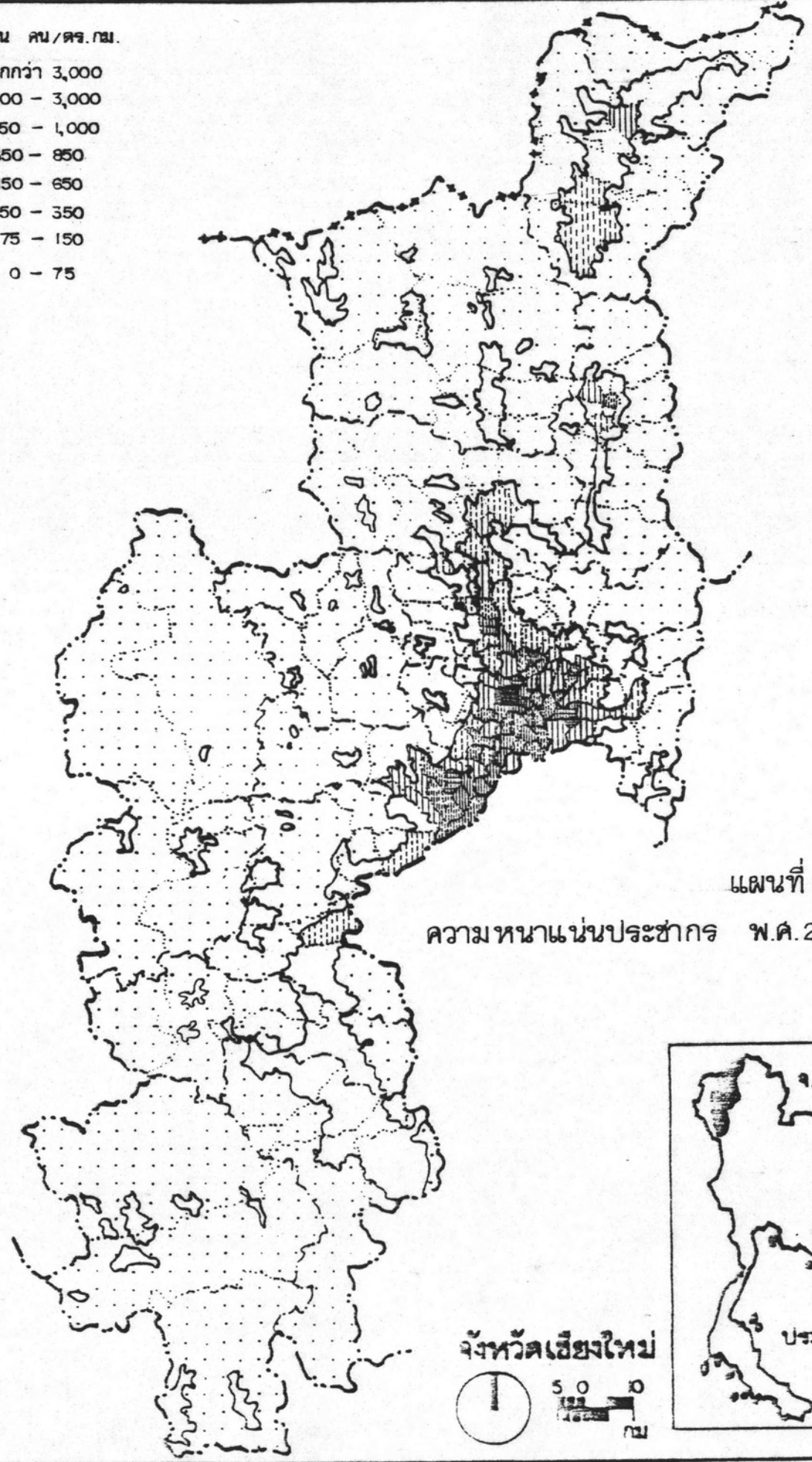
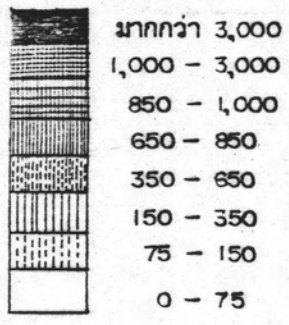
แผนที่ 5.3

ความหนาแน่นประชากร พ.ศ. 2499

จังหวัดเชียงใหม่

ความหนาแน่น คน/ตร.กม.

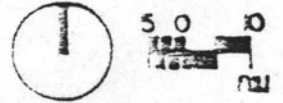

แผนที่ 5.4

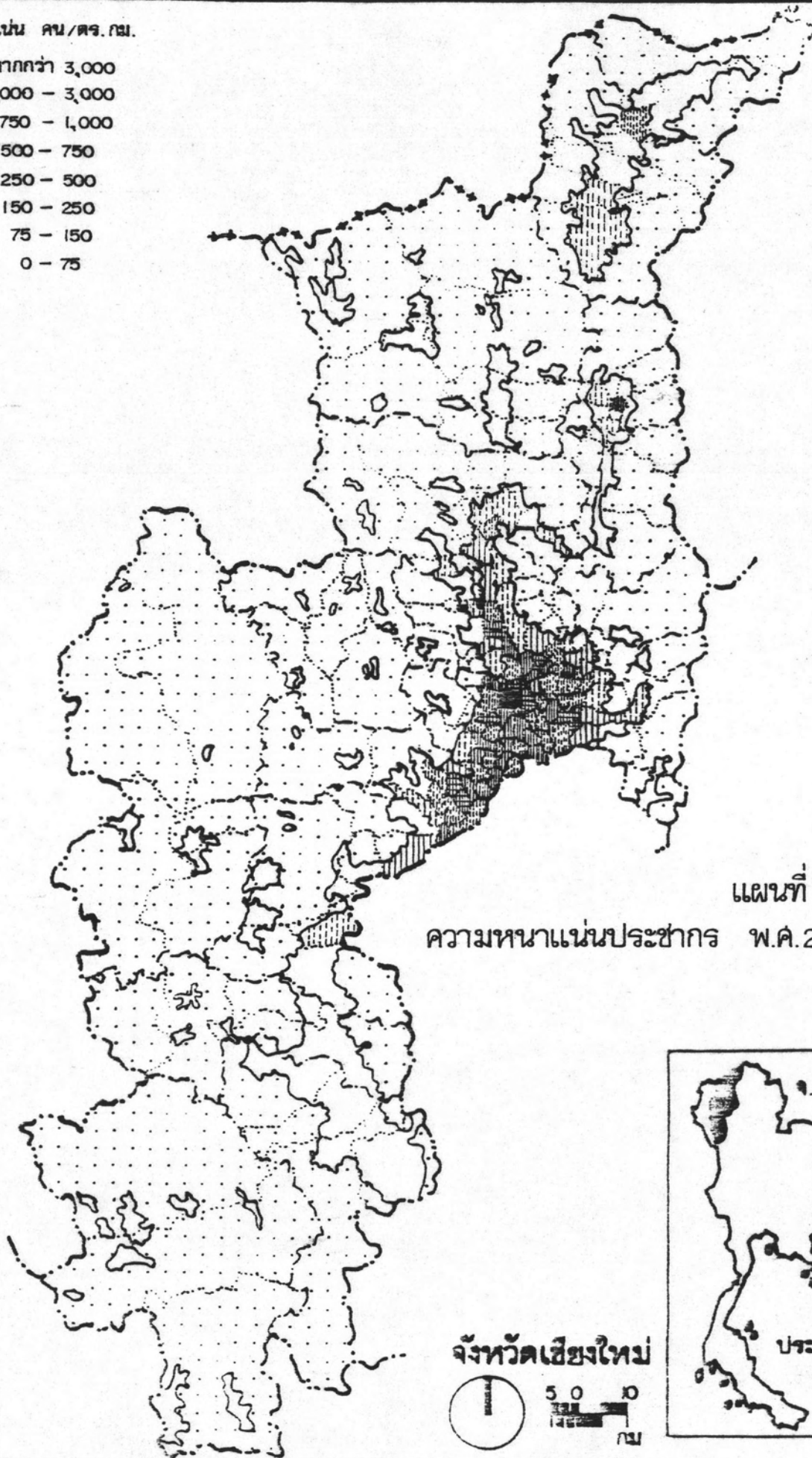
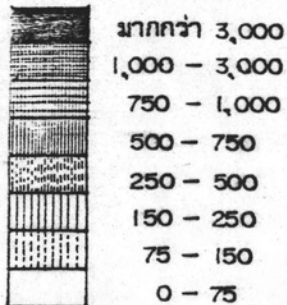
ความหนาแน่นประชากร พ.ศ. 2509

จังหวัดเชียงใหม่

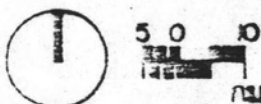
ความหนาแน่น คน/ตร.กม.

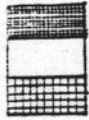

แผนที่ 5.5

ความหนาแน่นประชากร พ.ศ. 2518

จังหวัดเชียงใหม่

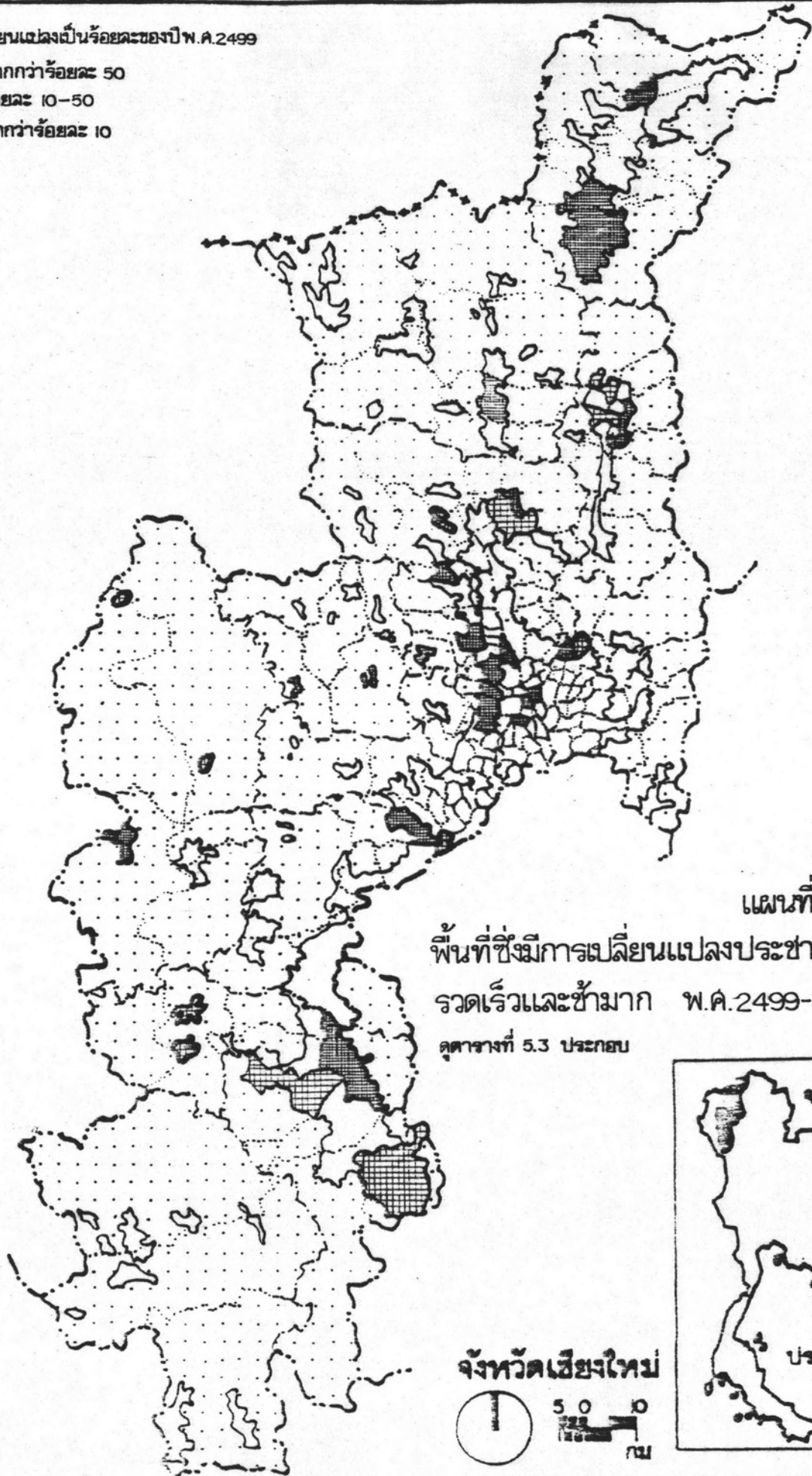

มากกว่าร้อยละ 50

ร้อยละ 10-50

ต่ำกว่าร้อยละ 10

แผนที่ 5.6

พื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็วและซ้ำมาก พ.ศ. 2499-2509

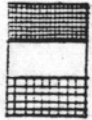
ดูตารางที่ 5.3 ประกอบ

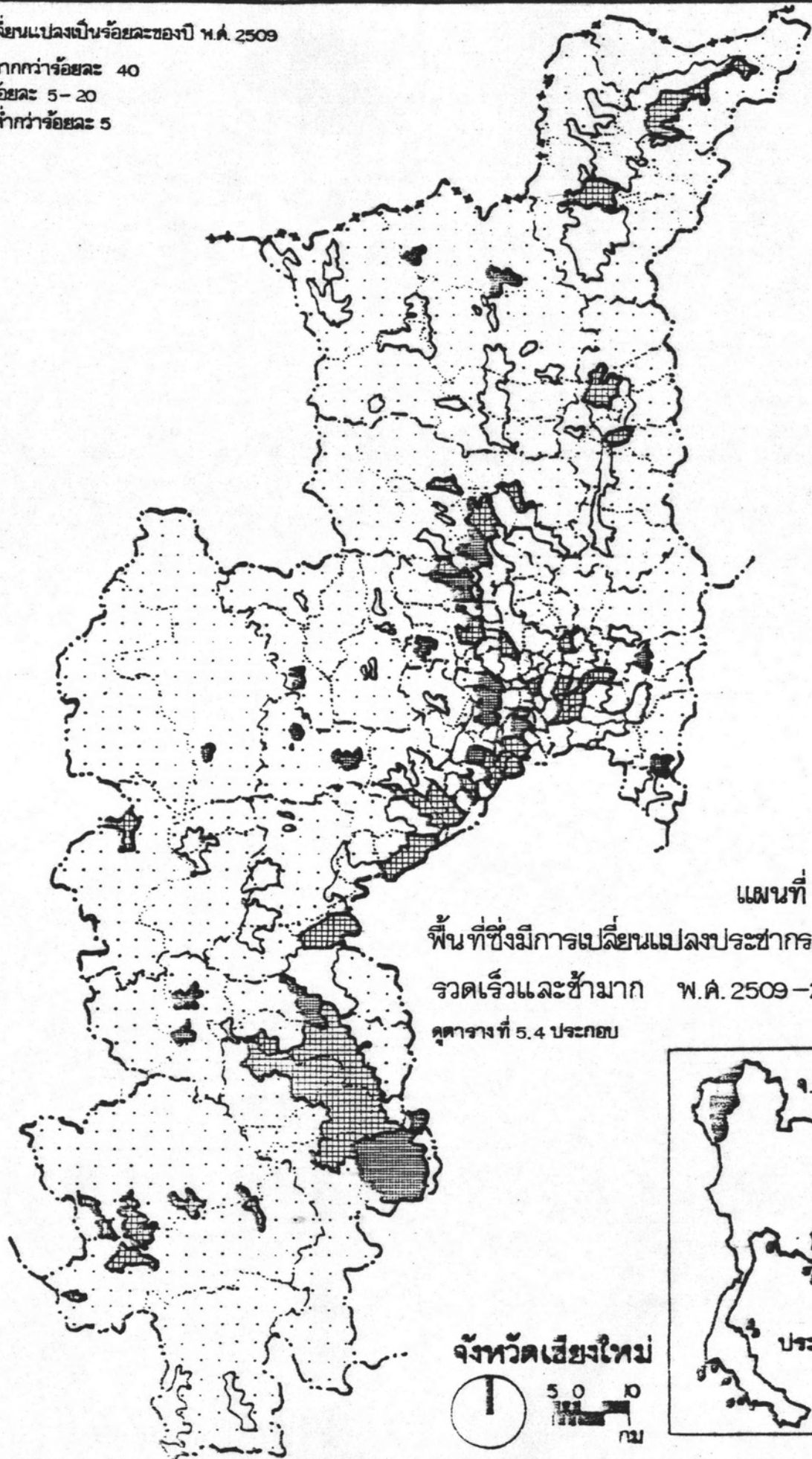
จังหวัดเชียงใหม่

50 0 กม.

มากกว่าร้อยละ 40
 ร้อยละ 5-20
 ต่ำกว่าร้อยละ 5

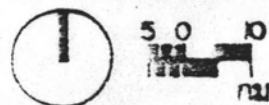

แผนที่ 5.7

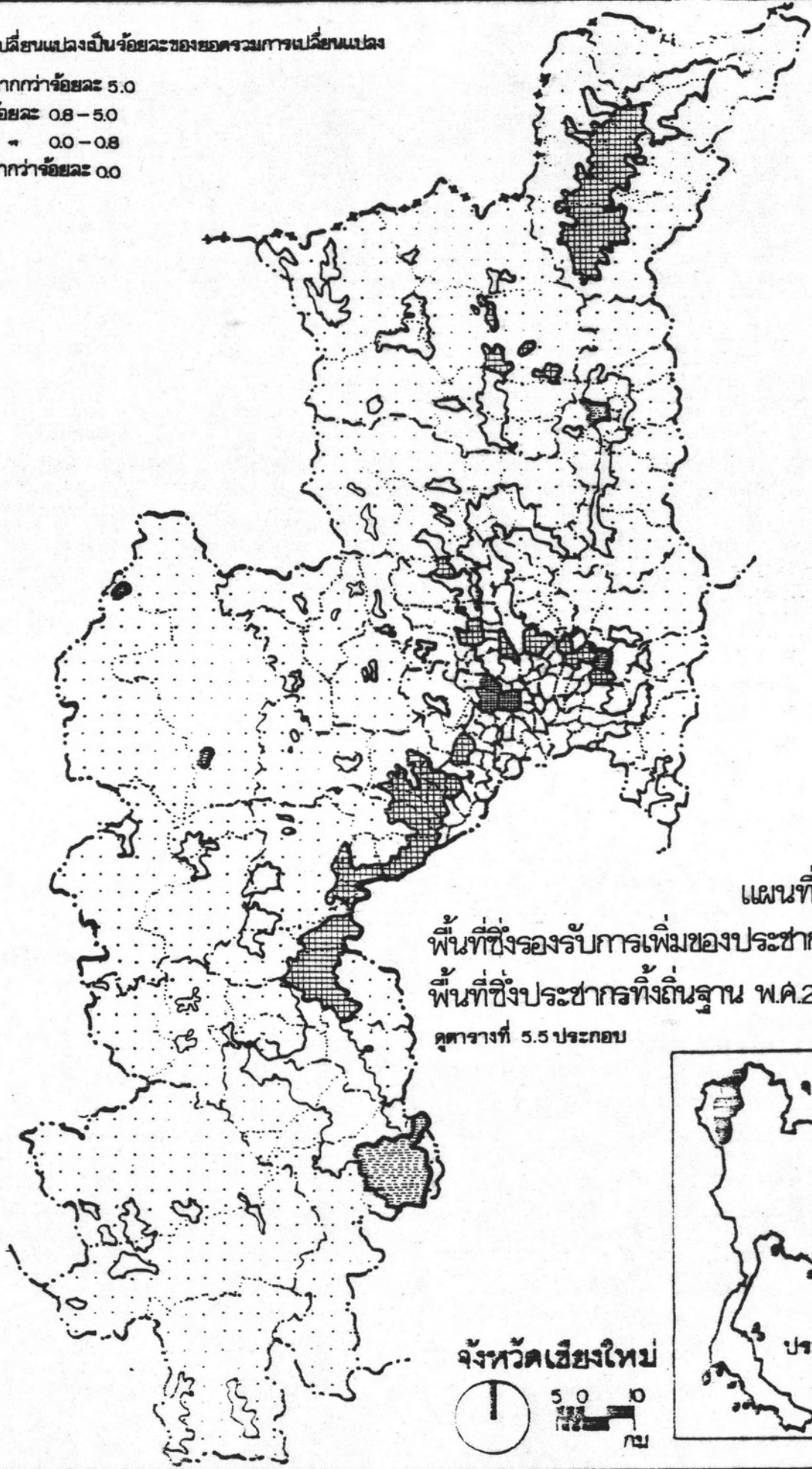
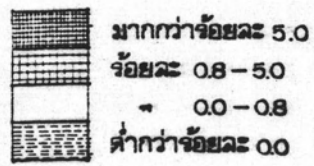
พื้นที่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงประชากรอย่างรวดเร็วและซ้ำมาก พ.ศ. 2509-2518
 คู่มือที่ 5.4 ประกอบ

จังหวัดเชียงใหม่

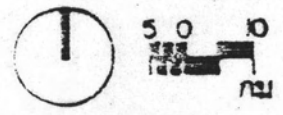
ประชากรที่เปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของยอดรวมการเปลี่ยนแปลง

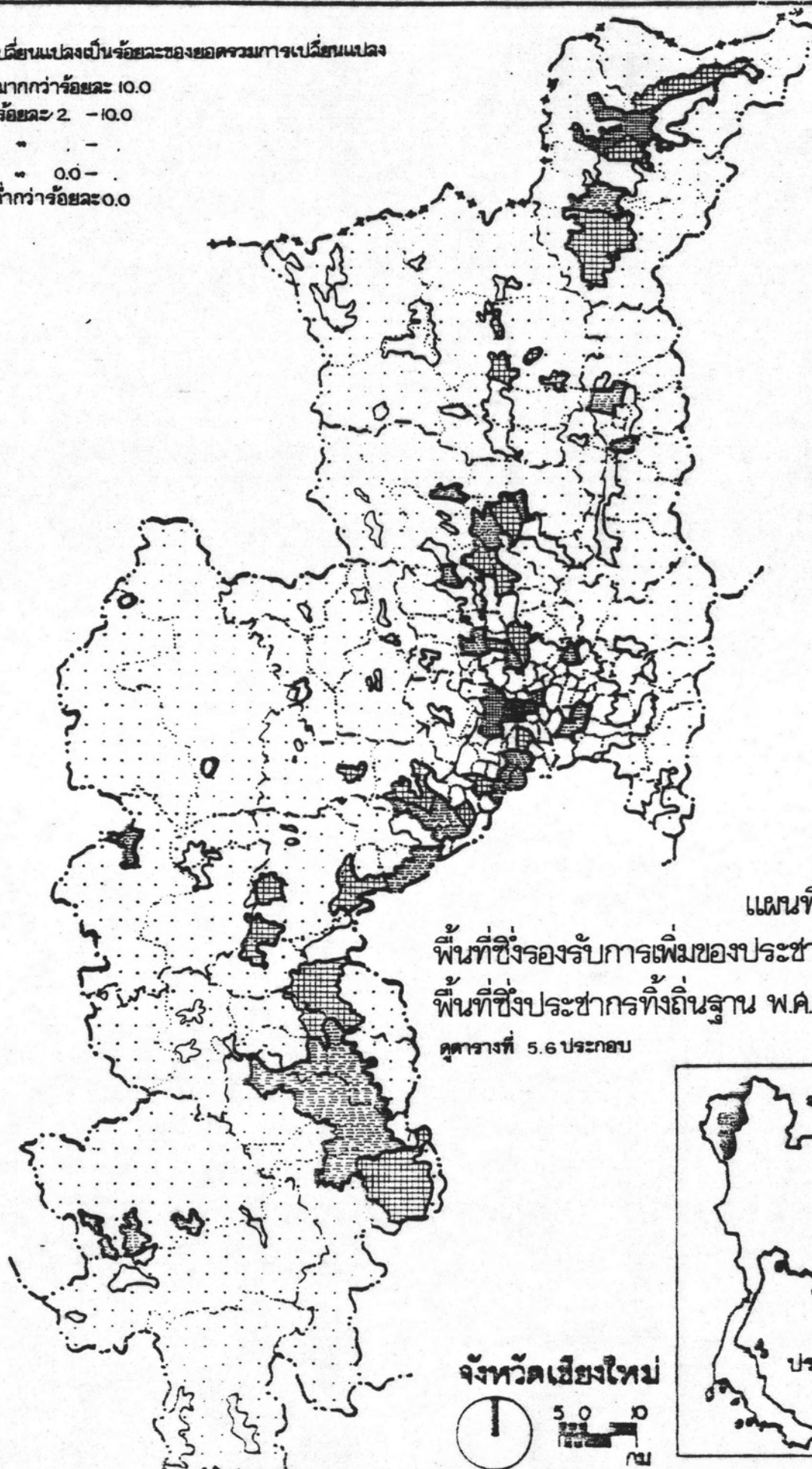
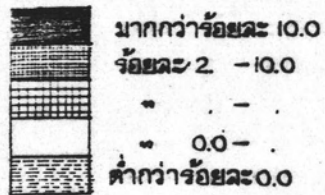
แผนที่ 5.8

พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มของประชากรและ
พื้นที่ซึ่งประชากรทิ้งถิ่นฐาน พ.ศ.2499-2509
ดูตารางที่ 5.5 ประกอบ

จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่เปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของยอดรวมการเปลี่ยนแปลง

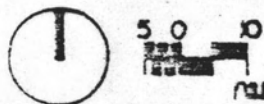
แผนที่ 5.9

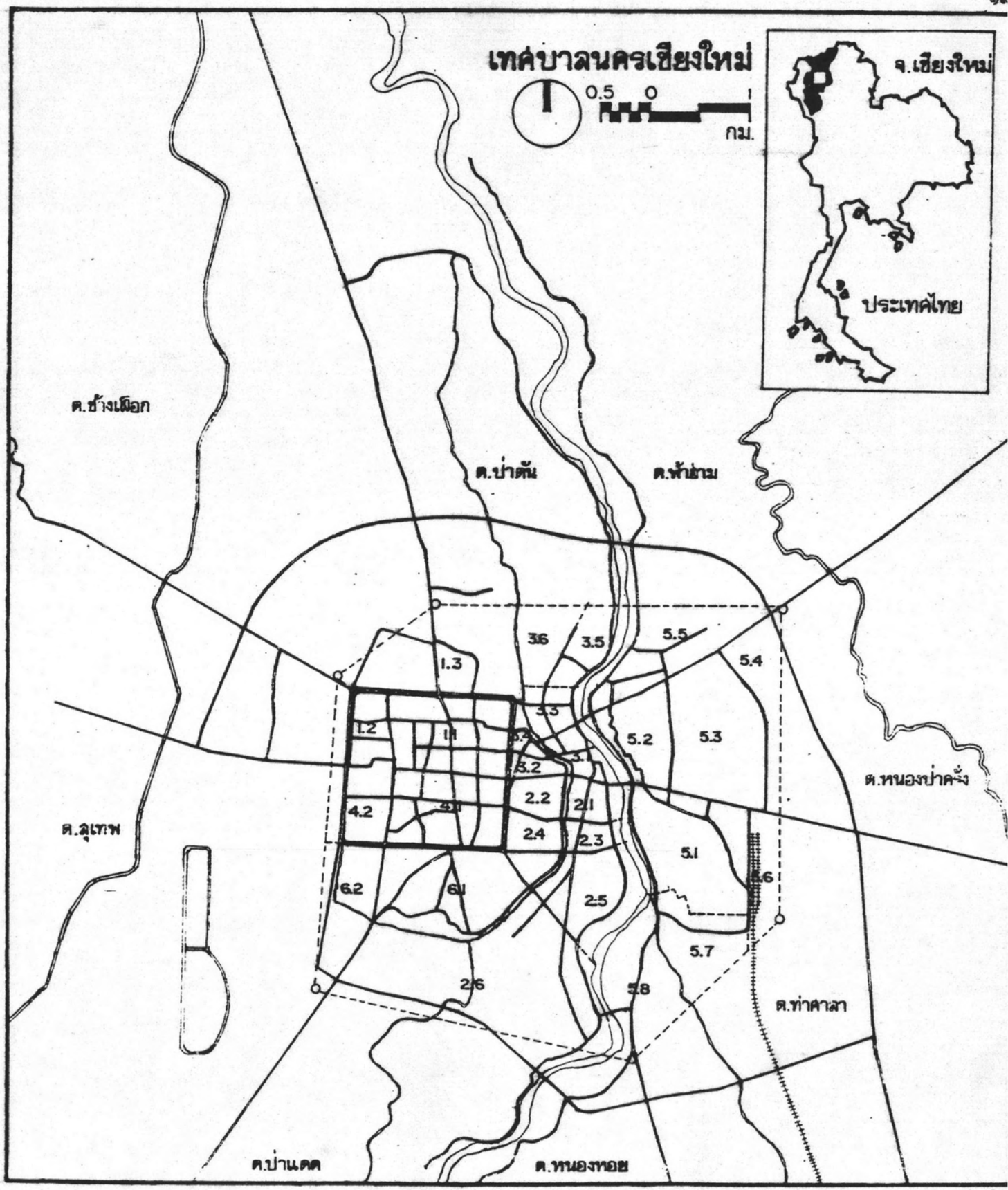
พื้นที่ซึ่งรองรับการเพิ่มของประชากรและพื้นที่ซึ่งประชากรทิ้งถิ่นฐาน พ.ศ.2509-2518

ดูตารางที่ 5.6 ประกอบ

จังหวัดเชียงใหม่

แผนที่ 5.10

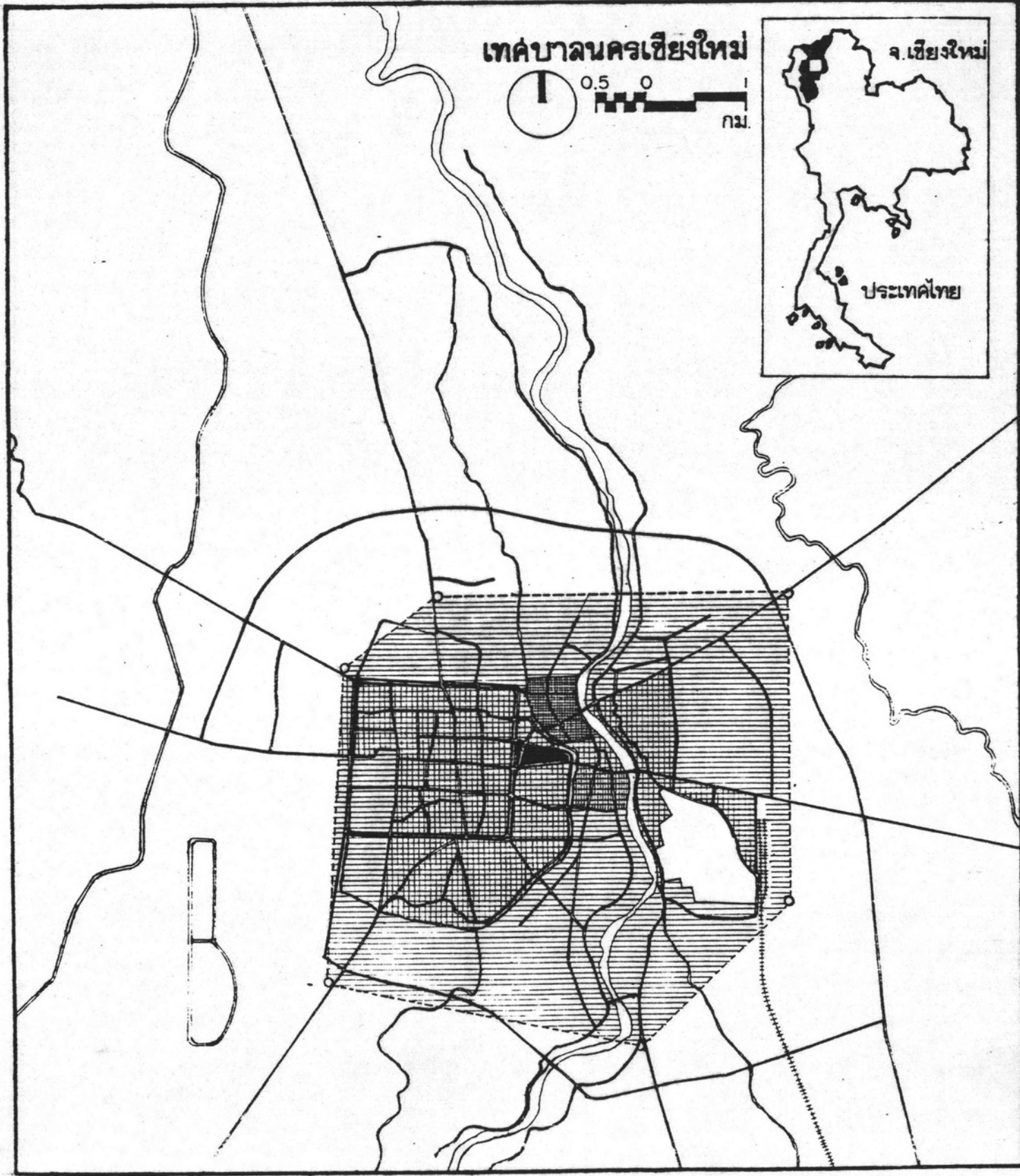
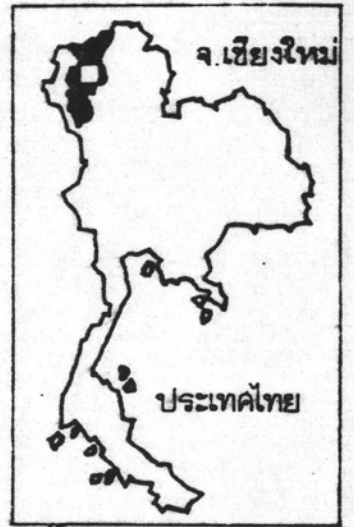
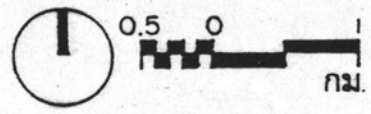
การแบ่งพื้นที่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

- 1. ศรีภูมิ
- 2. ช้างกลาง
- 3. ช้างมอญ
- 4. พระสิงห์
- 5. วัดเกต
- 6. ท้ายเข

----- เขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ที่มา: การแบ่งเลขประจำมบภานที่ดิน เทศบาลนครเชียงใหม่

เทศบาลนครเชียงใหม่

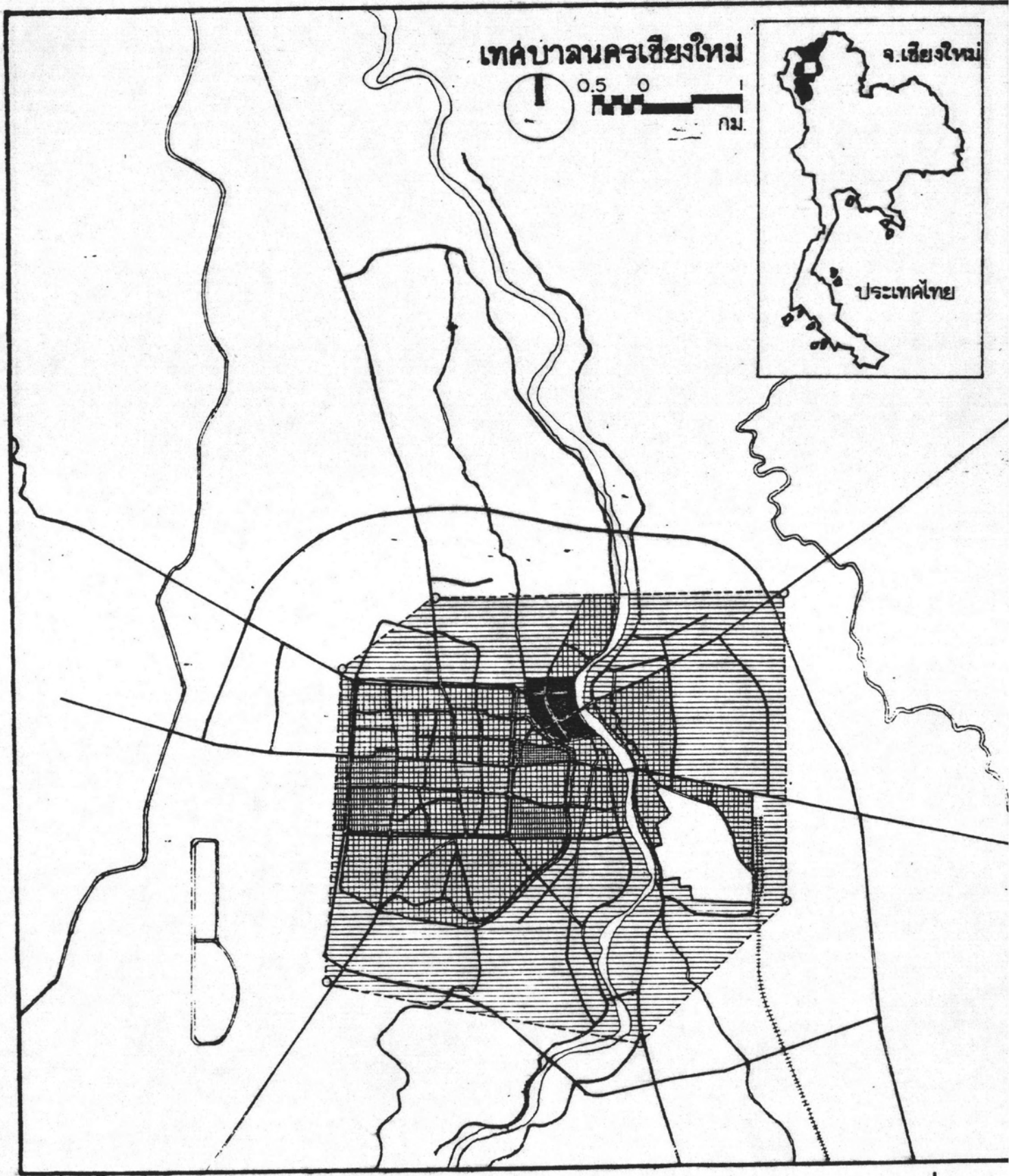
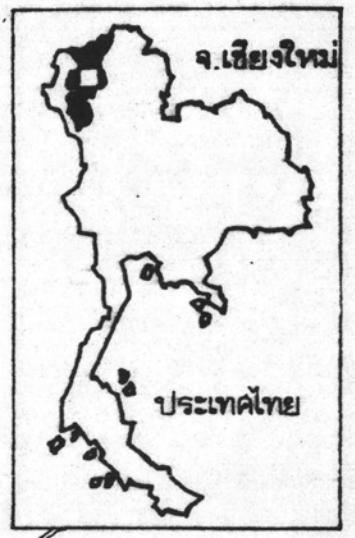
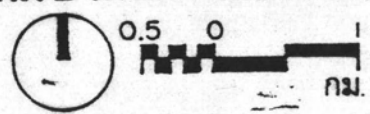

แผนที่ 5.11

ความหนาแน่นของประชากรพ.ศ. 2507

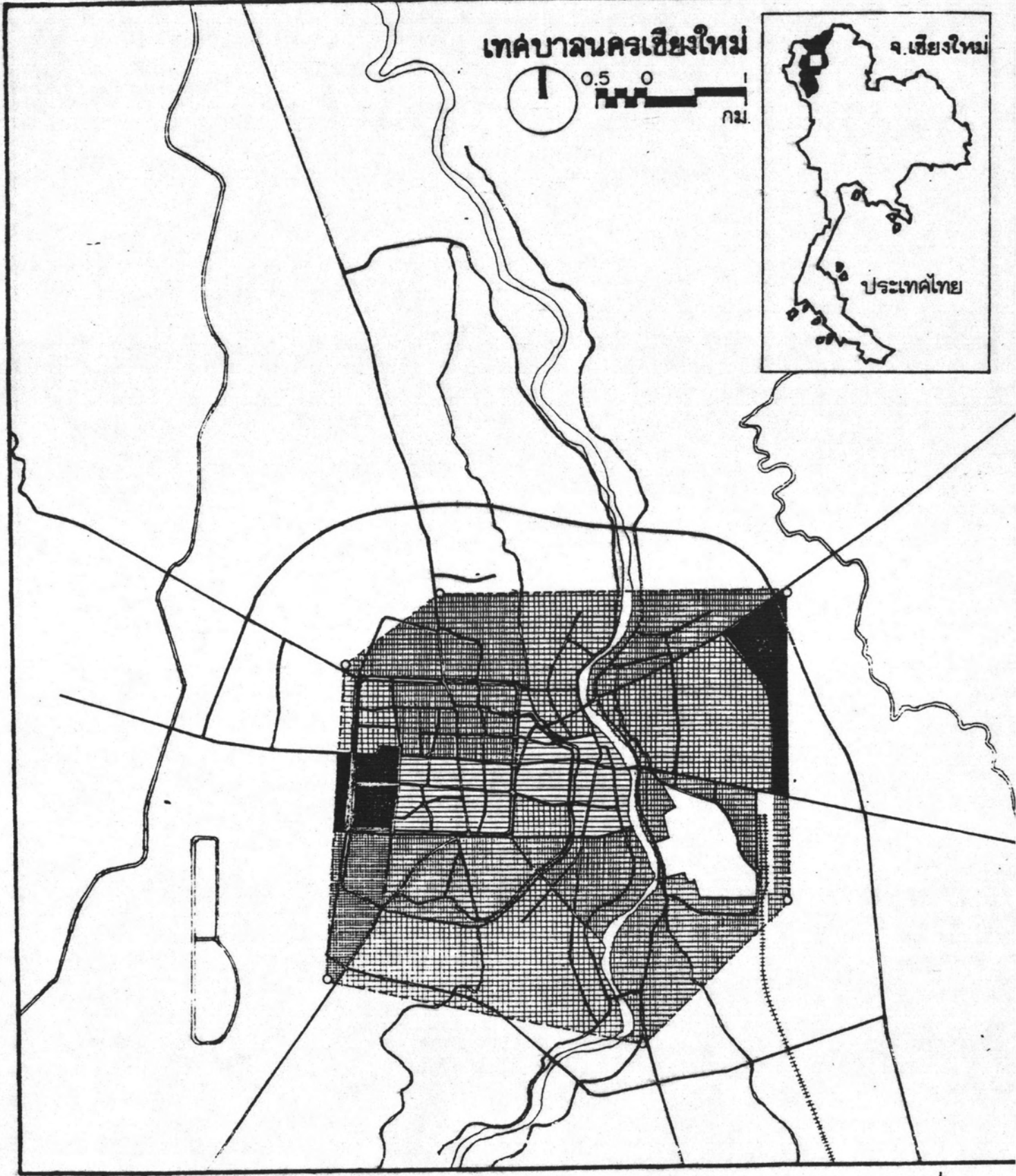
เทศบาลนครเชียงใหม่

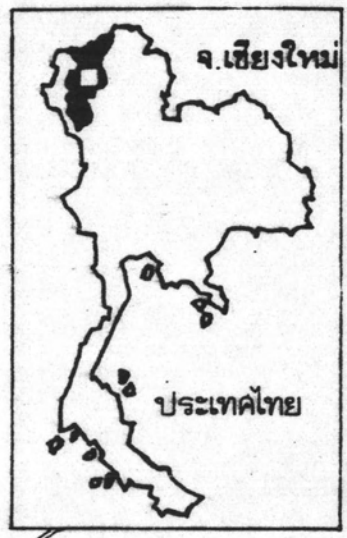
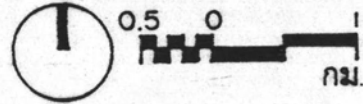
แผนที่ 5.12

ความหนาแน่นของประชากรพ.ศ. 2519

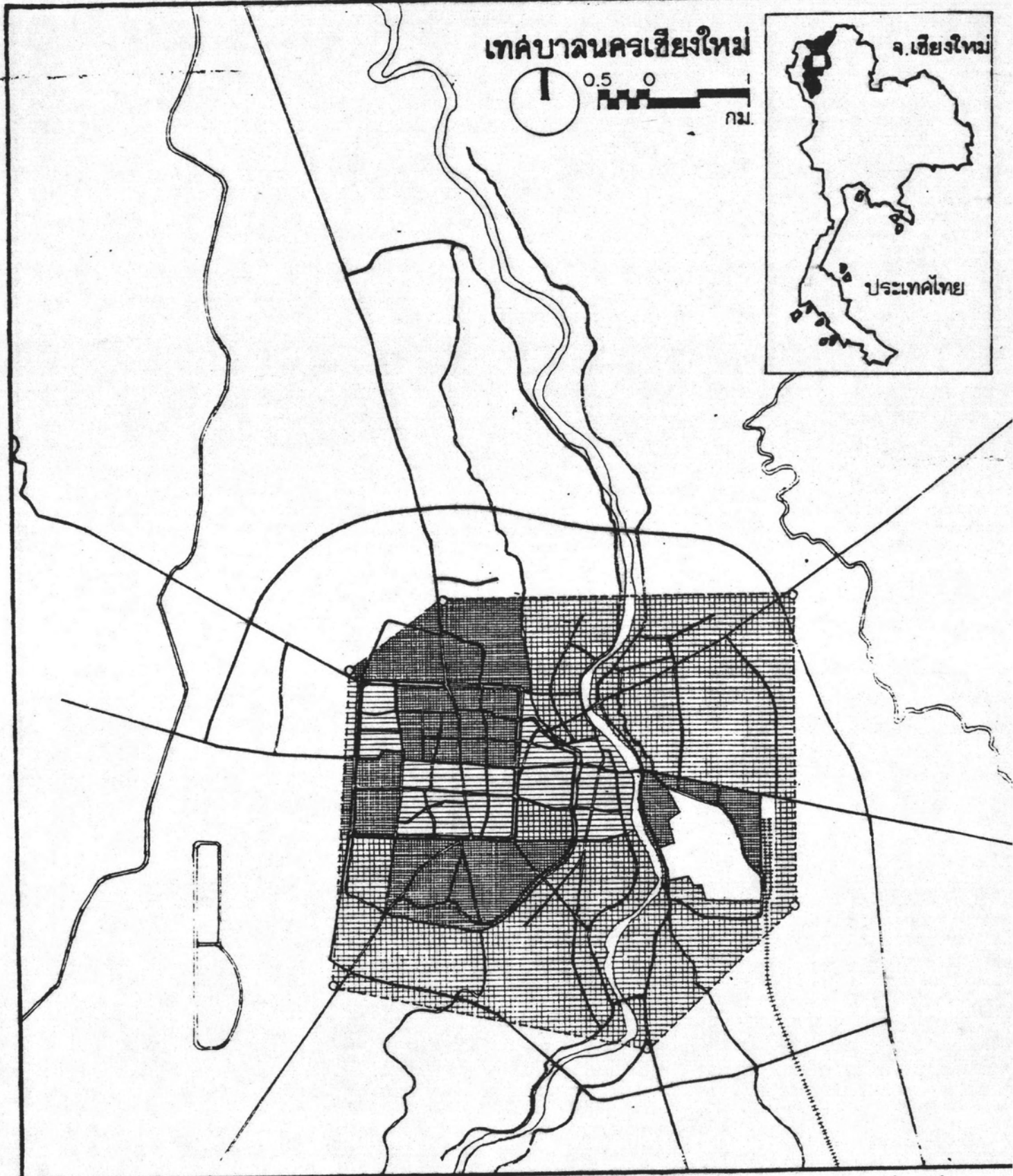
เทศบาลนครเชียงใหม่

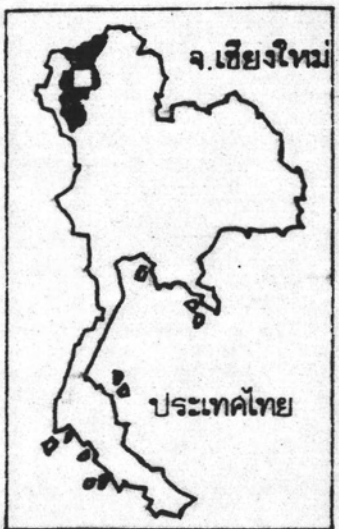
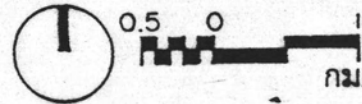
แผนที่ 5.13

การเปลี่ยนแปลงประชากรพ.ศ. 2519 เป็นร้อยละจากประชากรพ.ศ. 2507

เทศบาลนครเชียงใหม่

แผนที่ 5.14

ประชากรเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของยอดรวมการเปลี่ยนแปลง พ.ศ. 2507-2519

